

ד"ר רותי שטיינברג
ייעוץ מדעי ופדגוגי, תכנון ועריכה

שרה הוכנר איריס בליזובסקי

פְּנֵשׁוּט חֶשְׁבֹן

מתמטיקה לבית הספר היסודי
הממלכתי והממלכתי דתי

כיתה ג' – ספר ראשון

ייעוץ מתמטי: ד"ר מיכאל קורן
עיצוב ואיור: אורי נאור

משרד החינוך התרבות והספורט
אישור 2247

הקִיפּוֹ

חֶפְצִים לְמִנְיָה

לְבָנִים

שְׁעוּרֵי בֵּית

דִּיּוּן עִם הַמּוֹרֶה

עֲבוּדָה בְּזוּגוֹת

אֶתְגֵּר

אֶתְגֵּר מִיַּחַד

למורים ולהורים שלום,

סדרת המתמטיקה **"פשוט חשבון"** מבססת מיומנויות יסוד בחשבון ומפתחת חשיבה מתמטית.

הסדרה מתאימה לתכנית הלימודים של משרד החינוך והתרבות, וכוללת את כל התכנים הנדרשים בחשבון ובהנדסה. הסדרה נשענת על ידע שנצבר ממחקר ומהתנסות מוצלחת בבתי ספר בארץ במשך מספר שנים.

עקרונות לפיתוח הסדרה:

- £ הצלחת כל התלמידים.
- £ פיתוח מיומנויות יסוד תוך הבנה מעמיקה.
- £ פתרונות בדרכים מגוונות ואישיות.
- £ פיתוח תובנה מתמטית.
- £ שימוש במגוון עזרים התורמים ללמידה משמעותית.
- £ קישור לחיי היומיום ולפתרון בעיות.
- £ פיתוח יחס חיובי ללימוד המתמטיקה תוך שימוש בפעילויות מגוונות ומעניינות.
- £ פיתוח היכולת להסביר דרכי פתרון בעליפה ובכתב.

ייעוץ מדעי ופדגוגי, תכנון ועריכה: ד"ר רותי שטיינברג

כתיבה: שרה הוכנר ואיריס בליזובסקי

ייעוץ מתמטי: ד"ר מיכאל קורן

עיצוב, איור וביצוע גרפי: אורי נאור

עריכה לשונית: זהבה כנען

הפקה: תמי פרמונט

צוות הכתיבה של הסדרה "פשוט חשבון"

דיצה בונופיאל, איריס בליזובסקי, הדסה גינת, ד"ר רינה גפני, טלי דגן,

שרה הוכנר, רינה חזון, אביבה פשחור, ניצה רוזנבלום ואיריס רוזנטל

ספר זה הוא אחד משלושה ספרים לכיתה ג.

לספרים נלווה מדריך למורה וערכת עזרים.

הספרים מאושרים ע"י גף אישור ספרי לימוד במשרד החינוך

אישור 2247 מיום 25.3.07

(1)

תֵּכֵן הָעֵינִינִים

- לויח השנה העברי וגמטריה..... עמוד 4
- מבנה עשורי בתחום ה־200..... עמוד 13
- לקראת האלף..... עמוד 17
- אלפים..... עמוד 32
- יצוג מספרים באלפים באמצעי המחשה, רצף מספרים,
כפל מספרים חד־ספרתיים במספרים תלת־ספרתיים בפלוג,
חבור בתחום המאה וחבור בעשרות שלמות (חזרה)
- חבור וחסור במאות ובאלפים..... עמוד 50
- חבור במאות ובאלפים באמצעי המחשה ובפלוג
אמזן בחבור
מספרים באלפים – ציר מספרים, רצף
כמה עשרות ויחידות בכל מספר
חבור עם נעלם במאות
חסור במאות בפלוג בלי פריטה
- כפל וחלוק ב־10, ב־100 וב־1,000..... עמוד 74
- חבור וחסור במאות ובאלפים..... עמוד 86
- חסור במאות באמצעי המחשה ובפלוג
חסור ממאות שלמות ומאלפים שלמים
חבור במאות ובאלפים
- מדידות ארך..... עמוד 96
- כפל וחלוק..... עמוד 115
- לקראת שליטה בעבודות הכפל:
קשר בין כפולות: 2 ו־4, 4 ו־8, 3 ו־6, 5 ו־10.
כפולות משתפות (חשיפה ראשונית)
קשר בין כפל וחלוק, תרגול עבודות חלוק
כפל בעזרת פלוג
- מדידת משקל..... עמוד 131
- חגים..... עמוד 138

לוח השנה העברי וגימטריה

גימטריה: אותיות המשמשות כמספרים

לאותיות העבריות יש ערך מספרי. העמודים בספרי הקדש ובסדורי התפלה מסמנים באותיות, ולא במספרים. גם בלוח השנה העברי הימים מסמנים באותיות. הערך המספרי של האותיות:

ק 100
ר 200
ש 300
ת 400

י 10
כ 20
ל 30
מ 40
נ 50
ס 60
ע 70
פ 80
צ 90

יא 11
יב 12
יג 13
יד 14
טו* 15
טז* 16
יז 17
יח 18
יט 19
כ 20

א 1
ב 2
ג 3
ד 4
ה 5
ו 6
ז 7
ח 8
ט 9
י 10

הערה:

* מקבל לרשם 15 ו-16 כ־טו ו־טז, ולא לפי הרצף הנדרש (צרוף האותיות י' ו־ה' או האותיות י' ו־ו').

1. כתבו את הערך המספרי:

ח - _____	ע - _____	ר - _____
ד - _____	טו - _____	ס - _____
ב - _____	יז - _____	צ - _____
טז - _____	כב - _____	ת - _____

2. כתבו את הערך המספרי:

ג - _____	ט - _____	פ - _____
ו - _____	טז - _____	ק - _____
יא - _____	לג - _____	ש - _____
נ - _____	עד - _____	צב - _____

3. אפשר לחשב את הערך המספרי של כל המלה. מחברים את ערך כל האותיות:

דגמה:

$1 + 2 + 1 = 4$	אבא
$60 + 6 + 60 = 126$	סוס

במסרת היהודית יש נטיה לחפש משמעויות מענינות בערך האותיות של המלים. למשל, בפתגם הידוע "נכנס יין יצא סוד" הערך המספרי של שתי המלים "יין" ו"סוד" הוא זהה:

$10 + 10 + 50 = 70$	יין -
$60 + 6 + 4 = 70$	סוד -

מכך מבינים שכאשר שותים יין ומשתכרים, אומרים דברים שאולי לא מתכוונים להגיד ומגלים סוד.

4. חשבו את הערך המספרי של המלים:

- שנה - _____
- טובה - _____
- הצלחה - _____

5. גם מספרים גדולים אפשר לכתב בשיטה העברית.

רשמו כמה שזה כל אות ואיזו "מלה" מתקבלת:
לדגמה:

$$100 + 30 + 2 = 132 \quad 2 - ב \quad 30 - ל \quad 100 - ק \quad 132 - קלב$$

- 156 - _____
- 239 - _____
- 405 - _____
- 182 - _____
- 375 - _____
- 215 - _____

במספרים הגדולים מ-400 (האות ת"ו) מחברים אותיות שערכם יחד

בערך המספר המבקש. לדגמה: 624

600 מרכב מ-400 ומ-200

לכן נכתב $400 + 200 + 20 + 4$

ת ר כ ד

6. מצאו "מלה" מתאימה למספרים הבאים:

- 786 - _____
- 845 - _____
- 532 - _____

7. מִצְאוּ אֶת הָעֶרְךְ הַמְסַפְּרִי שֶׁל:

תשמ"א -

של"ח -

תקי"ד -

לוח השנה העברית לפניכם לוח השנה של שנת תשס"ד:

חשון

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
	א	ב	ג	ד	ה	ו
ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז
כח	כט	ל				

תשרי

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
					א	
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	יא	יב	יג	יד	טו
טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
ל						

טבת

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
					א	ב
ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
	יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג
כד	כה	כו	כז	כח	כט	

כסלו

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
			א	ב	ג	ד
ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה
כו	כז	כח	כט	ל		

אדר

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
	א	ב	ג	ד	ה	ו
ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז
כח	כט					

שבט

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
						א
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	יא	יב	יג	יד	טו
טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
ל						

אייר ניסן

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
				א	ב	ג
ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז
יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט		

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
	א	ב	ג	ד	ה	
ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט
כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו
כז	כח	כט	ל			

תמוז סיוון

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
ח	ט	י	יא	יב	יג	יד
טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא
כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח
כט						

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
					א	ב
ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
י	יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג
כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל

אלול

אב

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
			א	ב	ג	ד
ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה
כו	כז	כח	כט			

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
	א	ב	ג	ד	ה	ו
ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז
כח	כט	ל				

8. כמה ימים יש בכל חודש? (אפשר להעזר בַּרְשִׁימַת עֶרְךָ הַמִּסְפָּרִים של האותיות המופיעה בהתחלת היחידה)

בַּתְּשֵׁרִי יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּנִיסָן יֵשׁ _____ יָמִים.
בַּחֲשׁוֹן יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּאִיר יֵשׁ _____ יָמִים.
בַּכֶּסֶּלֹו יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּסִיוָן יֵשׁ _____ יָמִים.
בְּטִבֵּת יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּתַמוּז יֵשׁ _____ יָמִים.
בְּשֶׁבֶט יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּאָב יֵשׁ _____ יָמִים.
בְּאֶדְר יֵשׁ _____ יָמִים.	בְּאֶלּוּל יֵשׁ _____ יָמִים.

חוקרים את לוח השנה לפניכם אחד מחדשי חשוון

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	ששי	שבת
			א	ב	ג	ד
ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה
כו	כז	כח	כט	ל		

9. התבוננו בלוח החדש שלפניכם.

כתבו ליד כל תאריך עברי את הערך המספרי שלו (במספר).
הביטו בשורות ובטורים, ונסו לגלות דברים מעניינים. רשמו מה גליתם:

10. העזרו בלוח וענו על השאלות:

- בעוד 7 ימים יהיה התאריך טז, מה התאריך היום? _____
- היום יג בחדש. בעוד 10 ימים נצא לטיול. מה יהיה התאריך ביום הטיול? _____
- רשמו את התאריך של כל אחד מימי ראשון בחדש זה: _____
- בכמה גדל המספר מיום ראשון אחד ליום ראשון שלאחריו (מה ההפרש בין התאריכים)? _____
- בדקו גם בימי שני. מה ההפרש? _____

ה. בדקו גם בימים אחרים. מה ההפרש? _____

ו. חג התחיל ב־י"ד בחדש ונמשך 7 ימים. באיזה תאריך הוא הסתיים?

11. העזרו בלוח חדש חשון שבעמוד 9 ומצאו:

א. מהו הסכום של היום הראשון בחדש והיום האחרון שבו? _____

ב. מהו הסכום של היום השני והיום שלפני האחרון? _____

ג. מצאו עוד זוגות ימים עם סכום כזה. הראו זאת בתרגיל:

12. מצאו 3 ימים עוקבים (הבאים זה אחר זה) שסכומם רשום בהמשך.

רשמו תרגיל מתאים. (את הנסיונות אפשר לרשם במחברת):

א. 3 ימים עוקבים שסכומם 6. הימים: _____ תרגיל: _____

ב. שסכומם 21. הימים: _____ תרגיל: _____

ג. שסכומם 30. הימים: _____ תרגיל: _____

ד. שסכומם 45. הימים: _____ תרגיל: _____

ה. שסכומם 66. הימים: _____ תרגיל: _____

לקראת 200

שאלה מילולית בקבוצה קטנה העובדת עם המורה:
השתמשו במדבקות והדביקו את הפעיה במחברת.

המורה קנתה 4 חבילות עפרונות.
בכל חבילה היו 23 עפרונות.
כמה עפרונות בכל החבילות?

1. השלימו את הלוח:

91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114						

3. הקיפו זוגות מספרים סמוכים שהסכום שלהם 100 (לרחב או לגב). כמה מספרים כאלה מצאתם?

78	22	37	45	65
32	82	63	44	35
74	26	84	56	67
88	52	16	44	33
12	48	42	71	29

4. השלימו מספרים כך שהסכום בשורה והסכום בטור יהיו 100:

78			ג.			ב.		37	א.
				49					

ב. המשיכו בדלגים שונים:

35	37	39					
84	83	82					
116	117	118					
127	128	129					
134	133	132					

מבנה עשורי בתחום ה-200 חשובים בכסף

לקראת תחילת שנת הלימודים הודיעו נשתי חניות על מבצעי מכירות.
בחנות "לתלמיד" ובחנות "צעצועון" אפשר לרכש פריטים במחירים
הבאים:

חנות "צעצועון"	חנות "לתלמיד"	ציוד
2 ש"ח	3 ש"ח	עפרון
1 ש"ח	2 ש"ח	מחק
8 ש"ח	9 ש"ח	עט
14 ש"ח	12 ש"ח	מחברת
25 ש"ח	26 ש"ח	יומן
5 ש"ח	6 ש"ח	דבק
19 ש"ח	15 ש"ח	צבעים
15 ש"ח	13 ש"ח	מספרים

- כמה תשלמו ב"לתלמיד" וכמה ב"צעצועון"? חשבו במחברת:
 - קניתם מחברת, יומן, צבעים ומספרים.
 - קניתם מחברת, עפרון, עט, דבק וצבעים.
 - קניתם יומן, מחברת, עפרון, עט, מחברת, דבק ומספרים.
- באיזו חנות כדאי יותר לקנות? איפה תשלמו פחות על כל הקניה?
חשבו במחברת:
 - מאיה קנתה: 3 מחברות, יומן ומספרים.
 - רוני קנה: 4 מחברות, יומן, עט ועפרון.
 - נוי קנה: 2 מחברות, יומן, צבעים ועט.

3. א. רועי קנה ציוד בסכום של 54 ש"ח בחנות "צעצועון". מה היה יכול רועי לקנות? רשמו במחברת.
- ב. דנה קנתה בסכום של 38 ש"ח בחנות "לתלמיד". מה היא קנתה?
4. היו לכם 80 ש"ח. קניתם יומן וצבעים.
- א. באיזו חנות כדאי לקנות כדי שישאר בידיכם סכום כסף גדול יותר אחרי הקניה?
- ב. אם תקנו כל פריט בחנות אחרת (הזולה יותר), כמה כסף ישאר לכם?
5. לשי יש 100 ש"ח. גם לדור יש 100 ש"ח. כל אחד קנה מחברת, מספרים ועט.
- א. שי קנה ב"לתלמיד" ושלם: _____
- ב. דור קנה ב"צעצועון" ושלם: _____
- ג. באיזו חנות כדאי לקנות? _____
- ד. אם תקנו כל פריט בחנות אחרת (הזולה יותר) כמה כסף ישאר לכם?

חשובים בעל פה

6. הנשלימו:

א. $60 + 5 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square + 5 \rightarrow \square$

ב. $80 + 5 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square$

ג. $105 + 5 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square + 5 \rightarrow \square$

7. הנשלימו בדלוגים נשים:

97	98					
107	108					113
118	119					
124	123					

1. נשאלה לעבודה עם כל הכתה, ודיין על דרכי פתרון.
פתרו במחברת. ילדים אחדים ידיוחו לכתה על דרך הפתרון שלהם.

לדליה יש 67 שקלים. כמה שקלים היא צריכה לקבל כדי שיהיו לה 100 שקלים?

ילדים פתרו את הבעיה בדרכים שונות. האם זה דומה לדרך שאתם פתרתם?

רחל פתרה כך:

$$67 + 3 \rightarrow 70 + 30 \rightarrow 100$$

$$3 + 30 = 33$$

השלמתי לעשרת הקרובה ואחר כך הוספתי עשרות
שלמות עד 100

נשיר פתרה:

$$67 + 10 \rightarrow 77 + 10 \rightarrow 87 + 10 \rightarrow 97 + 3 \rightarrow 100$$

$$10 + 10 + 10 + 3 = 33$$

הוספתי בדלוגים של 10 עד 97, וראיתי שצריך להוסיף
עוד 3 ל-100

דן פתר:

$$67 + 3 = 70$$

$$70 + 30 = 100$$

השלמתי לעשרת הקרובה

והוספתי עד שהגעתי למאה

2. השלימו לעשרת הקרובה, ואחר כך ל-100

א. $23 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$23 + \underline{\hspace{2cm}} = 30$

$30 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ג. $81 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$81 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ה. $45 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$45 + \underline{\hspace{2cm}} = 50$

$50 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ב. $67 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$67 + \underline{\hspace{2cm}} = 70$

$70 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ד. $37 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$37 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$40 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $76 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$76 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

3. השלימו עד לעשרת הקרובה ועד למספר הרשום במשבצת:

$38 + \underline{2} \rightarrow \boxed{\hspace{1cm}} + \underline{10} \rightarrow 50$

$48 + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow \boxed{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow 70$

$67 + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow \boxed{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow 90$

$27 + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow \boxed{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow 80$

$16 + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow \boxed{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \rightarrow 60$

4. השלימו לעשרת הקרובה, ואחר כך ל-100:

א. $54 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$54 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ג. $32 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$32 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

ב. $39 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$39 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

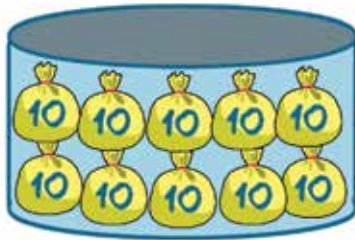
ד. $14 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

$14 + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

אורזים מאות

את הפקקים שאספנו נסדר בשקיות של 10.
כל 10 שקיות של 10 נשים בקפסה.
בקפסה יש 100 פקקים כי $10 \times 10 = 100$

1. השלימו:

- בשקית אחת יש _____ פקקים בודדים.
בקפסה אחת יש _____ פקקים בודדים.
בקפסה אחת יש _____ שקיות.
ב-3 קפסאות יש _____ שקיות.
ב-4 שקיות יש _____ פקקים בודדים.
30 פקקים הם _____ שקיות.
500 פקקים הם _____ קפסאות.

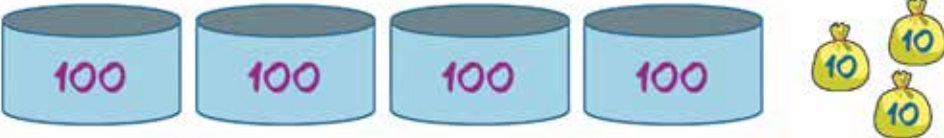
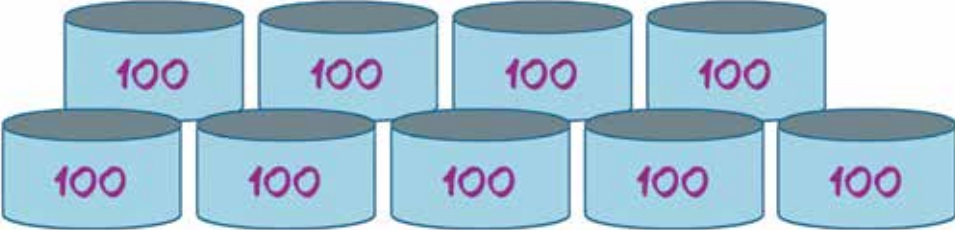
2. כמה קפסאות? כמה שקיות? כמה פקקים בודדים? צירו:

324

843

561

3. מהו המספר?

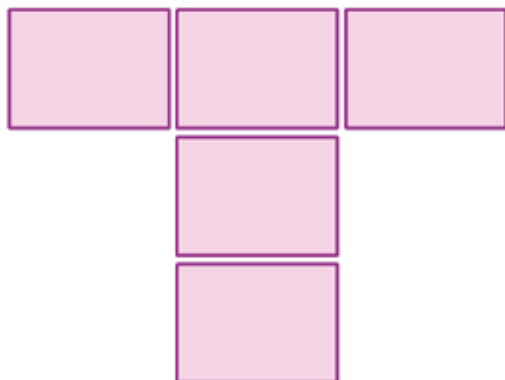
	432
	
	
	

4. השלימו את הציור ואת המספר:

קפסאות של 100	שקיות של 10	פקקים 1	המספר
			341
			632
			413
			

5. נִבְצְאוּ מִסְפָּרִים כְּרָצוֹנָכֶם, כֹּךְ שְׂסֻכּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַמִּסְפָּרִים בְּשׁוּרָה וּשְׁלֹשֶׁת הַמִּסְפָּרִים בְּטוֹר יִהְיֶה 100:

הַמִּסְפָּרִים בְּשׁוּרָה:

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$$

הַמִּסְפָּרִים בְּטוֹר:

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$$

6. הַשְּׁלִימוּ אֶת הַתְּרָגִילִים ל־100:

א. $34 + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$ ד. $19 + \underline{\quad} + 47 = 100$

ב. $17 + 25 + \underline{\quad} = 100$ ה. $\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

ג. $\underline{\quad} + \underline{\quad} + 38 = 100$ ו. $\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

7. הַשְּׁלִימוּ ל־100:

$$25 + \underline{\quad} = 100$$

$$58 + \underline{\quad} = 100$$

$$46 + \underline{\quad} = 100$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$$

$$82 + \underline{\quad} = 100$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$$

1. מהו המספר?

	465

2. השלימו את הציור ואת המספר:

מאות (לבני-100)	עשרות (לבני-10)	יחידות (לבני-1)	המספר
			542
			289
			691
			435

כמה חסר ל-100

1. השלימו לעשרת הקרובה, ומשם ל-100:

36	+	4	→		+	60	→	100
43	+		→		+		→	100
69	+		→		+		→	100
17	+		→		+		→	100
24	+		→		+		→	100

2. המשיכו בדלוגים שונים:

67	77	87					
97	95	93					
71	67	63					
121	123	125					
124	134	144					
146	156	166					

3. כתבו במלים:

842
905
693
740

4. כתבו בספרות:

שבע מאות ושמונה
ארבע מאות עשרים ותשע
תשע מאות ושלשים
שש מאות ושמונה

5. מחירי חבילות כרטיסי הברכה הם:

 28 ש"ח	 19 ש"ח	 45 ש"ח	 26 ש"ח	 34 ש"ח
--	--	--	---	--

נעם קנה חבילות של כרטיסי ברכה.

- כמה עולה חבילת הכרטיסים הזולה ביותר?
- כמה עולה חבילת הכרטיסים היקרה ביותר?
- בכמה שקלים חבילת הכרטיסי הברכה היקרה עולה יותר מהחבילה הזולה?

ד. נעם רצה לקנות 2 חבילות של כרטיסי ברכה שמחירן 70 שקלים בערך.

אילו חבילות כרטיסים הוא היה יכול לקנות? _____

רשמו אפשרות נוספת _____

ה. ליריב היו 100 שקלים.

אילו 3 חבילות כרטיסי ברכה מחירן יחד יהיה הכי קרוב ל-100?

5. השלימו את הציור ואת המספר:

קפסאות של 100	שקיות של 10	פקקים 1	המספר
			234
			724
			586
			

כתבו מספר כרצונכם והשלימו את הציור.

פתיחת
שיעור

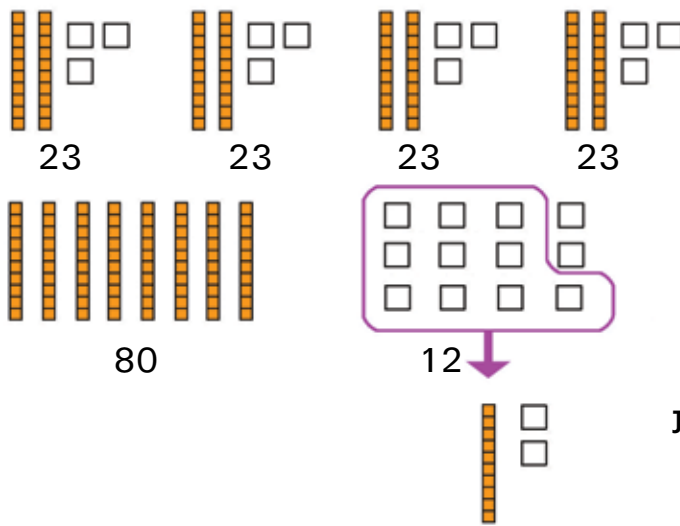
מספר ילדים ידווחו איך פתרו את השאלה מיחידה 2.

המורה קנתה 4 חבילות עפרונות.
בכל חבילה היו 23 עפרונות.
כמה עפרונות בכל החבילות?

איך אתם פותרים? ילדים אחרים פתרו את הבעיה כן:

רועי: 4 פעמים 23 בלבני-10:

אספתי עשרות ויחידות:

12 יחידות זה עשרת אחת
ו-2 יחידות

$$80 + 12 = 80 + 10 + 2 = 92$$

יחד:

דנה אמרה:

$$\begin{array}{r} 4 \times 23 \\ \quad 20 \quad 3 \\ 20 + 20 + 20 + 20 = 80 \\ 4 \times 20 = 80 \\ 3 + 3 + 3 + 3 = 12 \\ 4 \times 3 = 12 \\ 80 + 12 = 92 \end{array}$$

כפלתי את העשרות

כפלתי את היחידות
יש 92 עפרונות.

השוו בין הדרך שפתרתם לבין הדרכים של רועי ודנה.

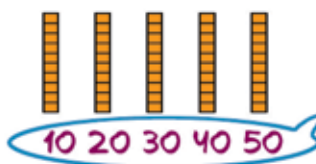
5 עֲשׂוֹת

6 עֲשׂוֹת

λ. $8 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

7. $9 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

10 עֲשׂוֹת

מָה קוֹרָה כְּשֶׁכּוֹפְלִים בִּ-10 ? _____

$$\kappa. 4 \times 20 = 4 \times 2 \times 10 = 8 \times 10 = 80$$

б. $6 \times 20 =$ _____

λ. $8 \times 20 =$ _____

7. $9 \times 20 =$ _____

n. $4 \times 30 =$ _____

I. $6 \times 30 =$ _____

7. $8 \times 30 =$ _____

n. $9 \times 30 =$ _____

κ. $5 \times 10 =$ _____

б. $5 \times 20 = 5 \times 2 \times 10 = 10 \times 10 = 100$

λ. $4 \times 50 =$ _____

т. $3 \times 70 =$ _____

h. $4 \times 60 =$ _____

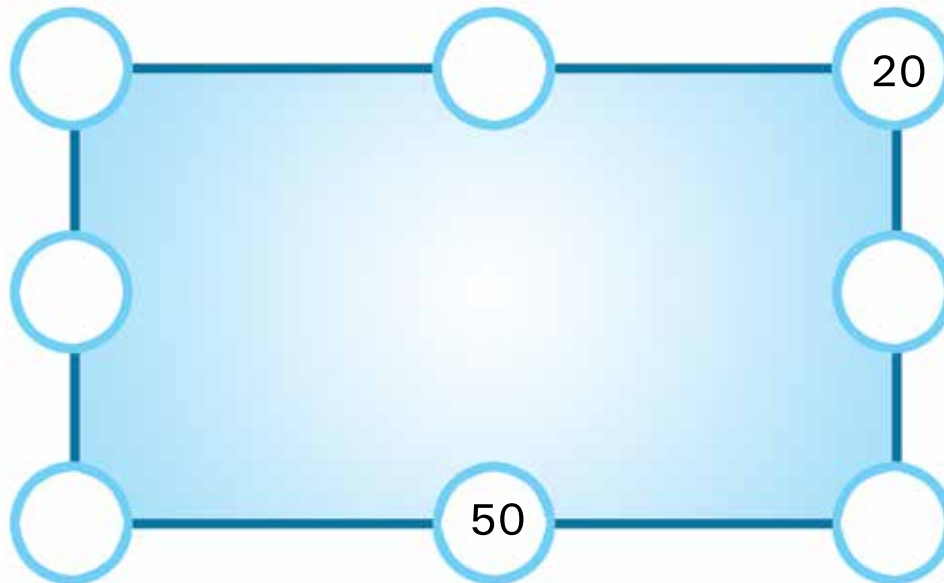
1. $5 \times 30 =$ _____

7. $7 \times 40 =$ _____

לקראת האלף

מלבן ה־120

4. שִׁבְצוּ אֶת הַמְסְפָּרִים 10 20 30 40 50 60 80 90 בְּעִגּוּלִים, כִּן שֶׁסְּכוּם הַמְסְפָּרִים שֶׁעַל כָּל אַחַת מֵהַצְלָעוֹת יִהְיֶה 120.

5. פְּתֹרוּ:

א. $6 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $4 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $8 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $7 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $9 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $5 \times 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

ז. $4 \times 50 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $3 \times 70 = \underline{\hspace{2cm}}$

ט. $4 \times 60 = \underline{\hspace{2cm}}$

י. $6 \times 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

6. פְּתֹרוּ:

א. $32 + 45 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $46 + 34 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $87 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $47 + 38 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $36 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $76 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ז. $40 + 56 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $70 - 12 = \underline{\hspace{2cm}}$

ט. $97 - 34 = \underline{\hspace{2cm}}$

י. $72 - 32 = \underline{\hspace{2cm}}$

יא. $60 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

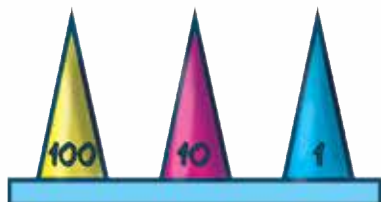
יב. $98 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

יג. $52 - 26 = \underline{\hspace{2cm}}$

יד. $45 - 23 = \underline{\hspace{2cm}}$

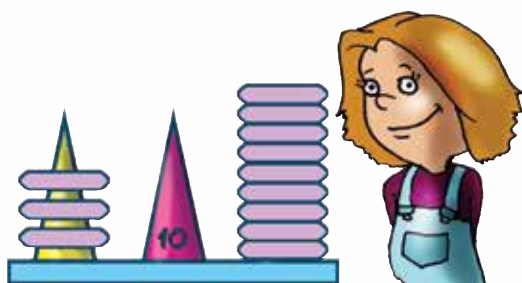
7. ילדים שחקו בהשחלת טבעות.
טבעת על המוט הראשון - 1 נקדה.
טבעת על המוט השני - 10 נקדות.
טבעת על המוט השלישי - 100 נקדות.

ב. כמה נקדות קבלה נעם?

א. כמה נקדות קבל רון?

- ג. גל קבל 286 נקדות. גם חנן קבל 286 נקדות. כל אחד זרק מספר שונה של טבעות. מצאו אפשריות שונות.

שם הילד	1 נקדה	10 נקדות	100 נקדות
גל			2
חנן			
גל			
חנן			

שאלה מילולית בקבוצה קטנה העובדת עם המורה:
השתמשו במדבקות והדביקו את השאלה במחברת.

בדרך יש 125 מדבקות.
בחבילה אחת של מדבקות יש 4 דפים,
כמה מדבקות יש בחבילה אחת?

לוח ה-200

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
151	152	153	154	155	156	157			

לקראת האלף

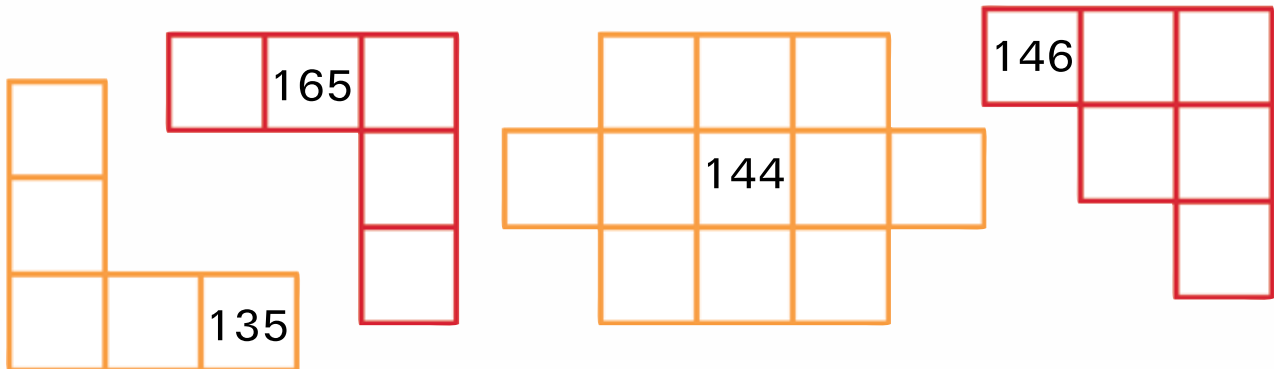

1. א. השלימו את החסר בלוח ה-200.
 ב. השוו בין שני חלקי הלוח (עד 100 ומ-100): טורים, שורות
 אלקסונים...

דומה: _____

שונה: _____

- ג. לפניכם קטעים מלוח ה-200. השלימו את המספרים החסרים.

2. השלימו את המספר הקודם ואת המספר העוקב:

	קודם	עוקב		קודם	עוקב
א.		67		51	
		167		151	
ב.		99		100	
		199		200	
ג.		80		77	
		180		177	

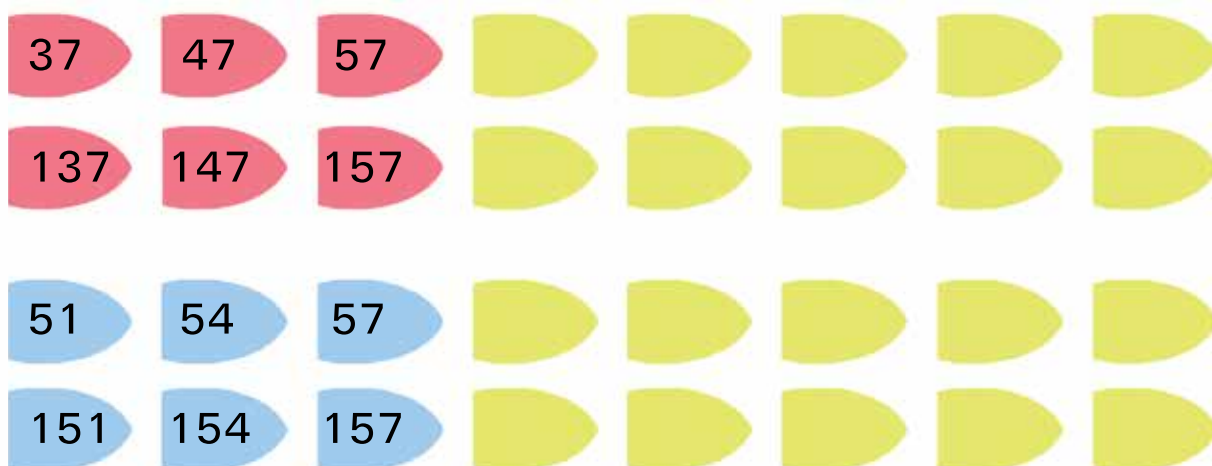
3. השלימו:

- מהו המספר החד־ספרתי הקטן ביותר? _____
- מהו המספר החד־ספרתי הגדול ביותר? _____
- מהו המספר הדו־ספרתי הקטן ביותר? _____
- מהו המספר הדו־ספרתי הגדול ביותר? _____
- מהו המספר התלת־ספרתי הקטן ביותר? _____
- מהו המספר התלת־ספרתי הגדול ביותר? _____
- מהו המספר הארבע־ספרתי הקטן ביותר? _____
- מהו המספר הארבע־ספרתי הגדול ביותר? _____

4. המשיכו בדלוגים שונים:

5. המשיכו בדלוגים שונים. העזרו בלוח ה־200:

6. פתרו:

- א. $300 + 700 =$ _____ ו. $500 - 300 =$ _____
 ב. $320 + 70 =$ _____ ז. $860 - 60 =$ _____
 ג. $620 + 30 =$ _____ ח. $380 - 50 =$ _____
 ד. $350 + 25 =$ _____ ט. $300 - 40 =$ _____
 ה. $240 + 5 =$ _____ י. $675 - 25 =$ _____

7. מהי הפמית? רשמו אותה כסכים של מאות, עשרות ויחידות:

א. המספר 466

_____ המספר

$400 + 60 + 6 =$ _____

ב.

_____ המספר

_____ + _____ + _____ = _____

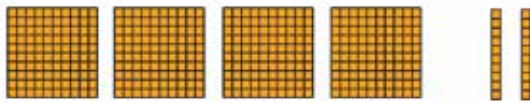
ג.

_____ המספר

_____ + _____ + _____ = _____

ד.

_____ המספר

_____ + _____ + _____ = _____

8. פתרו:

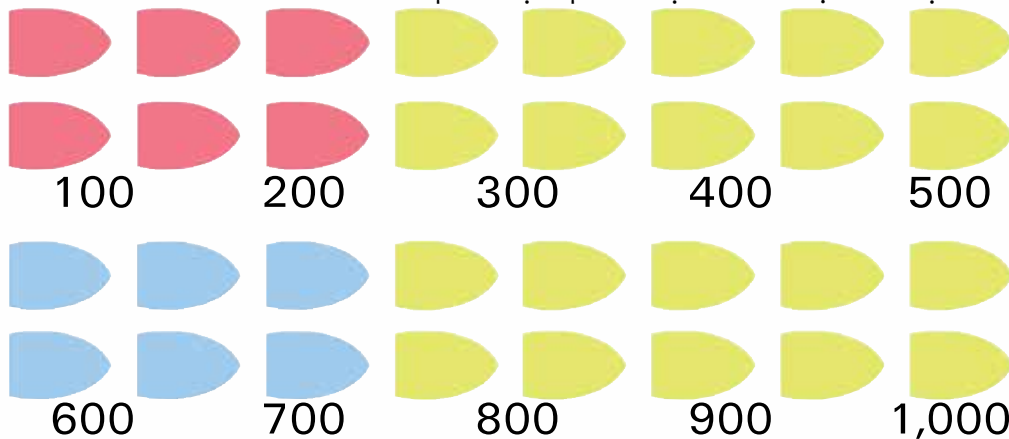
- א. $80 - 27 =$ _____ ד. $35 + 27 =$ _____
 ב. $65 - 30 =$ _____ ה. $20 + 63 =$ _____
 ג. $90 - 23 =$ _____ ו. $53 + 7 =$ _____

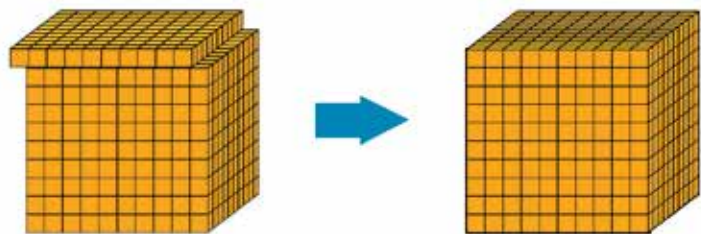

אלפים בונים אלף בלונים

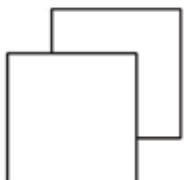
קחו 10 לבנים של 100. מנו אותן בקול רם:

אם נניח עשר לבני-100 עשויות מפלסטיק זו על זו בערמה אחת, נקבל קביה בגדל לבנה אחת של אלף.

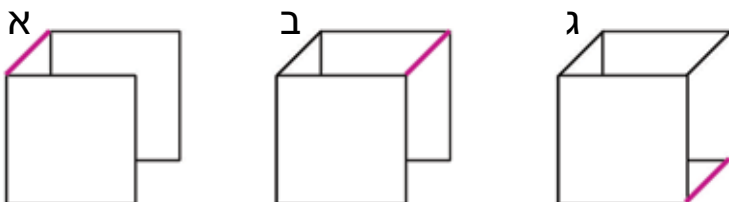
אין מצירים בקלות קבית אלף?

צירו שני רבועים, כשהאחד מכסה מעט את השני:

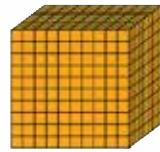
חברו את הקדקוד של רבוע אחד עם הקדקוד המתאים לו ברבוע השני.

לפי השלבים הבאים:

נסו לציר קבית בעצמכם:

1. מהי הכמות? רשמו אותה כסכום של אלפים, מאות, עשרות ויחידות:

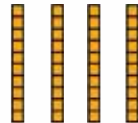
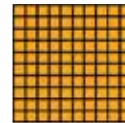
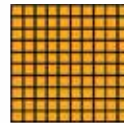
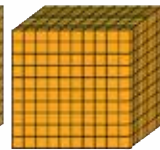
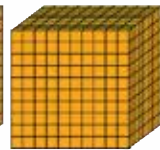
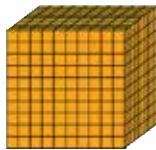

1,000

אלף

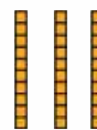
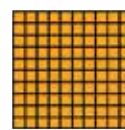
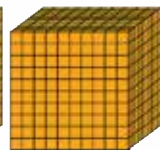
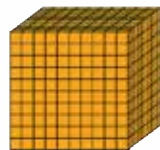
א. המספר

ב.

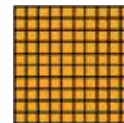
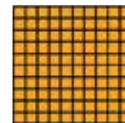
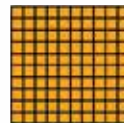
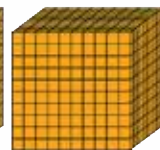
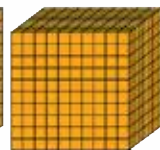
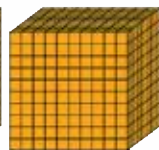
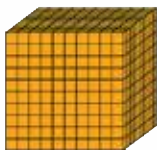
_____ + _____ + _____ + _____ = _____ המספר

ג.

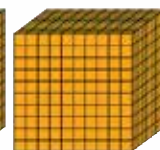
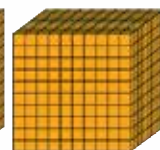
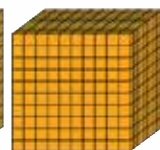
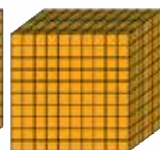
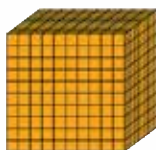
_____ + _____ + _____ + _____ = _____ המספר

ד.

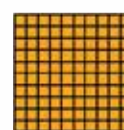
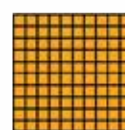
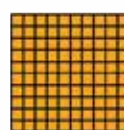
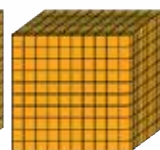
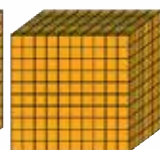
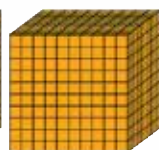
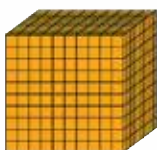
_____ + _____ + _____ + _____ = _____ המספר

ה.

_____ + _____ + _____ + _____ = _____ המספר

ו.

_____ + _____ + _____ + _____ = _____ המספר

סופרים אלפים

הכנה לפעילות:

חמרים: דפים משבצים, רצוי דפי A4 או דפי פוליו (אפשר ממחברת חשבון).
שמינית בריסטול לכל שני תלמידים. כל תלמיד מקבל דף משבץ אחד.

2. א. שרטטו רבועים של 100 משבצות (רביע שבו 10 שורות ו-10 עמודות)
על הדף המשבץ. הקיפו את הרבועים שסמנתם בצבע.
שרטטו 10 מאות על הדף (אם אפשר). גזרו את רבועי המאות
שסמנתם והניחו על השלחן.

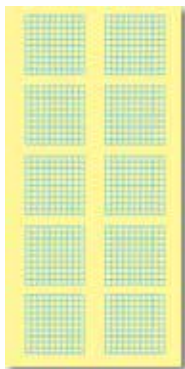

ענו על השאלות:
כמה רבועים של 100 משבצות צירתם בדף?
כמה משבצות יש ברבועים שהקפתם? — משבצות.

ב. עבדו בזוגות.

כל זוג מסדר 10 מאות של כל אחד בשני טורים ישרים על
גליון הבריסטול שקבל מהמורה (או על נייר ומדביק אותו).
ענו על השאלות:

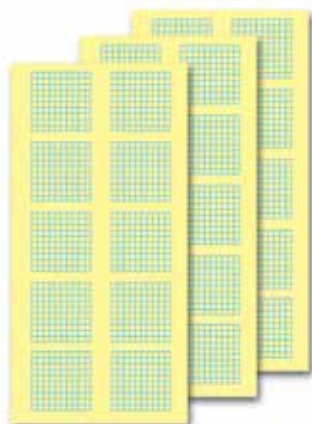
- א. כמה מאות הדבקתם? — מאות.
- ב. כמה משבצות יש בכל גליון? — משבצות.
- ג. התקבצו לקבוצות של 4-5 תלמידים.
הניחו את הגליונות זה על זה. ספרו יחד כמה
מאות יש בכל הגליונות וכמה משבצות יש בכל הגליונות.

השלימו:

בגליון אחד יש — משבצות שהם — מאות.
בשני גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-3 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-4 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-5 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.

ד. צרפו גליונות של שתי קבוצות והמשיכו להשלים:

ב-6 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-7 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-8 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-9 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.
ב-10 גליונות יש — משבצות שהם — מאות.

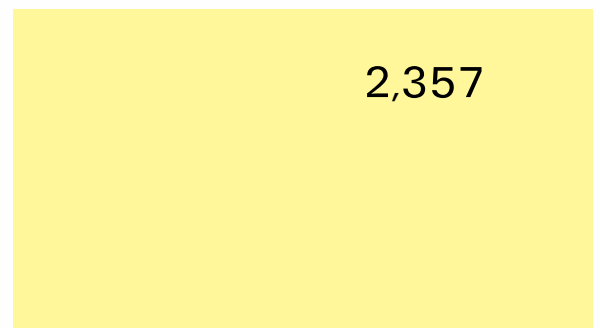
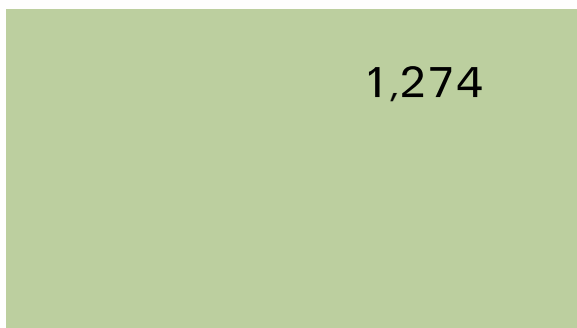
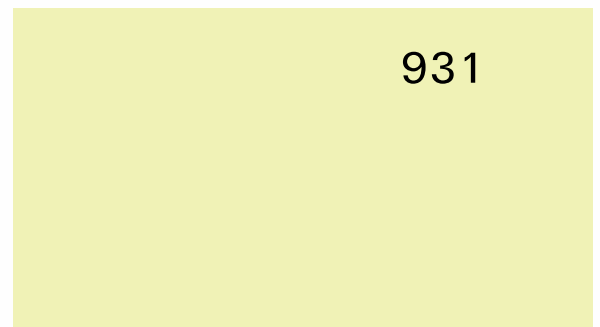
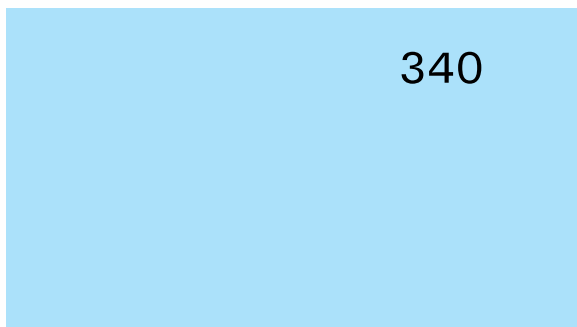
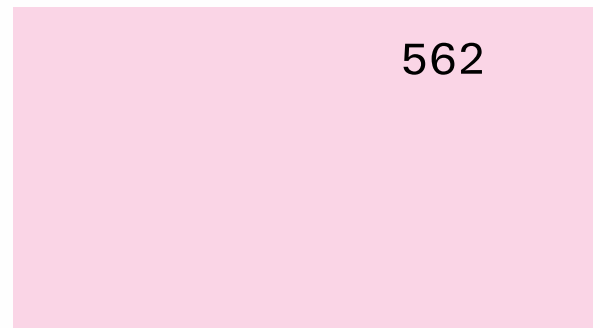
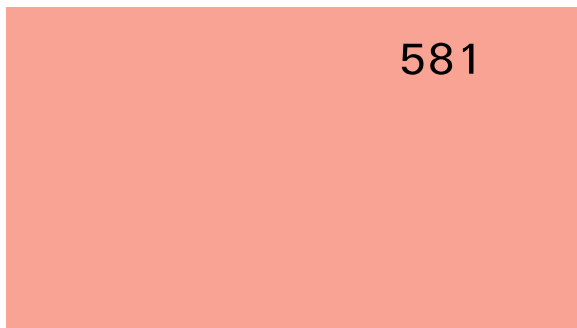
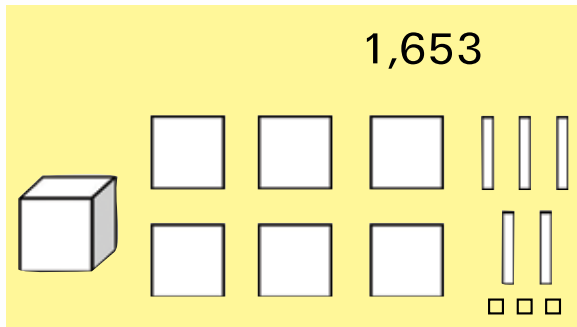
ב־11 גליונות יש _____ מִשְׁבָּצוֹת שָׁהִם _____ מֵאוֹת.
ב־12 גליונות יש _____ מִשְׁבָּצוֹת שָׁהִם _____ מֵאוֹת.
ב־13 גליונות יש _____ מִשְׁבָּצוֹת שָׁהִם _____ מֵאוֹת.

פְּעִילוֹת בְּחִירָה

אֲפָשֶׁר לִבְנוֹת חוֹבֶרֶת מִגְלִיוֹנוֹת הַבְּרִיֶּסְטוֹל עִם הַמֵּאוֹת שֶׁתִּרְאֶה כִּמָּה
מֵאוֹת וְכִמָּה מִשְׁבָּצוֹת יֵשׁ מִכָּל הַכֶּתֶה.

3. סִדְרוּ בְּלִבְנִים וְצִירוּ אֶת הַכְּמוֹת הַמֵּתְאִימָה לַמִּסְפָּר:

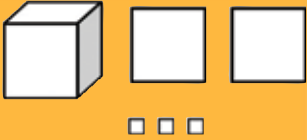

4. העזרו בלביני-10, וציירו או השלימו את המספר. רשמו את ספרת היחידות, העשרות, המאות, והאלפים (אם יש):

המספר	ציור	ספרת היחידות	ספרת העשרות	ספרת המאות	ספרת האלפים
147		7	4	1	
378					
204					
520					
2,376					
1,300					
		4	0	9	

ספרת האלפים	ספרת המאות	ספרת העשרות	ספרת היחידות	צויר	המספר
					
	3	4	6		

5. קבוצות הילדים שהכינו דפים עם רבועי אלפים יציגו לכתה כמה אלפים הכינו. ילדי הכתה יספרו יחד כמה אלפים הכינה כל הכתה.

6. מהי הפמות? רשמו אותה בסכום של אלפים, מאות, עשרות ויחידות:

$$\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

המספר

$$\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

המספר

$$\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

המספר

$$\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

המספר

$$\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

המספר

למה כותבים 0?

1. בנו את המספר בלביני 10 והשלימו:

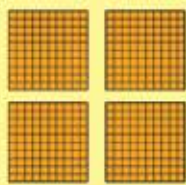

מאות	עשרות	יחידות	המספר
			435

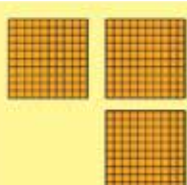
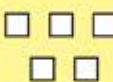
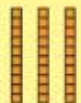
מאות	עשרות	יחידות	המספר
 2 מאות (200)		 4	204
	 2 עשרות (20)	 4	24

במספר 204 יש 0 לבינים של 10. לכן כותבים 0 במקום העשרות.
אם לא נכתב 0, נחשב שהפונה ל-24.

מאות	עשרות	יחידות	המספר
 4 מאות (400)			400

במספר 400 יש רק לבנים של 100. אין לבנים של 1 ושל 10.
לכן כותבים 0 במקום היחידות ובמקום העשרות.

אלפים	מאות	עשרות	יחידות	המספר
	 3 מאות (300)			1,305
		 3 עשרות (30)		1,035

במספר 1,305 אין עשרות בודדות (לבני 10). לכן כותבים 0 במקום העשרות. אם לא נכתב 0, נקבל את המספר 135.

במספר 1,035 אין מאות בודדות (לבנים של 100). לכן כותבים 0 במקום המאות.

הָעֵרָה: מְתִי מִשְׁתַּמְשִׁים בַּמְלִים "עֲשָׂרוֹת בּוֹדְדוֹת" ו"מֵאוֹת בּוֹדְדוֹת"?
כָּאֲשֶׁר הָעֲשָׂרוֹת אוֹ הַמֵּאוֹת אֵינָן אַרְוִיזוֹת. לְדֹגְמָה, 5 עֲשָׂרוֹת בּוֹדְדוֹת אֶפְשָׁר
לִיצֹג בְּעֶזְרֵת 5 לְבִנְי־10. גַּם ב־100 יֵשׁ עֲשָׂרוֹת, אָךְ הֵן חֶלֶק מֵה־100.
לְדֹגְמָה, בַּמִּסְפָּר 105 יֵשׁ 10 עֲשָׂרוֹת, אָךְ הֵן מוֹפִיעוֹת כְּמֵאָה אַחַת.
בַּמִּסְפָּר 125 יֵשׁ 12 עֲשָׂרוֹת. 10 מֵהֵן מוֹפִיעוֹת כְּמֵאָה ו־2 כְּעֲשָׂרוֹת
"בּוֹדְדוֹת".

2. רְשְׁמוּ אֶת הַמִּסְפָּר כְּסֻכּוֹם שֶׁל מֵאוֹת, עֲשָׂרוֹת וְיַחֲדוֹת:

$$276 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$732 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$706 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$608 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$570 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

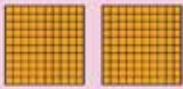
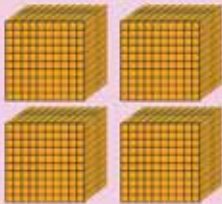
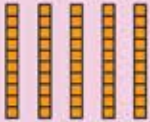
$$380 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$409 = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

3. בְּנוּ אֶת הַמִּסְפָּר בְּלִבְנֵי־10, וְרְשְׁמוּ אוֹתוֹ:

הַמִּסְפָּר	יַחֲדוֹת	עֲשָׂרוֹת	מֵאוֹת	אֲלָפִים
1,243	□ □ □			
	□			

אלפים	מאות	עשרות	יחידות	המספר
				
				

4. רשמו את המספר כסכום של אלפים, מאות, עשרות ויחידות:

$$2,135 = 2,000 + 100 + 30 + 5 \quad 1,305 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$1,367 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \quad 2,042 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$1,091 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \quad 4,075 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$1,804 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \quad 6,503 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

5. מהו המספר?

$$1,000 + 200 + 50 + 6 = 1,256 \quad 4,000 + 600 + 7 = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$2,000 + 100 + 40 + 3 = \underline{\hspace{1cm}} \quad 1,000 + 50 + 1 = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$4,000 + 200 + 50 + 7 = \underline{\hspace{1cm}} \quad 2,000 + 80 + 4 = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$1,000 + 500 + 6 = \underline{\hspace{1cm}} \quad 3,000 + 90 + 6 = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$3,000 + 200 + 9 = \underline{\hspace{1cm}} \quad 1,000 + 200 + 7 = \underline{\hspace{1cm}}$$

מי אני?

6. אני מספר תלת-ספרתי זוגי.

ספרת העשרות שלי גדולה ב-3 מספרת היחידות.

סכום הספרות שלי הוא 16. מי אני?

מצאו מספרים מתאימים נוספים

7. כתבו במלים:

485

809

1,002

520

8. כתבו בספרות:

ארבע מאות ושלוש _____ שמונה מאות חמשים וחמש _____

שלוש מאות ותשעים _____

9. השלימו את המספר המתאים:

אלפים	מאות	עשרות	יחידות	המספר

מה השתנה במספר?

1. עבדו בלבני-10, הציגו את המספר בלבנים ורשמו את המספר שתקבלו.
אחרי ההוספה. הקיפו את הספרה או הספרות שהשתנו.

המספר החדש והספרה או הספרות שהשתנו	הוסיפו	המספר
267	3 יחידות	264
	4 עשרות	437
	5 מאות	487
	3 עשרות	370
	2 יחידות	568
	2 יחידות ו-2 עשרות	378
	9 יחידות	291
	7 יחידות ו-3 עשרות	643
	4 עשרות	1,453
	3 מאות	2,500
	6 מאות ו-5 יחידות	3,234

2. השלימו:

א. נתון המספר 475. כמה יחידות נוסף למספר, כך שספרת

העשרות לא תשתנה?

מצאו אפשריות שונות

ב. נתון המספר 657.

כמה עשרות נוסף למספר, כך שספרת המאות לא תשתנה?

אפשריות:

האם רשמית גם את האפשריות של 0 עשרות?

3. המשיכו בדלוגים שונים:

400	500	600				
800	700	600				
312	322	332				
254	354	454				
546	547	548				
1,400	1,500	1,600				
2,320	2,340	2,360				
3,950	4,000	4,050				

4. בין אילו מאות שלמות הקרובות ביותר נמצא המספר?

_____ 276 _____	_____ 890 _____	_____ 300 376 400 _____
_____ 711 _____	_____ 951 _____	_____ 453 _____
_____ 1,000 _____	_____ 153 _____	_____ 631 _____
_____ 1,300 _____		

5. הכינו 3 פרטיסיות קטנות (או פסות ניר).

כתבו עליהן את הספרות 9, 5, 8 וענו על השאלות הבאות:

א. אילו מספרים תלת-ספרתיים שונים אפשר להרכיב מהספרות האלה?

ב. סדרו את המספרים מהקטן לגדול.

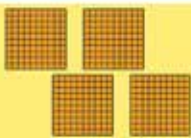
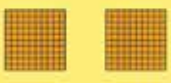
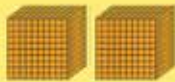
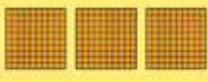
קטן _____ גדול _____

ג. איזה מספר הכי קרוב ל-600? _____

ד. איזה מספר הכי קרוב ל-1,000? _____

ה. איזה מספר הכי קרוב ל-900? _____

6. השלימו את המספר המתאים:

אלפים	מאות	עשרות	יחידות	המספר
				
				
				
				

7. עבדו בלבני-10. הציגו את המספר בלבנים, ורשמו את המספר שתקבלו אחרי ההוספה. הקיפו את הספרה או הספרות שהשתנו.

המספר	הוסיפו	המספר החדש והספרה או הספרות שהשתנו
543	5 יחידות	548
621	6 עשרות	
384	4 מאות	
560	4 עשרות	
967	3 יחידות	
392	8 יחידות	
392	4 עשרות	
943	7 יחידות ו-5 עשרות	
1,000	4 מאות	
1,020	3 מאות ו-6 עשרות	
4,423	2 אלפים 3 מאות 5 עשרות	

דו"ח מהבצעה ביחידה 8. כדאי שפמה ילדים מהפכה ידווחו על דרך הפתרון שלהם.

פתיחת
שיעור

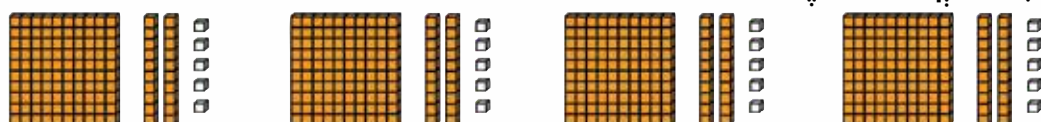

בדרך יש 125 מדבקות.
בחבילה אחת של מדבקות יש 4 דפים,
כמה מדבקות יש בחבילה אחת?

ילדים אחרים פתרו כן:

לקחתי 4 קבוצות של 125:

רוני:

כל המאות יחד - 4 מאות - זה 400.

כל העשרות יחד - 8 עשרות - זה 80.

יש 20 יחידות, שממירים אותן ל-2 עשרות. יחד יש 10 עשרות (2 + 8),
שממירים אותן למאה אחת. כעת יש 500 (400 + 100)

ראיתי ש: $4 \times 125 = 500$

גם אני לקחתי 4 קבוצות של 125:

דורית:

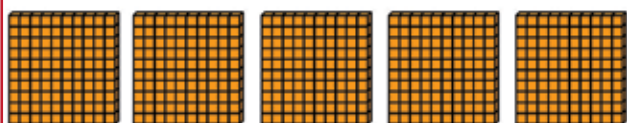

התחלתי מהיחידות - יש 20 יחידות, שהמרתי ל-2 עשרות.

יש 10 עשרות (8 ו-2 שהמרתי).

את העשרות המרתי למאה אחת.

אספתי את המאות וקבלתי 500.

כפלתי את המאות: $4 \times 100 = 400$

כפלתי את העשרות: $4 \times 20 = 80$

כפלתי את היחידות: $4 \times 5 = 20$

חברתי את כל הסכומים: $400 + 80 + 20 = 500$. וקבלתי 500.

דלית:

1. מה השתנה במספר?

הוסיפו יחידות או עשרות לפי ההוראה. רשמו את המספר החדש שיתקבל.

הקיפו בעגול את הספרה או את הספרות שהשתנו:

דגמה: המספר 324. מוסיפים 3 עשרות, כלומר 30. $324 + 30 = 354$

המספר	מוסיפים	תרגיל	המספר החדש והספרה או הספרות שהשתנו
428	4 עשרות (40)	$428 + 40 =$	468
570	3 עשרות		
378	2 יחידות		
340	6 עשרות		
489	1 יחידה 1 עשרת		
476	4 יחידות 2 עשרות		
486	3 יחידות 1 עשרת		
275	4 יחידות 2 עשרות		
650	5 עשרות		
788	2 יחידות		
700	3 מאות		
2,600	4 מאות		
1,890	1 עשרת		

2. כתבו במלים:

_____ 367
 _____ 789
 _____ 830
 _____ 406
 _____ 999
 _____ 501
 _____ 1,000
 _____ 2,365
 _____ 4,500
 _____ 6,420

3. כתבו בספרות:

שלוש מאות שבעים וחמש _____
 חמש מאות ארבעים _____
 שבע מאות ותשע _____
 ארבע מאות _____
 מאתיים ותשעים _____
 שש מאות ששים ושיש _____
 ארבע מאות עשרים וחמש _____
 אלפים שלוש מאות _____
 ארבעת אלפים חמשים ושיש _____

4. השלימו. מהו המספר?

מקבלים	מוסיפים	המספר
598	3 יחידות 2 עשרות	
700	4 יחידות 3 עשרות	

5. המשיכו בדלוגים שונים:

587	577	567				
287	387	487				
783	786	789				

6. רשמו את המספר כסכום של אלפים, מאות, עשרות ויחידות:

$$1,507 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$5,013 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$3,072 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

$$1,509 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$$

7. מהו המספר?

$$2,000 + 400 + 30 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,000 + 500 + 20 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3,000 + 100 + 40 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,000 + 200 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

חבור וחסור במאות ובאלפים

חבור עד 1,000

1. שאלה לכל הפתה יחד:

פתרו את השאלה במחברת, ותעדו את דרך הפתרון.
אפשר להעזר בלביני-10. כדאי שילדים אחדים ידווחו לפתה
על הדרך שבה פתרו.

רועי קנה משחק מחשב ב-378 ש"ח
וספר ב-185 ש"ח. כמה כסף שלם?

סדרות מספרים

2. השלימו. התקדמו ביחידות:

467	468	469				473		475	
1,231	1,232			1,235					1,240
1,328	1,329		1,331				1,335		
	1,555	1,556	1,557		1,559				1,563
2,211	2,212	2,213		2,215					

3. השלימו. התקדמו בעשרות:

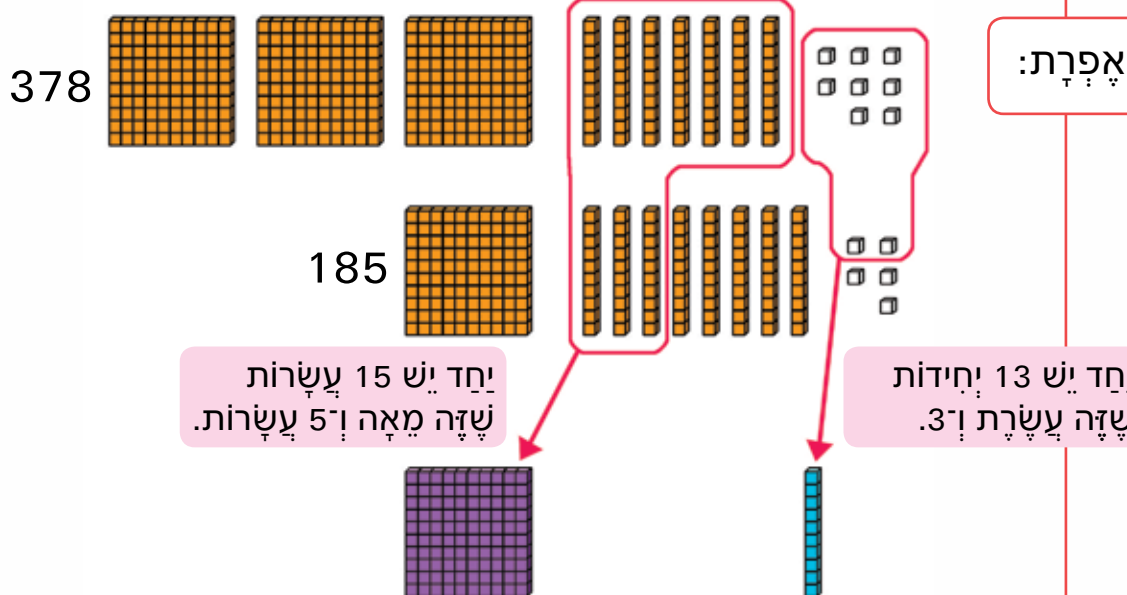
1,702	1,712	1,722			1,752			
3,259		3,279	3,289		3,309			
1,882	1,892		1,912	1,922				
1,961		1,981			2,011			

4. דווח מהבעיה המופיעה בהתחלת היחידה. נראה כעת איך פתרו ילדים אחרים:

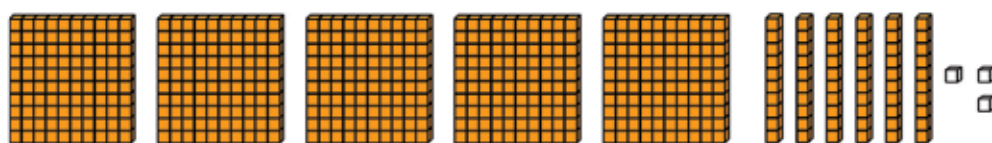

רועי קנה משחק מחשב ב־378 ש"ח
וספר ב־185 ש"ח. כמה כסף שלם?

בנתה בלבני-10:

כשמחברים את היחידות יחד יש 13 יחידות. ממירים 10 יחידות ל־1 עשרת ומקבלים לבנת 10 ועוד 3. כשמחברים את העשרות יחד, מקבלים 15 עשרות. ממירים 10 עשרות למאה אחת ומקבלים 5 מאות או 500. יחד יש 563.

$$8 + 5 = 13$$

$$70 + 80 = 150$$

$$300 + 100 = 400$$

$$400 + 150 + 13 = 563$$

חברתי את היחידות,
את העשרות
ואת המאות.
יחד:

יריב:

5. השלימו את הטבלה. העזרו בלביני 10. צירו את המספר בלבינים ורשמו את ספרות היחידות, העשרות, המאות והאלפים:

המספר	ציר	ספרות היחידות	ספרות עשרות	ספרות מאות	ספרות האלפים
342		2	4	3	
670					
602					
300					
		6	0	5	
		4	9	1	
1,354					
		6	7	2	5

6. שכינים... שכינים... שכינים...

א. רשמו את המספר הקודם ואת המספר העוקב:

1,700	499	788	789	790
1,999	360		900	
3,570	999		622	
	777			

איזה תרגיל היה הקשה ביותר לדעתכם? מדוע?

ב. רשמו את השכנים בעשרות שלמות.

1,456	611	470	479	480
2,387	678		532	
4,673	444		854	

במה שונה התרגיל הזה משאר התרגילים? 499

7. רשמו את המספר העוקב ואת המספר הקודם:

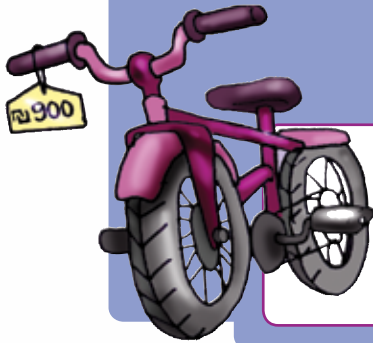

המספר הקודם	המספר	המספר העוקב
	99	
		280
	199	
1,000		
		691
	999	
	790	
		111

השלימו שני מספרים כרצונכם:

סכום היחידה הקודמת:

האם ל"מספר העוקב" יש תמיד אותו מספר ספרות כמו ל"מספר"?
האם ל"מספר הקודם" יש תמיד אותו מספר ספרות כמו ל"מספר"?

שאלה מילולית בקבוצה קטנה העובדת עם המורה:

השתמשו במדבקות, והדביקו את הבעיה במחברת.

לשי היו 567 שקלים.

כמה כסף הוא צריך להוסיף כדי לקנות
אופניים שמחירם 900 שקלים?

דווח לפתרון הבעיה ביחידה 19.

חבור עד 1,000

פתר את התרגיל כך:

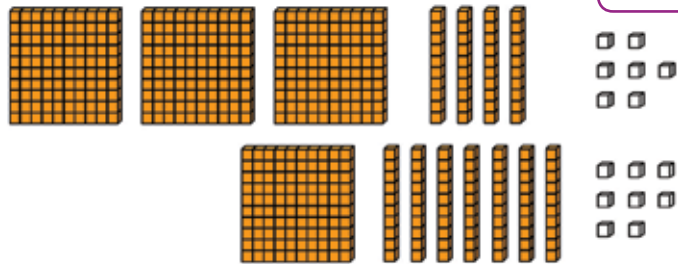
$$347 + 178 = \underline{\quad}$$

$$7 + 8 = 15$$

$$40 + 70 = 110$$

$$300 + 100 = 400$$

$$400 + 110 + 15 = 525$$

אילן:

אילן חבר לחיד את היחידות, את העשרות ואת המאות,
ואחר כך חבר הכל יחד.

1. פתרו במחברת כמו אילן. אפשר להעזר בלבני-10:

א. $152 + 234 = \underline{\quad}$

ג. $456 + 215 = \underline{\quad}$

ב. $536 + 231 = \underline{\quad}$

ד. $387 + 221 = \underline{\quad}$

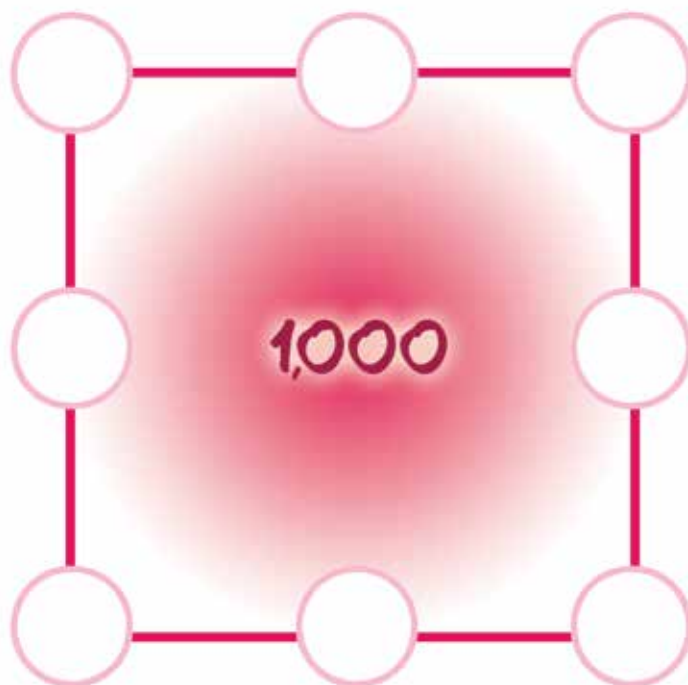
ה. $457 + 233 = \underline{\quad}$

ו. $216 + 572 = \underline{\quad}$

רביע 1,000

2. שִׁבְצוּ מִסְפָּרִים בְּעִגּוּלִים, כָּךְ שֶׁסָּכּוּם שְׁלוֹשָׁה מִסְפָּרִים עַל כָּל צֶלַע יִהְיֶה שָׁוֶה לִּ1,000:

3. הַשְׁלִימוּ. הִתְקַדְמוּ בְּאַלְפִים:

א.

1,000

2,000

5,000

ב.

100

1,100

2,100

ג.

1,329

3,329

7,329

ד.

1,565

2,565

3,565

ה.

3,467

4,467

7,467

מה השתנה בסדרה?

4. עבדו בזוגות. צבעו בכל אחת מהסדרות את הספרות שהשתנו:

א.

1,442 1,443 1,444 1,445 1,446 1,447 1,448 1,449

ב.

1,427 1,437 1,447 1,457 1,467 1,477 1,487 1,497

ג.

1,247 1,347 1,447 1,547 1,647 1,747 1,847 1,947

ד.

1,247 2,247 3,247 4,247 5,247 6,247 7,247 8,247

השלימו:

- _____ בסדרה א' השנוי הוא בספרת ה
- _____ בסדרה ב' השנוי הוא בספרת ה
- _____ בסדרה ג' השנוי הוא בספרת ה
- _____ בסדרה ד' השנוי הוא בספרת ה

סכום:

בסדרות שבודקתם:

- סדרה א' עולה ביחידות. בכל פעם מוסיפים יחידה אחת.
- סדרה ב' עולה בעשרות. בכל פעם מוסיפים עשרת אחת.
- סדרה ג' עולה במאות. בכל פעם מוסיפים מאה אחת.
- סדרה ד' עולה באלפים. בכל פעם מוסיפים אלף אחד.

מה השתנה בסדרה?

5. עבדו בזוגות. צבעו בכל אחת מהסדרות את הספרות שהשתנו.

א.

1,487 1,488 1,489 1,490 1,491 1,492 1,493 1,494

ב.

1,467 1,477 1,487 1,497 1,507 1,517 1,527 1,537

ג.

1,547 1,647 1,747 1,847 1,947 2,047 2,147 2,247

השלימו :

בסדרה א' השנוי הוא בספרת ה _____ וגם בספרת ה _____.

בסדרה ב' השנוי הוא בספרת ה _____ וגם בספרת ה _____.

בסדרה ג' השנוי הוא בספרת ה _____ וגם בספרת ה _____.

סכום:

בסדרות שבדקתם:

בסדרה א' הוספנו בכל פעם יחידה אחת. כשהגענו ל-1,489 והוספנו 1 עברנו לעשרת הבאה, מ-80 ל-90 ולכן היה שנוי גם בספרת העשרות וגם בספרת היחידות.

בסדרה ב' הוספנו בכל פעם עשרת אחת. כשהגענו ל-1,497 והוספנו עוד עשרת, עברנו למאה הבאה, מ-400 ל-500.

בסדרה ג' הוספנו בכל פעם מאה. כשהגענו ל-1,947 עברנו מ-1,000 ל-2,000.

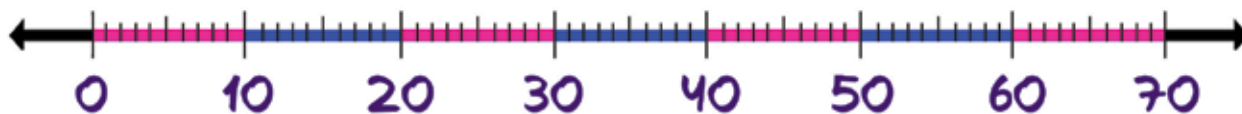

6. השלימו. התקדמו ביחידות, בעשרות, במאות או באלפים:

456	457					462	
2,348	2,349					2,354	
1,253	1,263						1,333
3,452	3,462						
3,232	3,332						
4,517	4,617						
271	1,271	2,271					

ציר מספרים

למספרים אין סוף. אפשר להאריך את ציר המספרים ולרשם עליו עוד ועוד מספרים.

הציר מחלק לקטעים שווים על ידי קווים הנקראים שנתות.
בין 0 ל-10 המרחק הוא 10. בין 10 ל-20 המרחק הוא גם 10.

1. השלימו את המספרים:

א.

ב.

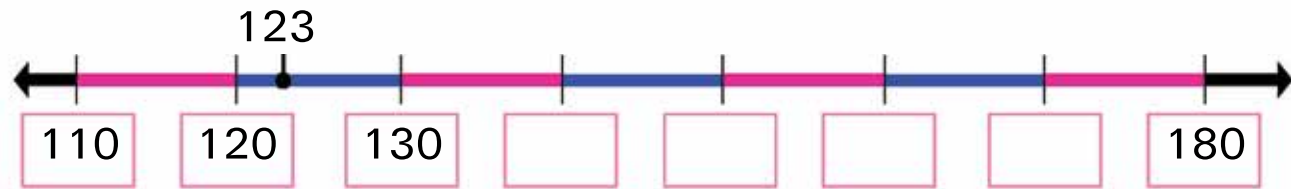

במה שונים שני הצירים זה מזה?

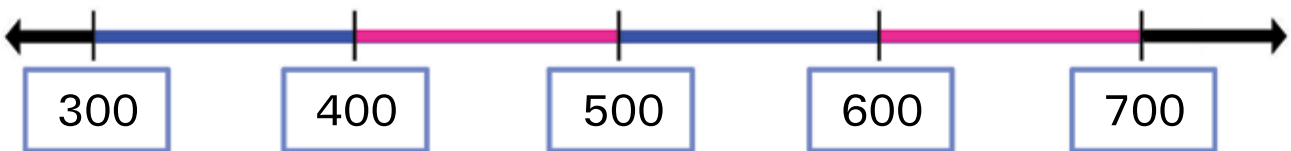
2. רשמו את המספר על הציר במקום מתאים (בערך).
סמנו נקודה מתאימה.

א. 123 161 178 126 111 157 168 139 145 172

ב. 712 299 645 411 389 450 503 678

3. ראו איך פתר דורון את הבעיה הבאה:

בספריית בית הספר 259 ספרים.
בית הספר קנה עוד 325 ספרים.
כמה ספרים בספרייה?

פתר את התרגיל כך:

דורון

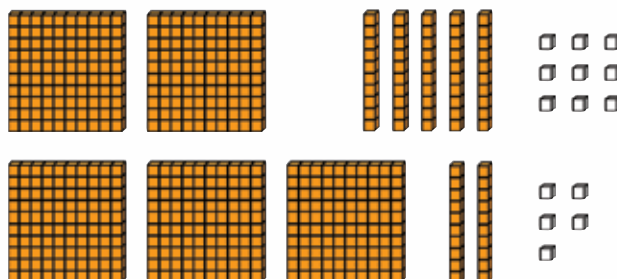
$$259 + 325 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 + 5 = 14$$

$$50 + 20 = 70$$

$$200 + 300 = 500$$

$$500 + 70 + 14 = 584$$

הוא חבר לחיד את היחידות, את העשרות ואת המאות,
ואחר כך חבר הכל יחד.

4. פתרו במחברת. אפשר להעזר בלבני-10. אפשר לפתר כמו דורון:

א. $265 + 137 = \underline{\hspace{2cm}}$ ד. $387 + 254 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $357 + 287 = \underline{\hspace{2cm}}$ ה. $475 + 238 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $478 + 265 = \underline{\hspace{2cm}}$ ו. $239 + 577 = \underline{\hspace{2cm}}$

5. הנשלימו ספרות במקומות הריקים, כך שיתקבלו מספרים הקרובים ככל האפשר ל:

א. 700 (שימו לב: לפעמים המספר יהיה גדול מ-700 או קטן מ-700)

א. $6 \underline{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{1cm}}$

ד. $\underline{\hspace{1cm}} 9 \underline{\hspace{1cm}}$

ב. $\underline{\hspace{1cm}} 8 \underline{\hspace{1cm}}$

ה. $\underline{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{1cm}} 6$

ג. $\underline{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{1cm}} 2$

ו. $7 \quad 1 \underline{\hspace{1cm}}$

ב. 490 (לפעמים המספר יהיה גדול מ-490)

א. $4 \quad 7 \underline{\hspace{1cm}}$

ג. $5 \underline{\hspace{1cm}} 1$

ב. $4 \underline{\hspace{1cm}} 2$

ד. $\underline{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{1cm}} 9$

ג. עבדו בזוג. חברו עוד חידות קאלה במחברת, ופתרו אותן: החליפו את החידות עם חברים, ופתרו.

6. שִׁכְנִים... שִׁכְנִים... שִׁכְנִים...

א. רְשִׁמוּ אֶת הַמִּסְפָּר הַקֹּדֶם וְאֶת הַמִּסְפָּר הָעוֹקֵב:

666		698	699	700
989			800	
1,800			645	
1,899			501	
3,555			890	

איזה מספר היה הקשה ביותר? מדוע?

ב. רְשִׁמוּ אֶת הַשִּׁכְנִים בְּעֶשְׂרוֹת שְׁלֵמוֹת:

324		670	679	680
1,638			879	
2,866			326	
4,398			444	
1,999			661	

במה שונה המספר האחרון (1,999) משאר המספרים?

7. פתרו במחברת. אפשר להעזר בלבני-10:

א. $543 + 197 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $757 + 187 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $377 + 165 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $673 + 154 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $475 + 238 = \underline{\hspace{2cm}}$

אָמְדן: פֿמה זעה בערן?

איין אָפֿשר לחשב בערן מהר?

$$265 + 637 =$$

דגמה:

$$200 + 600 = 800$$

$$65 + 37 \text{ זעה קצת יותר מ-} 100$$

$$(פי 60 + 30 זעה 90 ו-7 ועוד 5 זעה יותר מ-10),$$

$$בסוף הכל זעה קצת יותר מ-900.$$

$$לכן הסכום קטן מ-1,000.$$

אור אָמרה:

$$265 \text{ קרוב ל-} 250 \text{ ו-} 637 \text{ קרוב ל-} 650$$

$$\text{הקטנתי קצת מספר אחד ואת המספר}$$

$$\text{השני הגדלתי קצת ויחד } 250 \text{ ו-} 650 \text{ זעה } 900$$

$$\text{לכן הסכום קטן מ-} 1,000.$$

יאיר אָמר:

1. מינו את התרגילים הבאים לפי סכומם. בסוף לחשב

מהר בעל פה. אין צורך למצא את התשובה המדויקת.

הסכום גדול מ-1,000	הסכום קטן מ-1,000
	$265 + 637 =$

א. $357 + 487 =$

ג. $387 + 752 =$

ב. $478 + 669 =$

ד. $475 + 545 =$

2. ראו איך נשי פתרה את השאלה:

בספריה העירונית היו 1,457 ספרים.
קנו עוד 2,321 ספרים.
כמה ספרים בספריה?

פתרה את התרגיל כך: $1,457 + 2,321 = \underline{\hspace{2cm}}$

$$7 + 1 = 8$$

$$50 + 20 = 70$$

$$400 + 300 = 700$$

$$1,000 + 2,000 = 3,000$$

$$3,000 + 700 + 70 + 8 = 3,778$$

נשי חברה לחיד את היחידות, את העשרות, את המאות ואת האלפים,
ואחר כך חברה הכל יחד.

נשי:

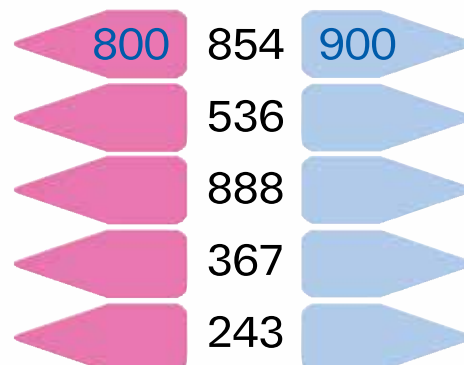
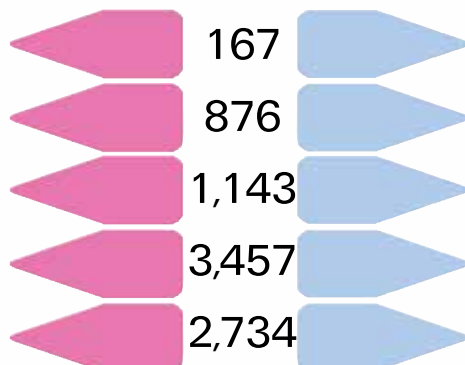
3. פתרו במחברת. אפשר להעזר בלבני 10:

א. $1,456 + 1,527 = \underline{\hspace{2cm}}$ ד. $1,451 + 437 = \underline{\hspace{2cm}}$

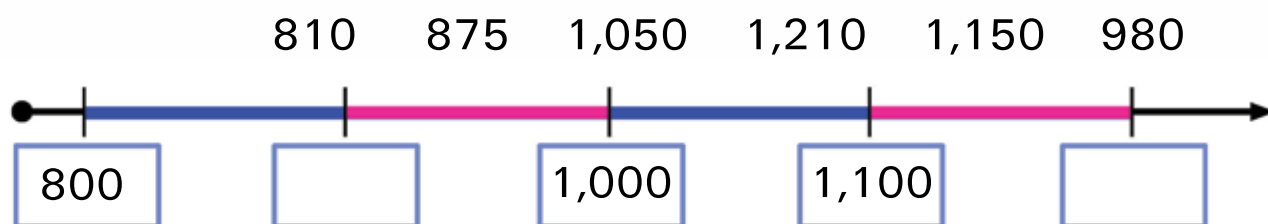
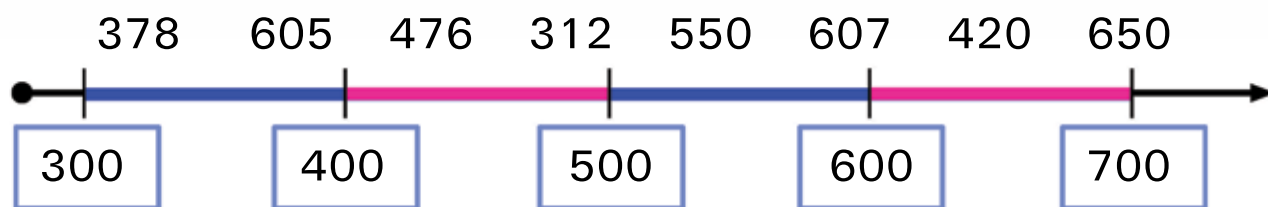
ב. $1,657 + 3,123 = \underline{\hspace{2cm}}$ ה. $1,432 + 2,165 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $2,476 + 325 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. רשמו את השכנים במאות שלמות:

5. רשמו את המספרים הבאים על הציר במקום המתאים (בערך).
סמנו נקודה מתאימה.

6. פתרו את השאלה במחברת. אפשר להעזר בלבני-10.
משפחת לוי נסעה לטייל. ביום הראשון נסעו בני המשפחה 436 ק"מ.
ביום השני נסעו 289 ק"מ. כמה ק"מ נסעו ביומים?

7. השלימו:

$$\begin{array}{l} 853 + 7 \rightarrow \boxed{} + 40 \rightarrow \boxed{} + 1,085 \rightarrow \boxed{} \\ 1,256 + 4 \rightarrow \boxed{} + 340 \rightarrow \boxed{} + 400 \rightarrow \boxed{} \\ 2,530 + 170 \rightarrow \boxed{} + 257 \rightarrow \boxed{} + 3 \rightarrow \boxed{} \end{array}$$

8. פתרו במחברת. אפשר להעזר בלבני-10:

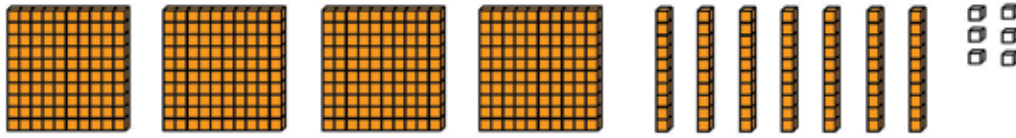
א. $1,326 + 1,427 = \underline{\hspace{2cm}}$ ד. $1,256 + 437 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $1,352 + 3,526 = \underline{\hspace{2cm}}$ ה. $1,235 + 2,645 = \underline{\hspace{2cm}}$

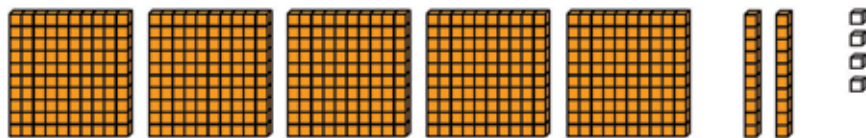
ג. $2,671 + 1,327 = \underline{\hspace{2cm}}$

כמה עשרות בכל המספר? כמה יחידות בכל המספר?

1. נחקר את המספר 476 בעזרת הלבנים:

- א. כמה לבני 1 אפשר לשים ליד לבנה של 10? _____
כמה ליד 7 לבני 10? _____
- ב. כמה לבני 1 אפשר לשים מעל לבנה של 100? _____
כמה אפשר לשים מעל 4 לבני 100? _____
- ג. כמה לבני 1 יש בכל המספר 476? _____
- ד. כמה לבני 10 אפשר לשים מעל לבנת 100? _____
וכמה על 4 לבני 100? _____
- ה. כמה לבני 10 (כמה עשרות) יש ב-470? _____
- ו. כמה לבני 1 (יחידות) נוסף ל-470 כדי לבנות את המספר 476? _____

2. חקרו בצורה דומה את המספר: 524

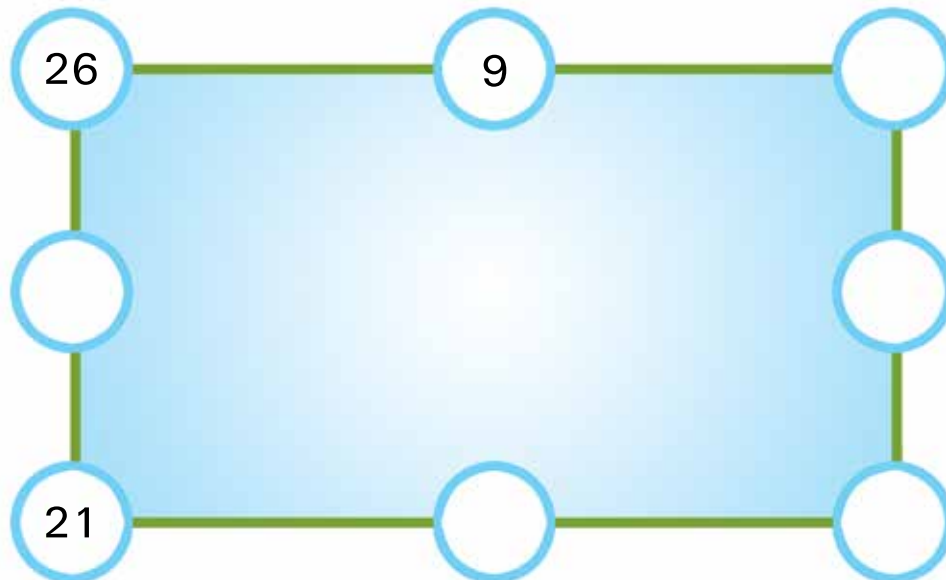

- א. כמה לבני 1 אפשר לשים ליד לבנת 10? _____
כמה ליד 2 לבני 10? _____
- ב. כמה לבני 1 אפשר לשים על לבנה של 100? _____
כמה אפשר לשים על 5 לבני 100? _____
- ג. כמה לבני 1 יש בכל המספר 524? _____
- ד. כמה לבני 10 אפשר לשים על לבנה של 100? _____
וכמה על 5 לבני 100? _____
- ה. כמה לבני 10 (כמה עשרות) צריך כדי לבנות את המספר 524? _____

מלבן ה־50

3. שִׁבְצוּ אֶת הַמְסְפָּרִים 29, 15, 23, 6, 21, 26, 9, 3 בְּעִגּוּלִים, כָּךְ שֶׁסְכּוּם הַמְסְפָּרִים עַל כָּל צֶלַע יִהְיֶה 50.

4. פֶּתְרוּ בַּמַּחְבֵּרֶת. אֲפֹשֶׁר לְהַעֲזֹר בְּלִבְנֵי־10:

- א. $2,347 + 1,274 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ב. $1,460 + 2,756 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ג. $3,286 + 1,546 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ד. $1,438 + 2,744 = \underline{\hspace{2cm}}$

5. פֶּתְרוּ. נִסּוּ לְחַשֵּׁב בְּעַל פֶּה:

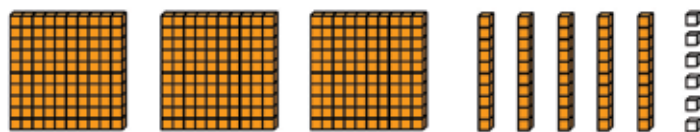

- א. $121 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ב. $465 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ג. $312 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ד. $532 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ה. $365 + 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

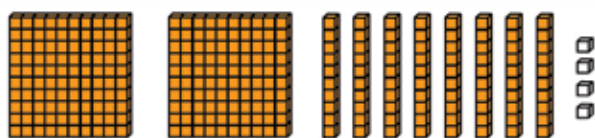

כמה עשרות בכל המספר? כמה יחידות בכל המספר?

1. נחקר את המספר 356 בעזרת הלבנים:

- כמה לבני 1 אפשר לשים ליד לבנה של 10? _____
כמה ליד 5 לבני 10? _____
- כמה לבני 1 אפשר לשים מעל לבנה של 100? _____
כמה אפשר לשים מעל 3 לבני 100? _____
- כמה לבני 1 יש בכל המספר 356? _____
- כמה לבני 10 אפשר לשים מעל לבנת 100? _____
וכמה על 3 לבני 100? _____
- כמה לבני 10 (כמה עשרות) יש ב-350? _____
- כמה לבני 1 (יחידות) נוסף ל-350 כדי לבנות את המספר 356? _____

2. חקרו בצורה דומה

את המספר: 284

- כמה לבני 1 אפשר לשים ליד לבנת 10? _____
כמה ליד 8 לבני 10? _____
- כמה לבני 1 אפשר לשים על לבנה של 100? _____
כמה אפשר לשים על 2 לבני 100? _____
- כמה לבני 1 יש בכל המספר 284? _____
- כמה לבני 10 אפשר לשים על לבנה של 100? _____
וכמה על 2 לבני 100? _____
- כמה לבני 10 וכמה לבני 1 צריך כדי לבנות את המספר 356
(עם הכי הרבה לבני 10 שאפשר)? כמה לבני 10? _____
כמה לבני 1? _____

בַּחֲנוּת לְמַכְשִׁירֵי כְּתִיבָה

חֲבִילַת צְבָעִים
24 ש"ח

קֶלֶמֶר
36 ש"ח

יוֹמָן
17.90 ש"ח

מַחְשָׁבוֹן
27 ש"ח

סֵפֶר
32.50 ש"ח

3. מִצְאוּ כֶּמָּה שְׁלֹמוֹ. פְּתוּרוֹ בַּמַּחְבֶּרֶת. רָשְׁמוּ תַּרְגִּילִים מֵתַאֲמִים.

תַּעֲדוּ אֶת דְּרָךְ הַפְתָּרוֹן.

א. אִירִית קִנְתָּה 3 חֲבִילוֹת צְבָעִים.

ב. הַמּוֹרָה לַחֲשָׁבוֹן קִנְתָּה 3 מַחְשָׁבוֹנִים.

ג. אָבֵא קָנָה 3 סִפָּרִים.

ד. אָמָא קִנְתָּה 4 יוֹמָנִים.

4. הַשְׁלִימוּ בַּחֲבוּר:

$$360 + 3 \rightarrow \boxed{} + 10 \rightarrow \boxed{} + 20 \rightarrow \boxed{}$$

$$165 + 5 \rightarrow \boxed{} + 35 \rightarrow \boxed{} + 30 \rightarrow \boxed{}$$

$$141 + 9 \rightarrow \boxed{} + 250 \rightarrow \boxed{} + 67 \rightarrow \boxed{}$$

5. השלימו בחסור:

$$136 - 3 \rightarrow \boxed{} - 10 \rightarrow \boxed{} - 20 \rightarrow \boxed{}$$

$$128 - 7 \rightarrow \boxed{} - 30 \rightarrow \boxed{} + 5 \rightarrow \boxed{}$$

$$86 - 7 \rightarrow \boxed{} - 40 \rightarrow \boxed{} - 5 \rightarrow \boxed{}$$

6. פתרו במחברת. הראו את דרך הפתרון:

$$3,568 + 1,253 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,462 + 1,708 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,656 + 1,476 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5,159 + 1,284 = \underline{\hspace{2cm}}$$

7. השלימו:

מהו המספר?	תאור המספר
80	8 עשרות
	4 עשרות
	3 מאות
	12 עשרות
	10 מאות
	24 יחידות
	375 יחידות

דרכי פתרון של הבעיה מיחידה 14.

איך אתם פותרים? ילדים פתרו את הבעיה בדרכים שונות:

לשי הו 567 שקלים. כמה כסף הוא צריך לקבל כדי לקנות
אופנים שמחירם 900 שקלים?

$$567 + 10 \rightarrow 577 + 10 \rightarrow 587 + 10 \rightarrow 597 + 3 \rightarrow 600 + 300 \rightarrow 900$$

הוספתי תחלה עשרות, ואחר כך השלמתי למאות.

$$10 + 10 + 10 + 3 + 300 = 333$$

דלית:

$$567 + 3 \rightarrow 570 + 30 \rightarrow 600 + 300 \rightarrow 900$$

השלמתי לעשרת הקרובה, ואחר כך השלמתי
למאה הקרובה והוספתי את המאות החסרות.

דורון:

בארנק

1. בארנק יש רק מטבעות של 1 ש"ח ו-10 ש"ח.

כיצד נשלם במספר המטבעות הקטן ביותר?

א. ב-124 ש"ח יש _____ מטבעות של 10 ש"ח ו- _____ מטבעות של 1 ש"ח.

ב-124 יש 12 עשרות ו-4 יחידות.

ב. ב-176 ש"ח יש _____ מטבעות של 10 ש"ח ו- _____ מטבעות של 1 ש"ח.

ב-176 יש _____ עשרות ו- _____ יחידות.

ג. ב-253 ש"ח יש _____ מטבעות של 10 ש"ח ו- _____ מטבעות של 1 ש"ח.

ב-253 יש _____ עשרות ו- _____ יחידות.

- ד. ב־387 ש"ח יש _____ מִטְבְּעוֹת שֶׁל 10 ש"ח וְ- _____ מִטְבְּעוֹת שֶׁל 1 ש"ח.
ב־387 יש _____ עֶשְׂרוֹת וְ- _____ יְחִידוֹת.
ה. ב־608 ש"ח יש _____ מִטְבְּעוֹת שֶׁל 10 ש"ח וְ- _____ מִטְבְּעוֹת שֶׁל 1 ש"ח.
ב־608 יש _____ עֶשְׂרוֹת וְ- _____ יְחִידוֹת.

2. פתרו במחברת כרצונכם (אפשר לרשם חצים):

- א. $130 + \underline{\hspace{2cm}} = 300$ ד. $257 + \underline{\hspace{2cm}} = 600$
ב. $470 + \underline{\hspace{2cm}} = 800$ ה. $264 + \underline{\hspace{2cm}} = 400$
ג. $283 + \underline{\hspace{2cm}} = 600$ ו. $421 + \underline{\hspace{2cm}} = 700$

חקירת המספר

3.

המספר **989**

במלים: _____
המספר העוקב _____ המספר הקודם _____
השכנים במאות שלמות: _____ 989 _____

המספר **חד־ספרתי / דו־ספרתי / תלת־ספרתי / ארבע ספרתי**

כדי להגיע לעשרת הקרובה צריך להוסיף _____

כדי להגיע למאה הקרובה צריך להוסיף _____

ספרת היחידות היא ספרת העשרות היא ספרת המאות היא

כמה יחידות בכל המספר? כמה עשרות בכל המספר?

כמה מאות בכל המספר?

4. השלימו ספרות במקומות הריקים, כך שיתקבלו מספרים קרובים ככל האפשר ל-600. (שימו לב: לפעמים המספר יהיה גדול מ-600)

דגמה: $\underline{\quad\quad} \underline{\quad\quad} 1 \underline{\quad\quad} 0$

אם נכתב 5 במקום המאות נקבל: 510. כדי להשלים ל-600 צריך להוסיף $\underline{\quad\quad}$
אם נכתב 6 במקום המאות נקבל 610. כדי לקבל 600 צריך להוריד רק $\underline{\quad\quad}$
610 קרוב יותר ל-600 מאשר 510.

א. 5 $\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$

ד. $\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$ 9

ב. $\underline{\quad\quad}$ 8 $\underline{\quad\quad}$

ה. $\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$ 6

ג. $\underline{\quad\quad}$ 0 $\underline{\quad\quad}$

ו. $\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$ 7

5. השלימו בחבור:

$$760 + 3 \rightarrow \boxed{\quad} + 10 \rightarrow \boxed{\quad} + 20 \rightarrow \boxed{\quad}$$

$$865 + 5 \rightarrow \boxed{\quad} + 35 \rightarrow \boxed{\quad} + 30 \rightarrow \boxed{\quad}$$

$$231 + 9 \rightarrow \boxed{\quad} + 250 \rightarrow \boxed{\quad} + 67 \rightarrow \boxed{\quad}$$

6. השלימו בחסור:

$$278 - 3 \rightarrow \boxed{\quad} - 10 \rightarrow \boxed{\quad} - 30 \rightarrow \boxed{\quad}$$

$$259 - 7 \rightarrow \boxed{\quad} - 20 \rightarrow \boxed{\quad} + 5 \rightarrow \boxed{\quad}$$

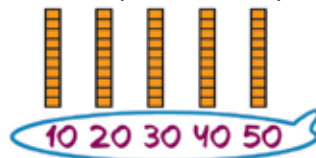
$$197 - 7 \rightarrow \boxed{\quad} - 40 \rightarrow \boxed{\quad} - 5 \rightarrow \boxed{\quad}$$

חלוק ב־10 וב־100 ו־1,000

כִּפֹּל ב־10 וב־100 וב־1,000
כִּפֹּל ב־10

1. העזרו בלִבְנֵי 10 ופתרו:

א. $5 \times 10 = 50$ 5 עשרות

ב. $7 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$ 7 עשרות

ג. $3 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $9 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $10 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$ 10 עשרות

מה קורה כשכופלים ב־10?

מה קורה כשכופלים מספר דו־ספרתי ב־10?

ו. $12 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

12 לִבְנֵים של 10 זה – 10 לִבְנֵים של 10:

$10 \times 10 = 100$

ועוד 2 לִבְנֵים של 10:

$2 \times 10 = 20$

יחד: $100 + 20 = 120$

מציאו: $12 \times 10 = 120$ 12 עשרות

2. פתרו:

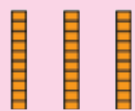
ז. $14 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $17 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

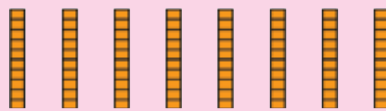
ט. $15 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

מה קורה כשכופלים ב־10?

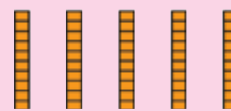
כפל בעשרות

3 עשרות
 $3 \times 10 = 30$

8 עשרות
 $8 \times 10 = 80$

3. השלימו: עבדו עם לבני-10.

___ $\times 10 = 30$

___ $\times 10 = 80$

___ $\times 10 = 70$

___ $\times 10 = 10$

___ $\times 10 = 40$

___ $\times 10 = 90$

___ $\times 10 = 50$

___ $\times 10 = 60$

___ $\times 10 = 100$

כשכופלים ב-10

2	→	20
30	→	300
10	→	100
12	→	120

2 הופך ל-20

3 הופך ל-300

10 הופך ל-100

12 הופך ל-120

כפל ב-100

מה קורה כשכופלים מספר ב-100?

4. העזרו בלבני-100 ופתרו:

$3 \times 100 = 300$

100 200 300

א. $5 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $12 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $7 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $9 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $10 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

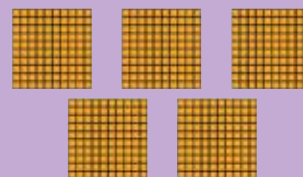
$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$ יחד:

הסתכלו על התוצאות שקיבלתם כשכפלתם ב-100. מה קורה כשכופלים ב-100?

כפל במאות

3 מאות
 $3 \times 100 = 300$

5 מאות
 $5 \times 100 = 500$

5. השלימו: עבדו בלבני-100:

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 300$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 800$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 700$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 500$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 100$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 900$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 400$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 600$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 1,000$

6. פתרו:

$4 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 5 = 50$

$9 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 10 = 100$

$14 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 600$

$15 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \times 100 = 700$

שאלה מילולית בקבוצה קטנה העובדת עם המורה:
השתמשו במדבקות והדביקו את הבעיה במחברת.

לרון היו 200 ש"ח.
הוא קנה ספרי למיד ב-123 ש"ח.
כמה כסף נשאר לו?

(דיון כיתתי ביחידה 26)

1. העזרו בלבני 1,000 ופתרו:

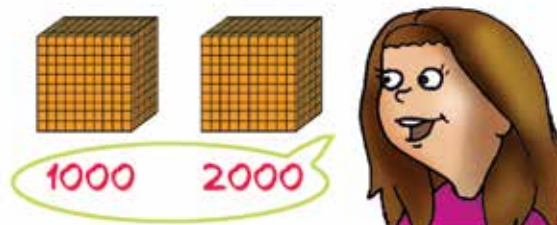
$$2 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$10 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

מה קורה כשכופלים ב-1,000?

כשכופלים מספר ב-10 נוסף אפס 1
(מצד ימין, במקום של היחידות).

$$3 \times 10 = 30$$

$$14 \times 10 = 140$$

כשכופלים מספר ב-100 נוספים 2 אפסים (מימין)

$$3 \times 100 = 300$$

$$140 \times 100 = 14,000$$

כשכופלים מספר ב-1,000 נוספים 3 אפסים (מימין)

$$3 \times 1,000 = 3,000$$

$$140 \times 1,000 = 140,000$$

2. פתרו:

א. $3 \times 10 = \underline{\quad}$

ג. $6 \times 10 = \underline{\quad}$

$3 \times 100 = \underline{\quad}$

$6 \times 100 = \underline{\quad}$

$3 \times 1,000 = \underline{\quad}$

$6 \times 1,000 = \underline{\quad}$

ב. $7 \times 10 = \underline{\quad}$

ד. $8 \times 10 = \underline{\quad}$

$7 \times 100 = \underline{\quad}$

$8 \times 100 = \underline{\quad}$

$7 \times 1,000 = \underline{\quad}$

$8 \times 1,000 = \underline{\quad}$

כִּשְׁכּוֹפֵלִים בִּ-10 נֹסֵף $\underline{\quad}$ אֶפְסִים (מִיָּמִין)
כִּשְׁכּוֹפֵלִים בִּ-100 נֹסֵפִים $\underline{\quad}$ אֶפְסִים (מִיָּמִין)
כִּשְׁכּוֹפֵלִים בִּ-1,000 נֹסֵפִים $\underline{\quad}$ אֶפְסִים (מִיָּמִין)

3. פתרו: כפלו כל מספר ב־10. צבעו את האפסים שנוספו למספר במכפלה:

א. $120 \times 10 = 1,200$

ב. $135 \times 10 = \underline{\quad}$

ג. $824 \times 10 = \underline{\quad}$

ד. $1,245 \times 10 = \underline{\quad}$

ה. $1,200 \times 10 = \underline{\quad}$

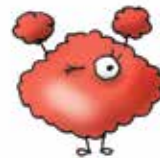
4. פתרו: כפלו כל מספר ב־100. צבעו את האפסים שנוספו למספר במכילה:

א. $130 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $234 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $2,564 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $3,400 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

5. פתרו: כפלו כל מספר ב־1,000. צבעו את האפסים שנוספו למספר במכילה:

א. $320 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $345 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $1,234 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $3,400 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

6. פתרו:

א. $2 \times 10 = \underline{\hspace{1cm}}$

ה. $7 \times 10 = \underline{\hspace{1cm}}$

ב. $2 \times 100 = \underline{\hspace{1cm}}$

ו. $6 \times 100 = \underline{\hspace{1cm}}$

ג. $2 \times 1,000 = \underline{\hspace{1cm}}$

ז. $10 \times 1,000 = \underline{\hspace{1cm}}$

ד. $10 \times 10 = \underline{\hspace{1cm}}$

ח. $19 \times 10 = \underline{\hspace{1cm}}$

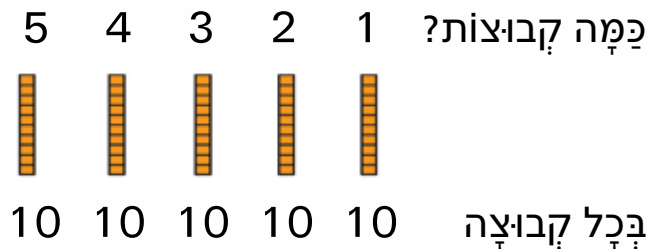
חלוק ב-10 ב-100 וב-1,000 חלוק ב-10

פתיחת
שיעור

1. רשמו תרגיל חלוק מתאים, העזרו בלבנים ופתרו:
א. חלקו 50 ילדים לקבוצות שבהן 10 ילדים בקבוצה.
לכמה קבוצות חלקו את הילדים?

$$50 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

50 ילדים. 10 בקבוצה. יש **5** קבוצות.
ממשיכים לסדר 10 ילדים בקבוצה. כמה קבוצות יש?

- ב. 80 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $80 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ג. 60 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $60 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ד. 90 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $90 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ה. 100 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $100 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. 120 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $\underline{\hspace{2cm}}$

120 זה **12** עשרות. $120 : 10 = \underline{12}$

- ז. 140 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $140 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ח. 170 ילדים. 10 בקבוצה. כמה קבוצות? $170 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ט. 150 ילדים. 10 קבוצות. כמה קבוצות? $150 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

הסתכלו בתרגילי החלוק שפתרתם כאן. מה קרה כשחלקתם ב-10?

סימן התחלקות ב־10

מספר מתחלק ב־10 אם הוא מסתיים בספרה 0.
כל מספר שמסתיים בספרה 0 מתחלק ב־10.
המספרים הבאים מתחלקים ב־10:
30,000 , 1,200 , 1,250 , 140 , 50 , 30

2. השלימו את הספרות החסרות כך שהמספרים יתחלקו ב־10
7 __ , 14 __ , 28 __ , 34 __ , 132 __ , 34 __

3. צבעו את המשבצות שבהן אפשר לחלק את המספר ב־10.
איזה מספר מתקבל אחרי הצביעה?

9,001	5,089	6,002	4,315	12	1,986	146
23	4,070	601	1,300	400	2,040	307
896	1,000	234	650	6,001	500	401
506	7,010	541	700	209	300	2,025
7,001	800	801	3,020	600	4,050	1,002

חלוק ב־100

4. בבית חרשת ארזו מהדקים בקפסאות. בכל קפסה שמו 100 מהדקים.
כמה קפסאות ארזו? צירו או רשמו כמה מהדקים בכל קפסה:
א. היו 500 מהדקים. 100 בקפסה. כמה קפסאות?

נרשם כל 100 שנשים בכל קפסה, עד שנגיע ל־500
100 100 100 100 100 יחד יש 500.
1 2 3 4 5 יש 5 קפסאות של 100.
 $500 : 100 = 5$

ב. 800 מהדקים. 100 בקפסה. כמה קפסאות?

$$800 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ג. 600 מהדקים. 100 בקפסה. כמה קפסאות?

$$600 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ד. 900 מהדקים. 100 בקפסה. כמה קפסאות?

$$900 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ה. 1,000 מהדקים. 100 בקפסה. כמה קפסאות?

$$1,000 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

הסתכלו בתרגילי החלוק נשפתרתם כאן. מה קרה כשחלקתם ב-100?

5. נסו לחשב בעזרת תרגיל: אם אורזים 24,000 מהדקים, 100 מהדקים בכל קפסה. כמה קפסאות יארזו?

תרגיל חלוק: $\underline{\hspace{2cm}} : \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$
יארזו $\underline{\hspace{2cm}}$ קפסאות.

6. פתרו:

$$100 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,000 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7,000 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

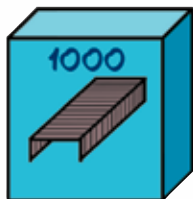
$$60 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$140 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$400 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$25,000 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,600 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

חלוקה ב-1,000

1. ארזו ספות לשדכן נירות בחבילות של 1,000.

כמה חבילות ארזו?

א. 4,000 ספות. 1,000 בכל חבילה. כמה חבילות? ____

שמו: 1,000 1,000 1,000 1,000 - זה 4,000. יש 4 חבילות.

$$4,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

$$8,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

ב. 8,000 ספות. כמה חבילות? ____

$$7,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

ג. 7,000 ספות. כמה חבילות? ____

$$10,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

ד. 10,000 ספות. כמה חבילות? ____

הסתכלו בתרגילי החלוקה. מה קרה כשחלקתם ב-1,000?

2. פתרו:

$$90 : 10 = \underline{\quad}$$

$$900 : 100 = \underline{\quad}$$

$$9,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

$$3,500 : 10 = \underline{\quad}$$

$$3,500 : 100 = \underline{\quad}$$

$$10,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

$$28,000 : 1,000 = \underline{\quad}$$

$$24,000 : 100 = \underline{\quad}$$

$$1,200 : 10 = \underline{\quad}$$

$$1,200 : 100 = \underline{\quad}$$

3. השלימו. האם כופלים ב-10 ב-100 או ב-1,000

$$8 \times \underline{\quad} = 80$$

$$9 \times \underline{\quad} = 900$$

$$100 \times \underline{\quad} = 1,000$$

$$15 \times \underline{\quad} = 1,500$$

$$23 \times \underline{\quad} = 2,300$$

$$2 \times \underline{\quad} = 2,000$$

$$7 \times \underline{\quad} = 70$$

$$6 \times \underline{\quad} = 600$$

$$10 \times \underline{\quad} = 1,000$$

$$15 \times \underline{\quad} = 150$$

$$23 \times \underline{\quad} = 230$$

$$32 \times \underline{\quad} = 32,000$$

מי נצח?

4. רון, גל וחנוי שחקו במשחק "אל-ה-500".

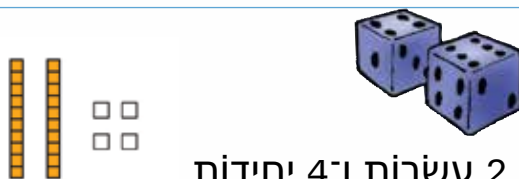
רון אסף:	דן אסף:	חנוי אסף:
21 לבני-1	8 לבני-1	25 לבני-1
12 לבני-10	25 לבני-10	9 לבני-10
3 לבני-100	2 לבני-100	3 לבני-100

מי מהילדים היה הכי קרוב ל-500?

משחק הלבנים

5. **עזרים:** "לבני עשר" מערכת העזרים (או מפלסטיק מערכה פתית), 2 קביות.

כל ילד בתורו מטיל 2 קביות, כופל את המספרים שהופיעו על הקביות, ולוקח "לבני עשר" לפי המכפלה.
 כשִׁיהיו 10 יחידות, המירו אותן ללבנת-10.
 כשִׁיהיו 10 עשרות, המירו אותן ללבנת-100.
מנצח: מי שקיבל הכי הרבה נקודות אחרי 6 סבבים.
 (אפשרות נוספת: המנצח הוא הראשון שהגיע ל-500).

דגמה:

כופלים: $24 = 4 \times 6$ לוקחים 2 עשרות ו-4 יחידות.

אם היה לילד מתרגיל קודם 9 יחידות, מקבלים 13 יחידות בודדות.
 ממירים 10 יחידות לעוד 1 עשרת
 ומקבלים 3 עשרות ו-3 יחידות.

כפל וחילוק ב-10, ב-100 וב-1000

6. השלימו:

ב. כמה עשרות?

א. כמה יחידות?

600 יחידות הן עשרות.
300 יחידות הן עשרות.
500 יחידות הן עשרות.
900 יחידות הן עשרות.
50 יחידות הן עשרות.

10 עשרות הן 100 יחידות.
20 עשרות הן יחידות.
50 עשרות הן יחידות.
70 עשרות הן יחידות.
100 עשרות הן יחידות.

ג. כמה מאות?

70 עשרות הן מאות.
90 עשרות הן מאות.
30 עשרות הן מאות.
60 עשרות הן מאות.

7. השלימו:

א. כמה מטבעות של 1 שקל צריך כדי להגיע ל-1,000 ש"ח?

תרגיל: $1,000 \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. כמה מטבעות של 10 שקלים צריך כדי להגיע ל-1,000 ש"ח?

תרגיל: $\underline{\hspace{2cm}}$

ג. כמה שטרות של 100 שקלים צריך כדי להגיע ל-1,000 ש"ח?

תרגיל: $\underline{\hspace{2cm}}$

8. פתרו (העזרו בכסף).

$$10 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$10 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

חבור וחסור במאות ובאלפים

א. איך פדאי לפתור את התרגיל בדרך יעילה ומהירה?

דגמה: $60 + 3 + 10 - 13 = \underline{\hspace{2cm}}$

$63 + 10 - 13 = 63 - 13 + 10 = 50 + 10 = 60$

מתר לשנות את סדר החשוב וקדם לחסר 13 ואז לחבר 10.

1. באיזו מהירות תפתרו?

א. $100 + 6 + 30 - 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $36 + 4 + 10 - 14 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $141 + 40 + 0 - 41 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $30 + 2 + 20 - 23 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $90 + 20 - 10 - 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $87 + 3 + 50 - 53 = \underline{\hspace{2cm}}$

ז. $128 - 8 - 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $160 + 40 + 12 - 52 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. פתרו:

א. $225 + 54 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $876 - 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $735 - 135 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $798 - 240 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $1,250 + 320 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $8,765 - 3,765 = \underline{\hspace{2cm}}$

ז. $240 + 35 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $780 - 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

ט. $450 + 320 = \underline{\hspace{2cm}}$

י. $215 + 244 = \underline{\hspace{2cm}}$

יא. $1,200 + 3,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

יב. $1,700 - 350 = \underline{\hspace{2cm}}$

כתבו תרגילים פרצונכם במחברת, ופתרו.

3. המשיכו בדלוגים שונים:

120	121	122					
235	236						
394	395						
626	627						

4. חידה

אני מספר תלת ספרתי, איזוגי.
ספרת היחידות קטנה מ-9.
ספרת העשרות גדולה ב-1 מספרת היחידות.
ספרת המאות גדולה ב-1 מספרת העשרות.
מי אני? _____
מצאו אפשרויות נוספות: _____

5. פתרו:

א. $620 + 125 =$ _____	ו. $346 + 50 =$ _____
ב. $595 - 65 =$ _____	ז. $450 - 30 =$ _____
ג. $985 - 230 =$ _____	ח. $867 - 267 =$ _____
ד. $9,765 - 2,765 =$ _____	ט. $3,500 + 2,400 =$ _____
ה. $8,700 - 2,300 =$ _____	י. $1,800 - 250 =$ _____

1. הנְּסִימוּ לַעֲשֹׂת הַקְרוֹבָה וְלִמְאָה הַקְרוֹבָה:

$$123 + \underline{7} \rightarrow 130 + \underline{70} \rightarrow 200$$

$$245 + \underline{\quad} \rightarrow \square + \underline{\quad} \rightarrow 300$$

$$367 + \underline{\quad} \rightarrow \square + \underline{\quad} \rightarrow 400$$

$$538 + \underline{\quad} \rightarrow \square + \underline{\quad} \rightarrow 600$$

$$416 + \underline{\quad} \rightarrow \square + \underline{\quad} \rightarrow 500$$

$$671 + \underline{\quad} \rightarrow \square + \underline{\quad} \rightarrow 700$$

2. פְּתוּרוֹ בַּמְחֻבֶּרֶת. אֲפָשֶׁר לְהַעֲזֹר בְּלִבֵּי-10:

$$147 + 32 = \underline{\quad}$$

$$132 + 28 = \underline{\quad}$$

$$187 + 15 = \underline{\quad}$$

$$165 + 35 = \underline{\quad}$$

$$127 + 48 = \underline{\quad}$$

$$137 + 63 = \underline{\quad}$$

$$146 + 27 = \underline{\quad}$$

$$139 + 56 = \underline{\quad}$$

$$187 - 65 = \underline{\quad}$$

$$196 - 32 = \underline{\quad}$$

$$169 - 17 = \underline{\quad}$$

$$198 - 45 = \underline{\quad}$$

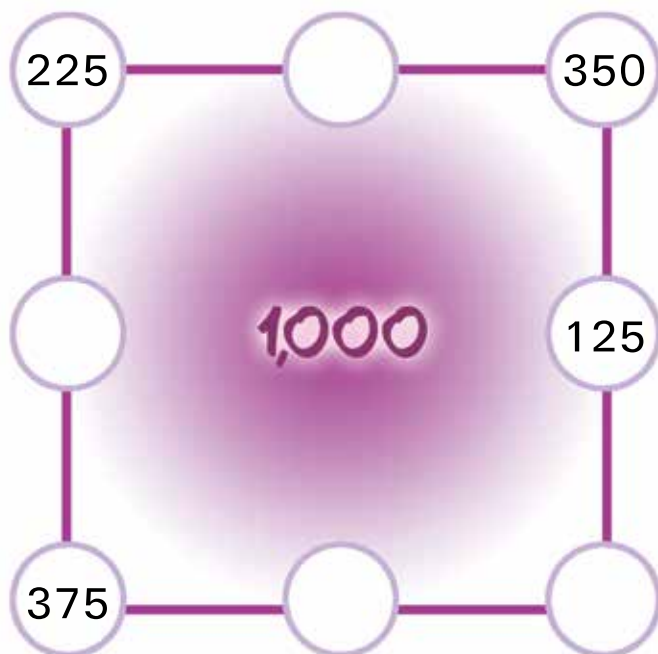
$$178 - 43 = \underline{\quad}$$

$$172 - 30 = \underline{\quad}$$

$$196 - 26 = \underline{\quad}$$

$$184 - 21 = \underline{\quad}$$

משבצים 1,000

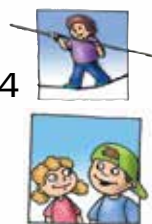

3. שבצו מספרים בעגולים.
סכום שלושה מספרים
על כל צלע יהיה שווה
ל-1,000.

בונים מספרים

4. בנו מהספרות 0-9 מספרים תלת-ספרתיים שיקימו את התנאים בסעיף א.
אחר כך בנו שוב מספרים תלת-ספרתיים כך שיקימו את התנאים בסעיף ב. כמה מספרים כאלה מצאתם?
- א. ספרת העשרות גדולה מספרת המאות ב-2 וספרת היחידות היא 5.
ב. הספרות במספר עוקבות משמאל לימין. לדגמה: 123.

5. השלימו:

$$\begin{array}{l} 70 + 6 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square + 20 \rightarrow \square \\ 90 + 20 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square + 30 \rightarrow \square \\ 132 + 7 \rightarrow \square + 30 \rightarrow \square + 1 \rightarrow \square \end{array}$$

6. השלימו בחסור:

$$\begin{array}{l} 67 - 4 \rightarrow \square - 10 \rightarrow \square - 20 \rightarrow \square \\ 154 - 2 \rightarrow \square - 30 \rightarrow \square + 5 \rightarrow \square \\ 167 - 5 \rightarrow \square - 40 \rightarrow \square + 15 \rightarrow \square \end{array}$$

כמה ילדים ידווחו על דרכי פתרון של הבעיה מיחידה 21.
אין אתם פתרונות השאלה?

לרונן היו 200 ש"ח.
הוא קנה ספרי למוד ב-123 ש"ח.
כמה כסף נשאר לרונן?

ילדים פתרו את הבעיה בדרכים שונות:

דני:

הורדתי מאה אחת.
את המאה השנייה פרטתי
ל-10 עשרות והורדתי 2 עשרות.
עשרת אחת פרטתי ל-10 יחידות
והורדתי 3 יחידות.
נשאר 70, ו-7. שיהם יחד 77.

רונית:

$$200 - 100 = 100$$

$$100 - 20 = 80$$

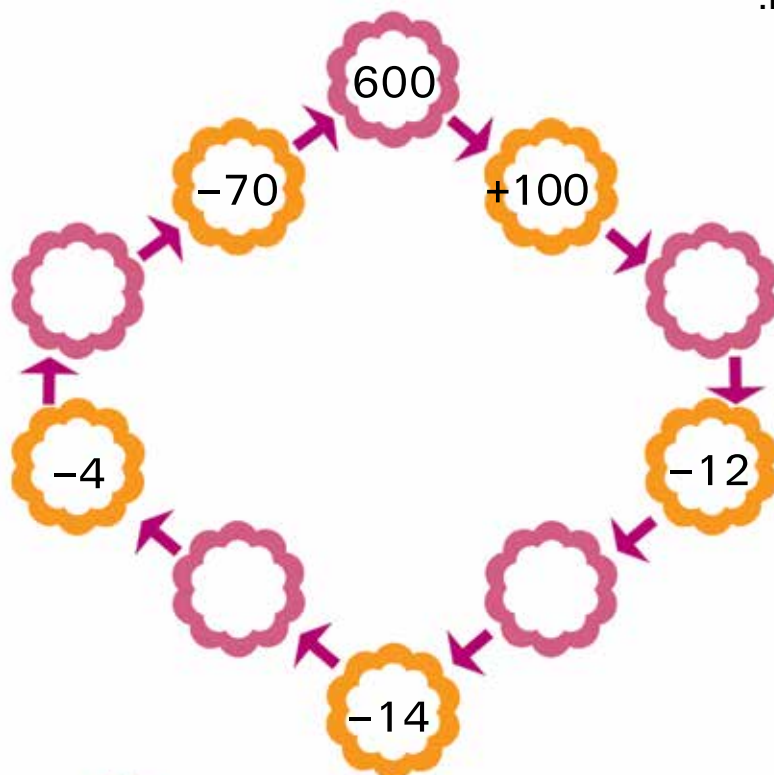
$$80 - 3 = 77$$

הורדתי 100
הורדתי 20
הורדתי 3

1. פתרו במחברת בדרך של דני או של רונית. תעזו את דרך הפתרון:

א. $400 - 46 = \underline{\hspace{2cm}}$	ה. $300 - 43 = \underline{\hspace{2cm}}$
ב. $600 - 134 = \underline{\hspace{2cm}}$	ו. $700 - 157 = \underline{\hspace{2cm}}$
ג. $800 - 257 = \underline{\hspace{2cm}}$	ז. $900 - 389 = \underline{\hspace{2cm}}$
ד. $500 - 164 = \underline{\hspace{2cm}}$	ח. $600 - 387 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. התחילו ב־600. לכו לפי החצים והשלימו. אם הגעתם בחזרה ל־600 הצלחתם.

3. פתרו במחברת. תעזו את דרך הפתרון:

א. $2,359 + 1,741 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $3,164 + 1,456 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $1,473 + 2,544 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $1,558 + 4,465 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. פתרו במחברת:

א. $600 - 250 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $500 - 120 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $400 - 230 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $700 - 360 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $800 - 430 = \underline{\hspace{2cm}}$

$$254 - 126 =$$

128

נשאר

מ-2 מאות מורידים מאה אחת. מקבלים 128.

פורטים עשרת אחת ל-10 יחידות ומקבלים 10 יחידות ו-4 יחידות. מורידים 6 יחידות. נשארו 8 יחידות. מ-4 עשרות מורידים 2 עשרות, נשארו 2 עשרות.

1. חסרו. עבדו בלביני-10 וצירו:

$$427 - 134 = \underline{\hspace{2cm}}$$

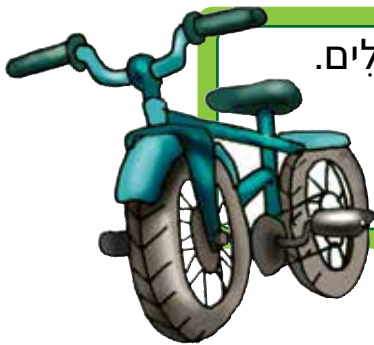
$$564 - 348 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$483 - 234 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$867 - 539 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$617 - 408 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. בקפת החסכון של גדעון היו 1,000 שקלים.
גדעון קנה אופניים ב־645 שקלים.
כמה כסף נשאר לו?

$$1,000 - 600 \rightarrow 400 - 40 \rightarrow 360 - 5 = 355$$

דן פתר:

פתרו במחברת בדרך של דן. תעדו את דרך הפתרון:

א. $1,000 - 546 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $1,000 - 134 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $3,000 - 543 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $4,000 - 157 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. פתרו במחברת בדרך של דן. תעדו את דרך הפתרון:

א. $2,000 - 257 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $3,000 - 164 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $5,000 - 389 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $6,000 - 387 = \underline{\hspace{2cm}}$

ליעל היי בקפת החסכון 1,300 שקלים.
היא קנתה ב־378 שקלים.
כמה כסף נשאר לה?

היא הורידה 300 מ־1,300 והשאירה אותם בצד.
נשאר 1,000 מהם הורידה 378.

חני פתרה כך:

קדם הורידה מאות, אחר כך עשרות, ולבסוף יחידות:

$$1,000 - 300 \rightarrow 700 - 70 \rightarrow 630 - 8 \rightarrow 622$$

בסוף החזירה את ה-300 ששמרה בצד:

$$622 + \boxed{300} \rightarrow 922$$

ליעל נשארו 922 שקלים.

1. פתרו בדרך של חני במחברת:

א. $1,200 - 546 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $530 - 243 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $850 - 78 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $340 - 157 = \underline{\hspace{2cm}}$

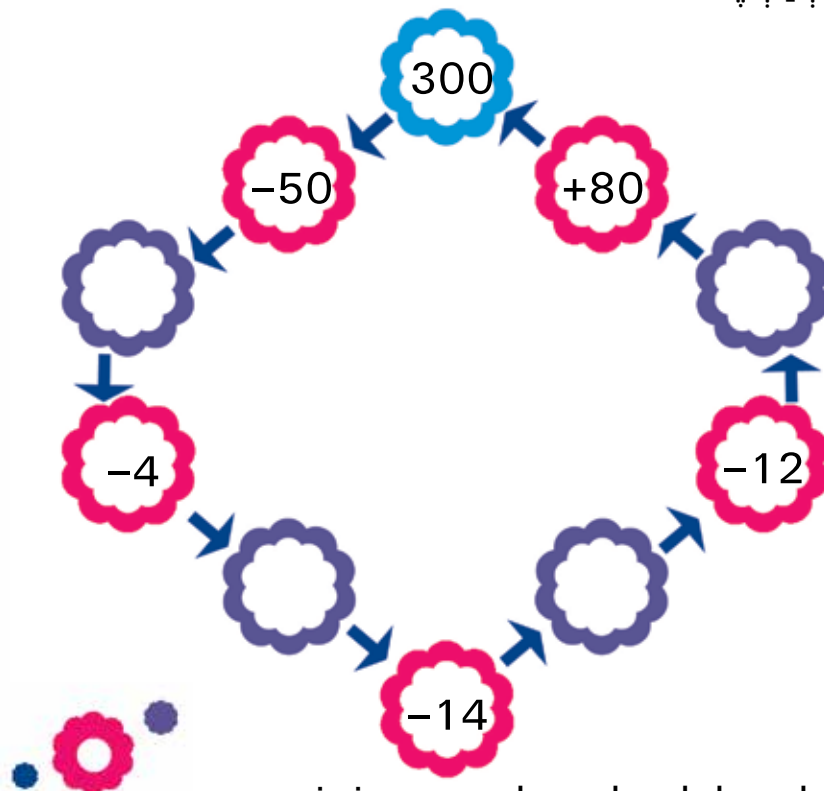
ג. $1,100 - 257 = \underline{\hspace{2cm}}$

ז. $730 - 389 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $2,010 - 1,164 = \underline{\hspace{2cm}}$

ח. $1,000 - 387 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. התחילו מ-300. לכו לפי החצים והשלימו. אם הגעתם בחזרה ל-300, הצלחתם.

3. כתבו שאלה מלולית לתרגיל, ופתרו אותו במחברת:

$$3,000 - 1,485 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. פתרו בעל פה:

$$1,545 - 200 - 45 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4,000 - 100 - 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,389 - 100 - 189 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3,064 - 60 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,545 - 140 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4,000 - 300 - 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,000 - 200 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. פתרו בעל פה:

$$2,000 - 1,005 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4,000 - 40 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,000 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,005 - 1 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,000 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3,000 - 400 - 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2,000 - 18 = \underline{\hspace{2cm}}$$

מדידות ארוך

הביאו מהבית סרגלים וסרטי מדידה שונים.
בדקו אם יש לכם פרטיס גדילה מאז שהייתם תינוקות או ילדים קטנים.
הביאו אותו לפתח.

מכשירי מדידה

בעלי מקצוע רבים משתמשים בכלי מדידה שונים לצורך עבודתם: האדריכלית, החיט, הבנאי, המהנדסת, האח, הנגרי, מודד דרכים ועוד.

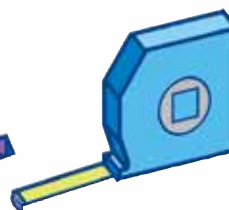
סרגלים

סרגל סרטוט

סרגל נגרים

סרט גלילה

סרט מדידה

1. בחיי היום-יום אנחנו מודדים ארכים במקרים רבים:

ברצוננו לקנות מטה חדשה לחדר. מה חשוב לדעת?

ברצוננו לקנות מפה לשלחן. מה חשוב לדעת?

2. הוסיפו במחברת עוד מצבים מחיי היום-יום שבהם מודדים ארוך (מרחק, גובה).

3. הכינו סרט מדידה. גזרו את הרצועות מעמוד 143 והדביקו רצועה אחת לשנייה לפי הסימן. תקבלו סרט מדידה באורך 100 ס"מ (או 1 מטר).

זכרו!

כדי למדוד, כדאי להניח את נקדת ה-0 בתחלת החפץ הנמדד. אם התחלנו למדוד מ-1 יש להוריד 1 ס"מ כדי לקבל את הארך הנכון.

א. מדדו את רחב האצבע בעזרת הרצועה שהכנתם. (התחילו מ-0).

ב. החזיקו את הרצועה בשתי קצותיה ומתחו את זרועות הידים. רחב הידים הפרושות הוא בערך _____ ס"מ.

4. שיערו מה ארך החפצים הבאים ומדדו בעזרת הרצועה שהכנתם. האם צדקתם? הוסיפו חפצים כרצונכם.

החפץ	שערת	מדדתי
ארוך המחברת		
רחב הדלת		
גובה שלחן		
ארוך ספר החשבון		

5. כל תינוק שנולד מקבל כרטיס גדילה. שוקלים אותו ומוודדים את הארוך שלו באופן קבוע. את המדידות רושמים בכרטיס.

שאלו בבית: האם גם לכם יש כרטיס כזה?

בדקו: א. מה היה הגובה שלכם כשנולדתם? _____

ב. מה היה הגובה שלכם בגיל שנה? _____

ג. בכמה גדל הגובה שלכם בשנה הראשונה? _____

זכרו! להביא סרגל לשעור הבא

התפתחות יחידות מדה בעולם

מידע:

לפני שנים רבות מאוד השתמש האדם
לצורך מדידה באיברי גופו.

כגון:

אמה - המרחק מן המרפק לקצה היד.

אצבע - רחב האצבע

טפח - רחב של 4 אצבעות

רגל - ארך כף הרגל

המדידה באיברי גוף לא הייתה מדויקת כי יש הבדל בין ארך הזרוע ורחב
האצבעות של אנשים שונים. לכן, כבר בזמן העתיק החליטו על ארך של אמה
של אדם רגיל (לא גבוה ולא נמוך) וסמנו אותה כגדל קבוע שאליו השוו כלם.

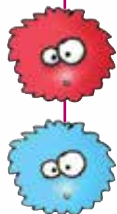
המטר

לפני קצת יותר ממאתים שנה, בשנת 1790, הציעו אנשים בצרפת לבחור
יחידת מדה של ארך שכל האנשים בעולם יקבלו וישוו אליה. זה לא היה קל
לשכנע ארצות ומקומות שונים להתרגל למדה החדשה.

החליטו על מדה חדשה שנקראת 1 מטר. חשבו את ארך המטר לפי הקף
כדור הארץ.

כבר אז היו שיטות למצא את הקף כדור הארץ. את הגדל החדש הכינו
כדגמה ושמרו אותו במכון ליד העיר פריז בצרפת. רב הארצות בעולם
קבלו במשך הזמן את המטר כיחידה שלפיה מודדים.

היום מקבלת השיטה המטרית ברב ארצות העולם, אך יש ארצות כמו אנגליה, קנדה, ארצות הברית ואוסטרליה שמודדים באינצ'ים (כ־2 וחצי ס"מ), בפייט (רגל) שזה 12 אינצ'ים, בירדים (3 פייט), ומדות גדולות נמדדות במילים.

השיטה המטרית שהתבססה על המטר היא שיטה קלה. יחידות המדה הקטנות יותר ממטר או הגדולות יותר מתקבלות על ידי כפל או חלוקה ב־10, ב־100 או ב־1,000 וכן הלאה והחשובים די קלים.

הסרגל

1. התבוננו בסרגלים של ילדי הכתה (הקבוצה).

במה הם שונים?
מה משתף לכל הסרגלים?

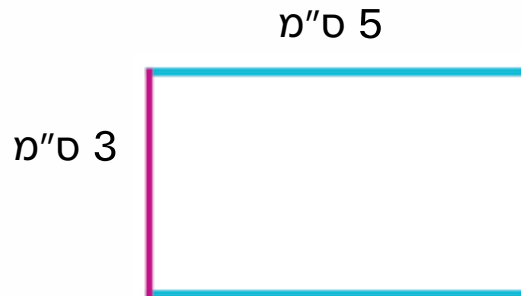
סרגל

הסרגל מחלק על ידי קווים שנקראים שנתות. בדרך כלל, המרחק בין מספר למספר הוא 1 סנטימטר. (או בקצור 1 ס"מ).
בין 0 ל־1 זה 1 ס"מ. בין 4 ל־5 זה 1 ס"מ.
כל 1 סנטימטר מחלק ע"י קווים (שנתות) ל־10 חלקים שונים. הארוך של כל חלק נקרא מילימטר (או בקצור מ"מ). ב־1 ס"מ יש 10 מ"מ.

ישנם סרגלים שמסמנים בשתי צורות. בנוסף לחלקה לס"מ יש חלקה לגדלים יותר גדולים – אינצ'ים.

- הקף מצלע:** כדי למצא הקף מצלע יש לחבר את ארכי כל הצלעות:
2. נמצא את הקף המלבן. נתונים הארכים של 2 צלעות.
- א. נשמו את הארכים של 2 הצלעות האחרות.
- ב. מצאו את ההקף.

הקף המלבן _____ ס"מ = _____ + _____ + 5 + 3

3. דני אמר שאורך העפרון הוא 5 ס"מ.

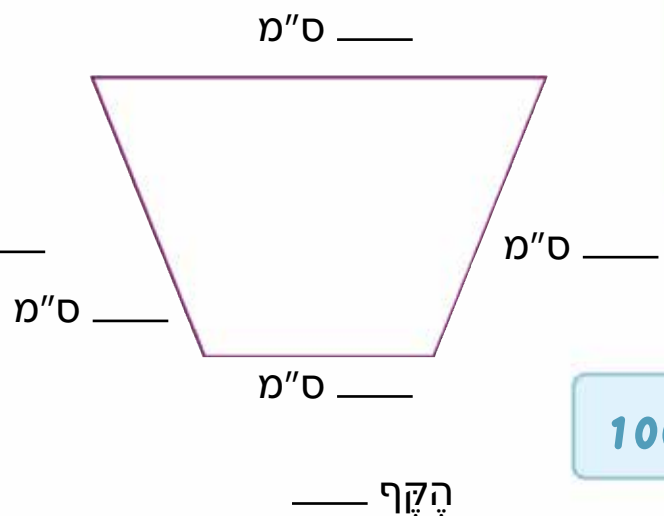
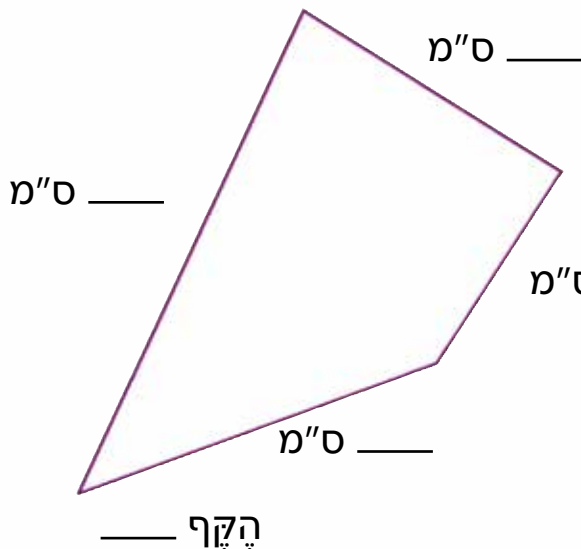

תמר אמרה שאורך העפרון הוא 6 ס"מ.

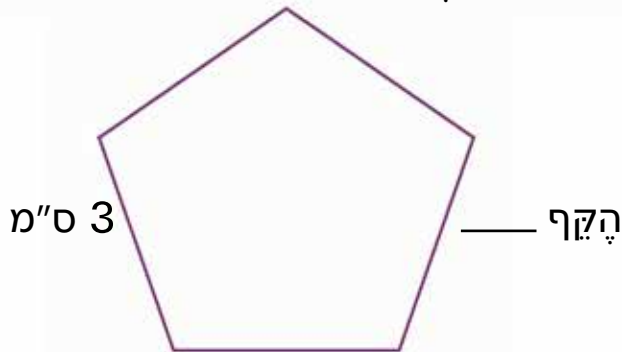
מי צודק? _____ הסביר: _____

4. לפניהם 2 מצלעים. מודדו ונשמו מה אורך הצלעות שלהם.
- חשבו את הקף המצלעים:

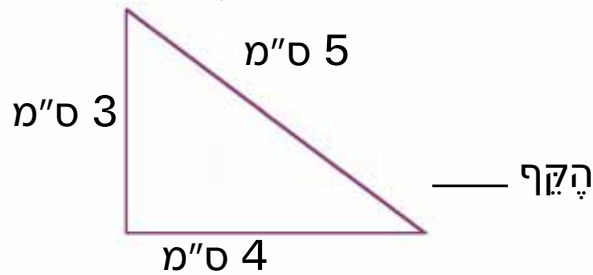

5. חשבו את הקף המצלעים:

מחמש שווה צלעות

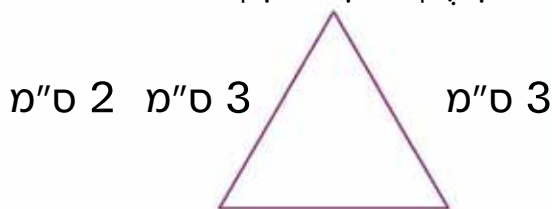
משולש

רבוע

משולש שווה צלעות

מלבן

לפעמים אפשר לומר שארץ העפרון
היא "בערך" 7 ס"מ או "קצת יותר" מ-7 ס"מ.

6. מדידו בעזרת הסרגל (בערך): גובה הפסא _____ ס"מ.
ארץ הקלמר _____ ס"מ. גובה _____ ס"מ.
ארץ העפרון _____ ס"מ. גובה _____ ס"מ.

הערה: כאשר אנו מודדים, המדידה לא יכולה להיות אף פעם מדויקת
באופן מלא. אפשר להשתמש במכשירים משכללים יותר ולדייק יותר.

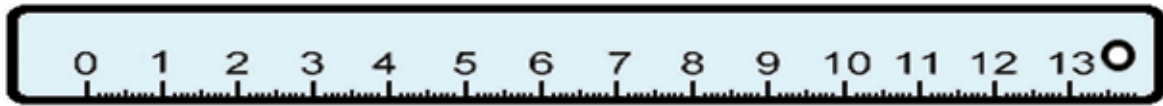
7. פתרו במחברת. תעזרו את דרך הפתרון:

ליד הבית של דורית וחנון צמח עץ שגובהו 10 מ'.
בבנין שלהם יש 8 קומות. גובה כל קומה הוא 3 מ'.

עד איזה קומה הגיע גובה העץ?
מה גובה הבנין של דורית וחנון?

8. אָרְכּוֹ שֶׁל הַחֵץ הַמַּצִּיר הוּא (הַקִּיפּוֹ אֶת הַתְּשׁוּבוֹת הַנִּכּוֹנוֹת):

- א. בֵּין 7 ל־8 ס"מ
ב. קָטַן מ־7 ס"מ
ג. גָּדוֹל מ־8 ס"מ
ד. בְּעֶרְךָ 8 ס"מ

נִשְׁעָר וְנִמְדָּד

9. שְׁעָרוֹ (נִחְשׂוּ) מָה אָרְךָ הַקָּטֵעַ בְּעֶרְךָ וְרָשְׁמוּ.
מִדְּדוּ אֶת הַקָּטֵעַ בַּסְרָגֵל וְרָשְׁמוּ אֶת אָרְכּוֹ:

- א. שְׁעָרְתִּי _____ ס"מ.
מִדְּדֵתִי _____ ס"מ.

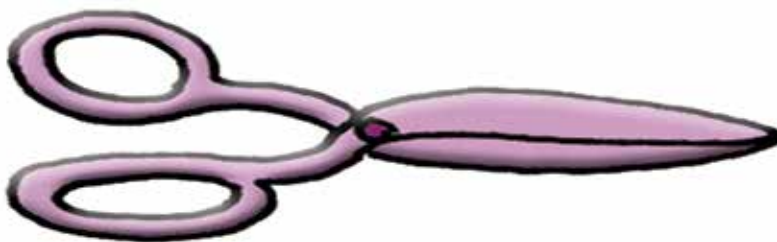

- ב. שְׁעָרְתִּי _____ ס"מ.
מִדְּדֵתִי _____ ס"מ.

- ג. שְׁעָרְתִּי _____ ס"מ.
מִדְּדֵתִי _____ ס"מ.

10. נִחְשׂוּ מַהוּ בְּעֶרְךָ אָרְךָ הַמַּסְפָּרִים הַמְּשֻׁרְטָטִים?
בְּחַרוּ, אִיזוֹ תְּשׁוּבָה נִרְאִית לָכֶם הִכִּי מֵתְּאִימָה לְאָרְךָ הַמַּסְפָּרִים (שְׁעָרוֹ):

- א. 5 ס"מ
ב. 1 ס"מ
ג. 12 ס"מ
ד. 20 ס"מ

מִדְּדוּ בְּעֶזְרַת סְרָגֵל וּבִדְקוּ הֲאֵם צִדְקָתָם? _____

1 מטר (בקצור 1 מ') = 100 ס"מ
 כשמודדים ארך נהוא יותר מ-100 ס"מ אפשר לכתב כך:
 125 ס"מ או 1.25 מטר.
 1 מצין את ה-100 ס"מ שהם 1 מטר וה-25 את הסנטימטרים
 הנוספים.

קפיצה לרחק

1. בשעור ספורט קפצו הילדים של כיתה ה' לרחק.
 לפניכם התוצאות שהשיגו הילדים:
 דורון קפץ 2 מטר ו-75 ס"מ.

שם התלמיד	ארוך הקפיצה
דורון	2.75 מ'
דנה	2.45 מ'
ארן	3.15 מ'
רוני	2.34 מ'
מאי	2.90 מ'
רותם	2.50 מ'
יאיר	2.20 מ'
טל	3.30 מ'

א. סדרו את תוצאות הקפיצה מהארוך הקצר אל הארוך.

ארך _____ קצר

ב. מי קפץ קפיצה ארוכה ביותר _____

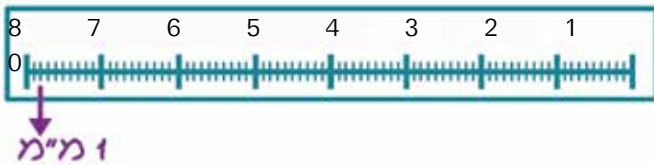
ג. מי קפץ קפיצה קצרה ביותר _____

ד. מה ההפרש בין הקפיצה הארוכה לקצרה? _____

2. השלימו במטרים וסנטימטרים:

מטרים (מ')	סנטימטרים (ס"מ)	מטרים (מ')	סנטימטרים (ס"מ)
1.20		3	
1		325	
2.75		4.76	
	200	187	
	150	265	

דברים קטנים מודדים במילימטרים (מ"מ).
 $1 \text{ ס"מ} = 10 \text{ מ"מ}$

דברים שנהוג למדוד במילימטרים:

עבי מסמרים, עבי חד בעפרון מכני, לדגמה, עפרון עם חד בעבי 0.7 מ"מ זה עפרון שעבי החד שלו קטן מ-1 מ"מ. מודדים עבי זכוכית או עבי של מתכות במילימטרים.

3. השלימו במילימטרים:

$15 \text{ ס"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ מ"מ}$	$10 \text{ ס"מ} = \mathbf{100 \text{ מ"מ}}$
$21 \text{ ס"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ מ"מ}$	$5 \text{ ס"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ מ"מ}$
$1 \text{ מטר} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ס"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ מ"מ}$	$20 \text{ ס"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ מ"מ}$

4. השלימו בסנטימטרים:

$$300 \text{ מ"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ס"מ}$$

$$250 \text{ מ"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ס"מ}$$

$$320 \text{ מ"מ} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ס"מ}$$

מסמרים

במחלקת כלי עבודה בחנות יש מסמרים. המספר שעל גבי הקפסה מראה את עבי המסמר במ"מ.

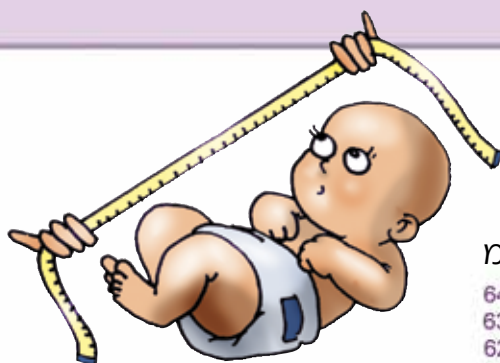
5. מה כתוב על הקפסה עם המסמרים הדקים ביותר? _____

מידע בחירה:

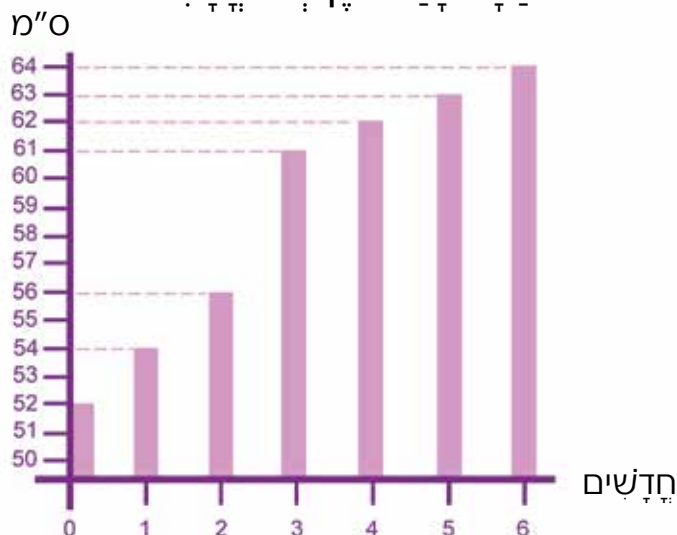

גדלים זעירים מודדים ביחידה אפלו קטנה ממילימטר – מיקרונים. יש 1,000 מיקרונים במילימטר. לא נתן לראות גדלים שנמדדים במיקרונים בעין רגילה, צריך להשתמש במיקרוסקופ כדי לראותם. תאים ביולוגיים מודדים במיקרונים. גדלים זעירים מאוד מודדים בנאנומטר. יש 1,000 נאנומטר במיקרון.

פירוש המלה נאנו ביונית היא "גמד" – להראות שעוסקים בחמרים מאוד קטנים. גדלים שמודדים בנאנומטר מודדים בעזרת מיקרוסקופ אלקטרוני. זהו מכשיר יקר ביותר (שעולה כמיליון דולר). העסויק בחמרים כל כך קטנים מביא לכוונים חדשים במחקר ובפתוח טכנולוגיות חדשות. גנים לדגמה מודדים בנאנומטר.

1. התבוננו בדיאגרמה והשלימו:
כמה גדל ארן ב־6 חֲדָשִׁים?

- הגבה של ארן בזמן הילדה היה _____ ס"מ. (0 חֲדָשִׁים)
- בסוף החֲדָש הראשון היה גבהו _____ ס"מ.
- בסוף החֲדָש השני היה גבהו _____ ס"מ.
- בסוף החֲדָש הששי היה גבהו _____ ס"מ.
- בכמה סנטימטרים גדל ארן מיום שנולד עד לסוף החֲדָש הששי? _____

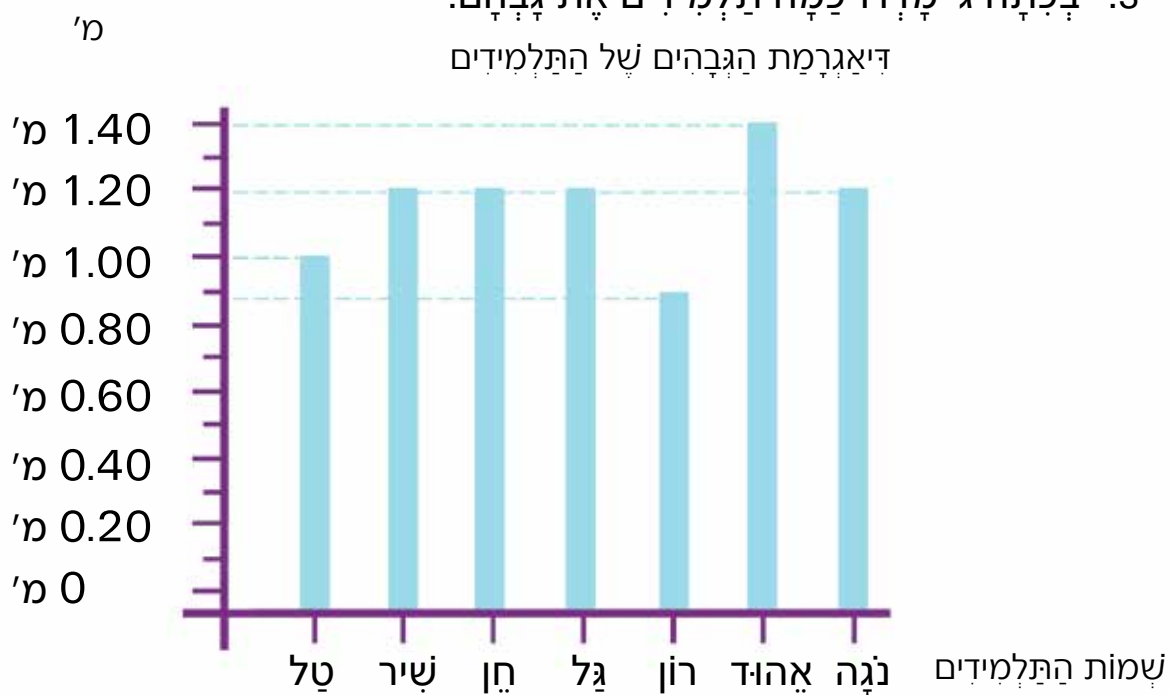
2. בטבלה מצגים נתוני גבה של ילדים בזמן הילדה ולאחר שנה:

שמות הילדים	ארך (גבה) בילדה	גבה לאחר שנה	השני בגבה
דני	52	74	22
רון	53	76	
שי	51	75	
גל	54	78	
טל	49	74	
אור	47	71	
דור	48	74	

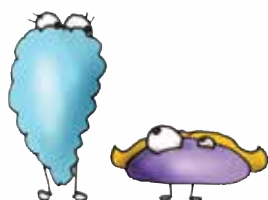
- א. בכמה סנטימטרים גדל דור? _____
- ב. בכמה סנטימטרים גדל נשי? _____
- ג. מי מהילדים גדל הכי הרבה מהיום שבו נולד? _____
- בכמה סנטימטרים הוא גדל? _____
- ד. ילדים אחדים גדלו באותו מספר סנטימטרים במשך השנה הראשונה. מי הם? _____
- בכמה סנטימטרים גדל כל אחד מהם? _____

3. בכתה ג' מדדו כמה תלמידים את גובהם.

דיאגרמת הגבהים של התלמידים

- א. מיהו התלמיד הגבוה ביותר? _____ מה גובהו? _____
- ב. מיהו התלמיד הנמוך ביותר? _____ מה גובהו? _____
- ג. מהו הפרש הגובה בין שני התלמידים? _____
- ד. מה הגובה שיש להכי הרבה ילדים בקבוצה? _____

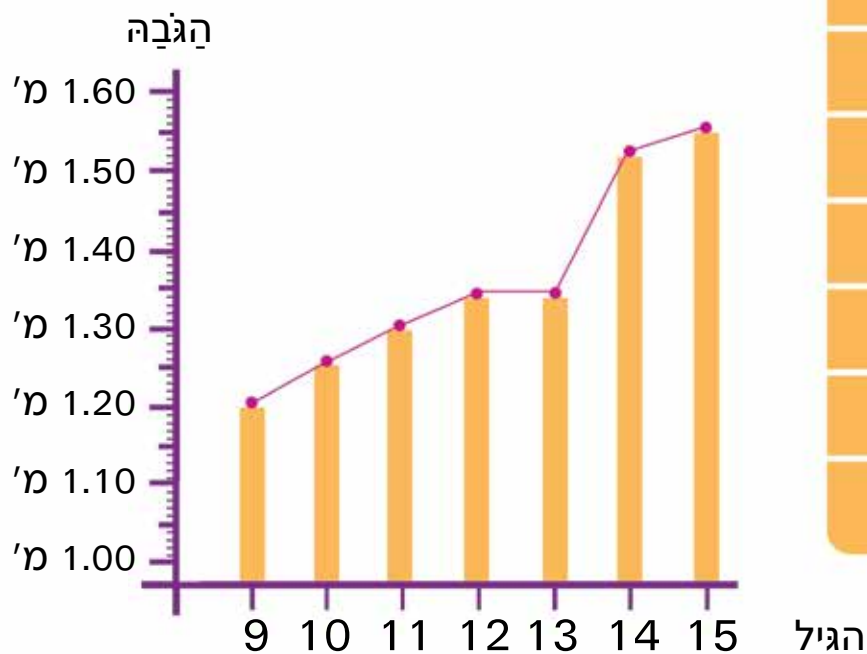

עוקבים אחרי הגבה של שירי

4. בכרטיס מעקב הגדילה של שירי נרשמו מדידות הגבה הבאות.
השלימו את הנתונים בטבלה בעזרת הגרף.

גרף הגדילה של שירי

הגיל	הגבה
9 שנים	1.20 מ'
10 שנים	1.25 מ'
11 שנים	
12 שנים	1.34 מ'
13 שנים	
14 שנים	1.52 מ'

בדקו בטבלה ובגרף :

- מה היה הגבה של שירי כשהייתה בת 9? _____ מ'.
- מה היה הגבה של שירי כשהייתה בת 14? _____ מ'.
- בת כמה הייתה שירי כשגובהה היה 1.34 מ'? _____ שנים.
- בכמה גבהה שירי בין גיל 9 ל-10? ב- _____ ס"מ.
- באיזו שנה גבהה שירי הכי הרבה? בין _____ ל- _____ שנים.
- חברו במחברת שאלה נוספת שהתשובה לה נמצאת בנתונים שהובאו, וענו עליה.

הברכה

5. ארץ ברכת שחיה אולימפית הוא 50 מ'. כמה מטרים שחה השחיין?

א. ביום הראשון הוא שחה 10 "ברכות"

(10 פעמים את ארץ הברכה.)

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

השחיין שחה _____ מ'

ב. ביום השני הוא שחה 5 "ברכות".

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

השחיין שחה _____ מ'

ג. ביום השלישי הוא שחה 8 "ברכות".

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

השחיין שחה _____ מ'

6. כמה "ברכות" שחתה השחינית?

א. ביום הראשון היא שחתה 200 מ'.

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

השחינית שחתה _____ ברכות.

ב. ביום השני היא שחתה 350 מ'.

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

השחינית שחתה _____ ברכות.

ג. ביום השלישי היא שחתה 1,000 מ'.

תרגיל: $\text{_____} \times \text{_____} = \text{_____}$

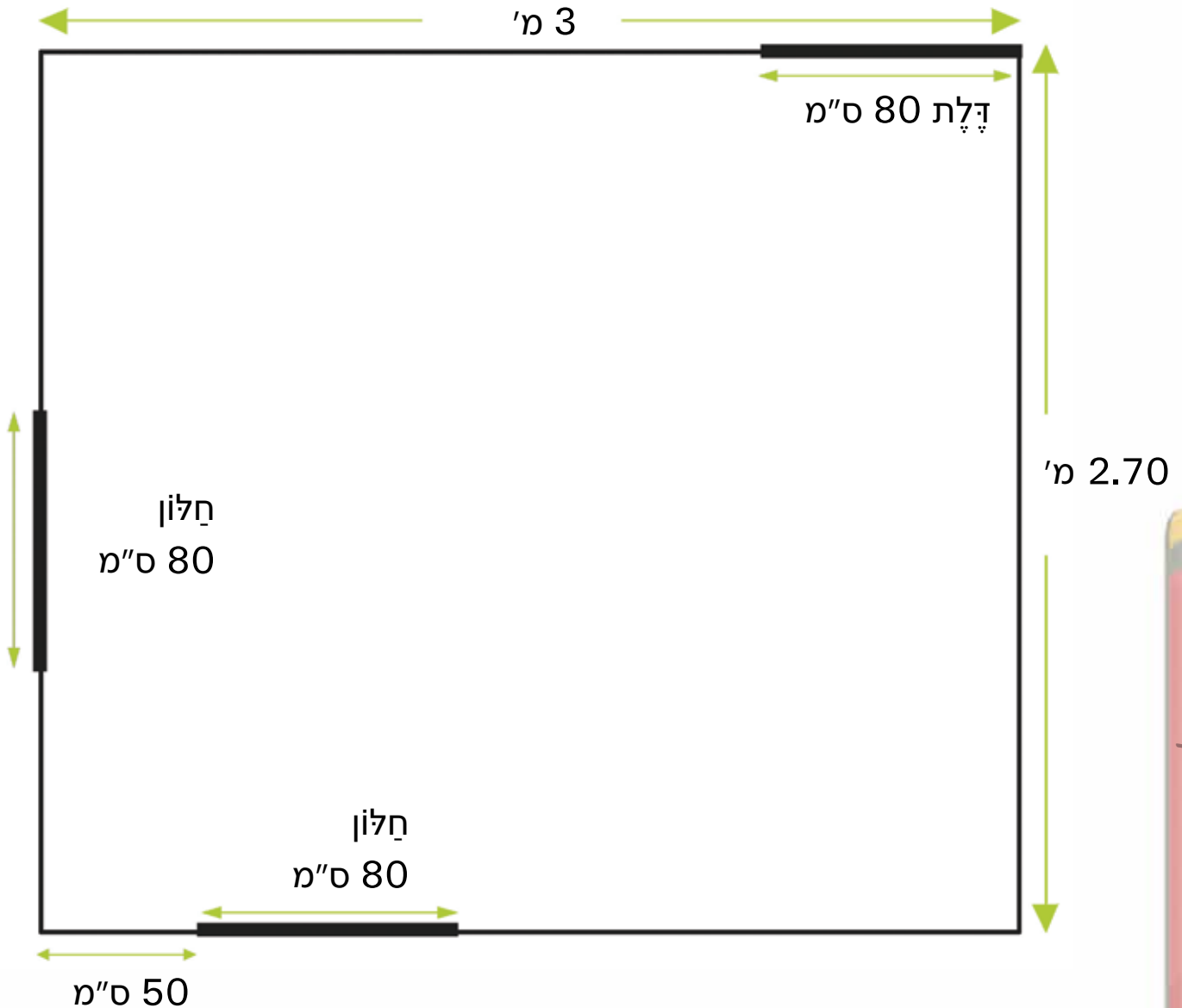
השחינית שחתה _____ ברכות.

תכנון חדר

1. לפניכם תרשים של חדר. תכננו בזוגות איך כדאי לסדר את הרהיטים בחדר. גזרו מדף הגזירה בעמוד 143 את הפריטים שאפשר לסדר בחדר.

מדידות אורך

- א. מה ארך הארון והמטה יחד? _____
 האם אפשר להניח את שניהם לארך אותו קיר? _____
 הסבירו. _____
- ב. האם יש קיר שעדיף לשים לארכו את המטה ואת השדה? _____

ג. האם אפשר להעמיד ארון ליד קיר שיש בו חלון? את הארון לא
שמים לפני החלון כדי לא לחסם את האור ואת האויר. _____
הסבירו: _____

ד. מהו ארץ שלחן הפתיבה והשדה יחד. האם אפשר להציב את
שניהם ליד אותו קיר? _____
הסבירו. _____

השוו את התכנון שלכם לתכנון של חבריכם.

בחדר שלי

2. מדדו את ארץ החדר ואת רחבו בעזרת פס המדידה שהכנתם או
בגלילה או בסרט מדידה. נסו לשרטט את צורת החדר ביד חפשית
על דף משבצות, ולרשם ליד שרטוט הקירות את ארצם. בדקו מה
יש בחדר שלכם. היכן עומד כל רהיט.
מדדו את הארץ והרחב של רהיטים גדולים כגון מטה, ארון, שלחן
וכדומה, ומקמו אותם בשרטוט.

פעילות בחירה (אתגר)

אם רוצים לנסות לשרטט במדיק יותר, אפשר לצייר במחברת
חשבון או על דף משבץ. כל 10 ס"מ במציאות נצייר על הדף
כמשבצת אחת.

הקילומטר

יש מכוניות שבהן אפשר ללחץ על כפתור ולמדד כמה קילומטרים נוסעים מרגע הלחיצה על הכפתור. שי נסע עם אבא מביתו לבית סבא.

הוא ראה במד המרחק שהמרחק הוא

0	0	0	8
---	---	---	---

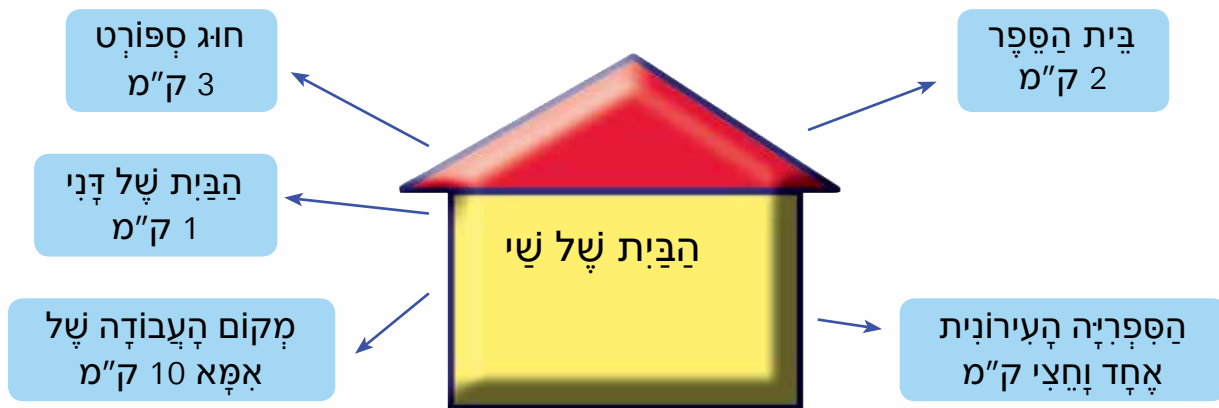
שי שאל: האם עברנו רק 8 מטרים?

אבא השיב: לא, המרחק הוא 8 ק"מ.

שי שאל: כמה מטרים זה?

אבא: בקילומטר אחד יש 1,000 מטרים: $1,000 \text{ מ} = 1 \times 1,000 \text{ ק"מ}$
לכן ב-8 ק"מ יש 8,000 מ: $8,000 \text{ מ} = 8 \times 1,000 \text{ ק"מ}$

מרחקים מהבית של שי:

השלימו את המשפטים הבאים לפי הציור שלפניכם:

- בין הבית של שי לבית הספר - 2 ק"מ שהם 2,000 מ'.
- בין הבית של שי לבית של דני - _____ ק"מ שהם _____ מ'.
- בין הבית של שי לאולם הספורט - _____ ק"מ שהם _____ מ'.
- בין הבית של שי לספריה - _____ ק"מ שהם _____ מ'.
- בין הבית של שי למקום העבודה של אמא - _____ ק"מ שהם _____ מ'.

4. רוני נסע מביתו שבתל אביב 95 ק"מ והגיע לחיפה.
לאחר מכן הוא המשיך לנהריה ועבר עוד 47 ק"מ.
כשסיים את כל עניניו חזר לביתו שבתל אביב באותה דרך.
כמה ק"מ נסע רוני באותו יום?

מרחקים בארץ

מפת ישראל

טבלת מרחקים

מתל אביב לבאר שבע	113 ק"מ
מתל אביב לחיפה	95 ק"מ
מתל אביב לאילת	354 ק"מ
מתל אביב לירושלים	62 ק"מ
מתל אביב למטולה	196 ק"מ
מתל אביב לטבריה	132 ק"מ
מאילת למטולה	467 ק"מ
מירושלים לאילת	312 ק"מ
מירושלים לחיפה	151 ק"מ
מירושלים למטולה	221 ק"מ
מירושלים לטבריה	157 ק"מ

5. ענו במחברת:
סוכן ספרים נסע לשווק ספרים בכל הארץ.
ביום א' הוא יצא מתל אביב ועבר
בין 100 ק"מ ל-150 ק"מ.
לאילו מקומות הוא היה יכול להגיע?

- ב. ביום אחר יצא הסוכן מירושלים לטבריה.
אחר כך הוא המשיך עוד 64 ק"מ למטולה.
כמה ק"מ עבר הסוכן באותו יום?
- ג. סוכן אחר נסע מתל אביב לבאר שבע.
משם הוא המשיך עוד 241 ק"מ לאילת.
כמה קילומטרים הוא נסע?

$$1 \text{ ס"מ} = 10 \text{ מ"מ}$$

$$1 \text{ מ' } = 100 \text{ ס"מ}$$

פעילויות בחירה

הנשלימו:

(שימו לב ליחידת המדידה)

$$25 \text{ מ"מ} < \text{_____ ס"מ}$$

$$4 \text{ ס"מ} > \text{_____ מ"מ}$$

$$4 \text{ מ' } = \text{_____ ס"מ}$$

$$2 \text{ מ' } > \text{_____ ס"מ}$$

$$3 \text{ מ' } = \text{_____ ס"מ}$$

מה יותר ארוך?

הקיפו את המרחק הארוך יותר

$$45 \text{ ס"מ} \quad \text{או} \quad \frac{1}{2} \text{ מטר}$$

$$50 \text{ מ"מ} \quad \text{או} \quad 5 \text{ ס"מ}$$

$$10 \text{ מ' } \quad \text{או} \quad 100 \text{ ס"מ}$$

$$30 \text{ מ"מ} \quad \text{או} \quad 4 \text{ ס"מ}$$

$$1,000 \text{ מ' } \quad \text{או} \quad 10 \text{ ק"מ}$$

שאלה 1

כדי להכין חגורה לחצאית של ורד, השתמשה התופרת ב־6 סרטים
שאותם חברה זה לזה. ארוך כל אחד מהסרטים היה 25 ס"מ.
מה ארוך החגורה?

שאלה 2

רחב וילון הוא 150 ס"מ. כמה בד צריך לקנות כדי לתפור 3 וילונות?

כפל

שאלה מילולית בקבוצה קטנה העובדת עם המורה:
השתמשו במדבקות והדביקו את הבעיה במחברת. תעדו את הפתרון.

ריתי קנתה 7 חבילות קלפים.
בכל חבילה היו 8 קלפים.
כמה קלפים יש לריתי?

הקשר בין כפולות 2 לכפולות 4

1. לאופנוע 2 גלגלים. למכונית 4 גלגלים.
- א. השלימו את המספרים בטבלה: (אפשר להעזר בציור)

מספר כלי הרכב	גלגלים לאופנועים	גלגלים למכוניות
1	2	4
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

ב. צבעו את כפולות ה-2 באדום, ואת כפולות ה-4 בכחול.

מה גליתם?

ג. השלימו: כפולות ה-4 _____ פי 2 מכפולות ה-2
גדולות / קטנות

סימן התחלקות ב־2

מספר זוגי הוא מספר שמתחלק ב־2. ספרת היחידות של כל מספר זוגי היא זוגית. ספרת היחידות יכולה להיות: 0, 2, 4, 6, 8. מספר שספרת היחידות שלו היא זוגית, הוא מספר זוגי. דוגמה: 30, 28, 6, 134. 127 הוא מספר אי־זוגי כי ספרת היחידות שלו 7 היא אי־זוגית.

איזה יפוי! קל לזכור.
הספרות מסודרות זו
אחר זו:

$$\begin{array}{cccc} 5 & 6 & 7 & 8 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{array} \quad \begin{array}{l} 56 = 7 \times 8 \\ 12 = 3 \times 4 \end{array}$$

הקשר בין כפולות 3 לכפולות 6

2. א. השלימו את המכפלות בלוח.

x	3	6
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

ב. צבעו את כפולות ה־3 באדום, ואת כפולות ה־6 בכחול.

מה גליתם?

ג. השלימו: כפולות ה־6 גדולות / קטנות פי 2 מכפולות 3.

3. פתרו:

א. $5 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $3 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $6 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ה. $8 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $4 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ו. $7 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$4 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. השלימו את לוח הכפל החלקי:

X	2	3	4	6
1				
2				
3				
4				
5				
6				

הקשר בין כפולות 4 לכפולות 8

5. השלימו את המכפלות בלוח.

x	4	8
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

צבעו את כפולות ה-4 באדום, ואת כפולות ה-8 בכחול.

מה גליתם? _____

השלימו: כפולות ה-8 _____ פי 2 מכפולות 4.
גדולות / קטנות

6. פתרו:

א. $5 \times 4 =$ _____

ג. $4 \times 4 =$ _____

ה. $8 \times 4 =$ _____

$5 \times 8 =$ _____

$4 \times 8 =$ _____

$8 \times 8 =$ _____

ב. $6 \times 3 =$ _____

ד. $3 \times 4 =$ _____

ו. $7 \times 4 =$ _____

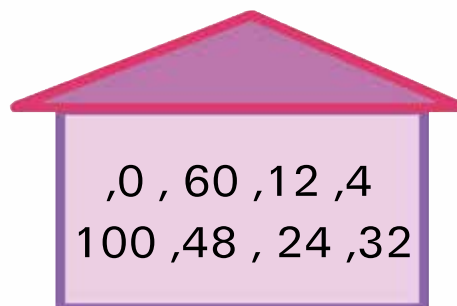
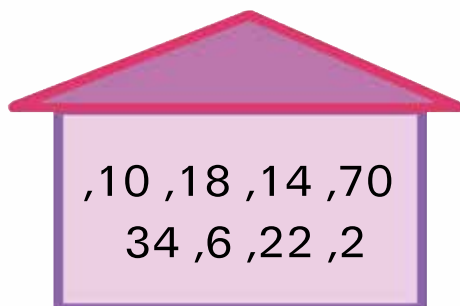
$6 \times 6 =$ _____

$3 \times 8 =$ _____

$7 \times 8 =$ _____

פצחו את הסיסמה

1. כדי להכנס לבית צריך סיסמה למנעול. גלו אותה:
לבית נכנסו: לא נכנסו:

א. מה משתף לכל המספרים שנכנסו לבית?

ב. מה משתף לכל המספרים שלא נכנסו לבית?

דיון:

ג. האם כל מספר שהוא כפולה של 4 הוא גם כפולה של 2
(מספר זוגי)?

ד. האם כל מספר שהוא כפולה של 2 (מספר זוגי) הוא גם
כפולה של 4?

2. הקיפו את המספרים שהם כפולות של 4:

28 36 12 48 6 40 2 14

לא כל מספר זוגי (כפולה של 2) הוא גם כפולה של 4.

כל מספר שהוא כפולה של 4 הוא גם כפולה של 2 (מספר זוגי).

קָשֶׁר בֵּין כְּפוּלוֹת 3 ל־6

3. לְאִיזָה בֵּית יֶכְנֹסוּ הַמִּסְפָּרִים הַבָּאִים?

6 27 9 36 30 3 12 15 21 33 (אֶתְגֹּר: 300)

- א. אֵילוּ מִסְפָּרִים נִכְנָסוּ לְשְׁנֵי הַבֵּתִּים? _____
 מֵדוּעַ? _____
- ב. הָאֵם כָּל כְּפוּלוֹת ה־3 שְׂרָאִינוּ כָּאן זוגִיּוֹת? _____
 תָּנוּ דְּגֻמָּאוֹת _____
- ג. הָאֵם כָּל כְּפוּלוֹת ה־6 שְׂרָאִינוּ כָּאן זוגִיּוֹת? _____
 תָּנוּ דְּגֻמָּאוֹת _____

4. א. הַתְּקַדְמוּ עַל הַצִּיר בְּקִפְיוֹת שֶׁל 3. הַקִּיפוּ בְּצִבֵּעַ כָּחַל אֶת כְּפוּלוֹת ה־3 שֶׁהִגַּעְתֶּם אֵלֵיהֶן.
- ב. הַתְּקַדְמוּ עַל הַצִּיר בְּקִפְיוֹת שֶׁל 6. צִבְּעוּ אֶת הַכְּפוּלוֹת שֶׁהִגַּעְתֶּם אֵלֵיהֶן בְּצִבֵּעַ אָדָם. (צוּבְּעִים אֶת כְּפוּלוֹת 6 עַל הַצִּיר).
- ג. הָאֵם יֵשׁ מִסְפָּרִים שֶׁנִּצְבְּעוּ בְּשְׁנֵי הַצִּבְּעִים? מִי הֵם? _____
 אֵילוּ כְּפוּלוֹת שֶׁל _____ וְגַם שֶׁל _____.
- ד. הָאֵם יֵשׁ מִסְפָּרִים שֶׁנִּצְבְּעוּ רַק בְּצִבֵּעַ אֶחָד? מִי הֵם? _____
 אֵילוּ כְּפוּלוֹת שֶׁל _____ (וְלֹא כְּפוּלוֹת שֶׁל 6).
- ה. הָאֵם כָּל כְּפוּלָה שֶׁל 3 הִיא גַּם כְּפוּלָה שֶׁל 6? _____
- ו. הָאֵם כָּל כְּפוּלָה שֶׁל 6 הִיא גַּם כְּפוּלָה שֶׁל 3? _____

לא כל כפולה של 3 היא גם כפולה של 6.
כל כפולה של 6 היא גם כפולה של 3.
כפולות ה־6 הן כפולות זוגיות.
כפולות ה־3 חלקן זוגיות וחלקן אי־זוגיות

5. הסתכלו על ציר המספרים על כפולות ה־3 שהקפתם בכחל.

א. האם הגעתם ל־18? _____

אחרי כמה דלוגים? _____

ב. האם הגעתם ל־26? _____

למה? _____

ג. האם הגעתם ל־27? _____ דלגתי _____ דלוגים של 3.

ד. הגעתי ל־24. דלגתי _____ דלוגים של 3.

ה. הגעתי ל־15. דלגתי _____ דלוגים של 3.

6. פתרו: אפשר להעזר בדלוגים על ציר המספרים:

א. $1 \times 3 = \underline{\quad}$

ו. $8 \times 3 = \underline{\quad}$

ב. $3 \times 3 = \underline{\quad}$

ז. $2 \times 3 = \underline{\quad}$

ג. $5 \times 3 = \underline{\quad}$

ח. $6 \times 3 = \underline{\quad}$

ד. $9 \times 3 = \underline{\quad}$

ט. $10 \times 3 = \underline{\quad}$

ה. $7 \times 3 = \underline{\quad}$

י. $4 \times 3 = \underline{\quad}$

קֶשֶׁר בֵּין כּפּוּלּוֹת 5 לְכּפּוּלּוֹת 10

1. הַשְׁלִימוּ אֶת הַמְכַפְּלוֹת בַּלִּיחַ:

x	5	10
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

צַבְעוּ אֶת כּפּוּלּוֹת ה־5 בְּאָדָם, וְאֶת כּפּוּלּוֹת ה־10 בְּכָחֹל.

מָה גָּלִיתֶם? _____

הַשְׁלִימוּ: כּפּוּלּוֹת ה־10 _____ פִּי 2 מְכַפְּלוֹת 5.
גְּדוּלוֹת / קְטָנוֹת

2. שימו לב לספרת היחידות בכפולות 5. ספרת היחידות היא _____ או _____.

סימן להתחלקות ב-5

מספר שלם המתחלק ב-5 מסתיים בספרה 0 או 5.
אפשר גם לומר:
מספר שלם שספרת היחידות שלו היא 5 או 0, מתחלק ב-5.

3. דלגו על ציר המספרים בדלוגים של 4 מספרים.

א. האם הגעתם ל-16? _____ אחרי כמה דלוגים? _____

ב. האם הגעתם ל-25? _____ למה? _____

ג. האם הגעתם ל-2? _____ למה? _____

ד. הגעתם ל-32, אחרי _____ דלוגים.

ה. הגעתם ל-28 אחרי _____ דלוגים.

מפעל לגלגלים

4. פתרו במחברת. הסבירו איך פתרנתם. רשמו גם תרגיל מתאים ותשובה במלים: במפעל הרכיבו גלגלים למשאיות שיש להן 4 גלגלים או 6 גלגלים.

א. פועל הרכיב גלגלים ל-6 משאיות. לכל משאית הרכיב 4 גלגלים. כמה גלגלים הרכיב?

ב. פועל הרכיב גלגלים ל-8 משאיות. לכל משאית הרכיב 4 גלגלים. כמה גלגלים הרכיב?

ג. הפועל הרכיב גלגלים ל-5 משאיות. לכל משאית הרכיב 6 גלגלים. כמה גלגלים הרכיב?

ד. הפועל הרכיב גלגלים ל-7 משאיות. לכל משאית הרכיב 6 גלגלים. כמה גלגלים הרכיב?

ה. הפועל הרכיב גלגלים ל-3 משאיות, לכל אחת 6 גלגלים. ל-5 משאיות נוספות הוא הרכיב לכל אחת 4 גלגלים. כמה גלגלים הרכיב לכל המשאיות?

ו. יום אחד יצרו במפעל 24 גלגלים. הרכיבו אותם גם על משאיות עם 4 גלגלים וגם על משאיות עם 6 גלגלים. על כמה משאיות מכל סוג אפשר להרכיב את הגלגלים? האם יש יותר מאפשרות אחת?

5. פתרו:

א. $4 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$ ד. $3 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$ ז. $8 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $7 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$ ה. $5 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$ ח. $2 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $4 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$ ו. $4 \times 7 = \underline{\hspace{2cm}}$ ט. $8 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

הקשר בין כפל לחלוק

1. התאימו תרגיל לכל שאלה ופתרו:

א. לחנות "צעצועון" הגיעו 4 ארגזי צעצועים. בכל ארגז היו 8 צעצועים. כמה צעצועים היו בכל הארגזים?

תרגיל: _____

ב. לחנות "צעצועון" הגיעו 32 צעצועים. בכל ארגז היו 8 צעצועים. כמה ארגזים הגיעו לחנות?

תרגיל: _____

ג. לחנות "צעצועון" הגיעו 32 צעצועים ב-4 ארגזים. בכל ארגז מספר שווה של צעצועים. כמה צעצועים היו בכל ארגז?

תרגיל: _____

2. בשורה הראשונה רשומים מספר המושלשים.

כמה צלעות יש בכל קבוצת מושלשים?

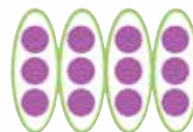
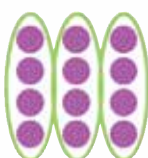
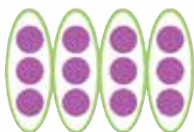
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
מספר הצלעות	3	6								

$$4 \times 3 = 12$$

$$12 : 3 = \underline{\quad}$$

$$12 : 4 = \underline{\quad}$$

3.

4. השלימו:

א. $8 \times 3 = 24$

$$24 : 3 = \underline{\quad}$$

$$24 : 8 = \underline{\quad}$$

ב. $6 \times 3 = 18$

$$18 : 3 = \underline{\quad}$$

$$18 : 6 = \underline{\quad}$$

ג. $5 \times 3 = 15$

$$15 : 3 = \underline{\quad}$$

$$15 : 5 = \underline{\quad}$$

ד. $7 \times 3 = 21$

$$21 : 3 = \underline{\quad}$$

$$21 : 7 = \underline{\quad}$$

5. רשומים מספר המרובעים. כמה צלעות יש בכל קבוצת מרובעים?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
מספר הצלעות	4	8								

6. השלימו את החסר בכל שלישית תרגילים:

א. $8 \times 4 = 32$	ב. $6 \times 4 = 24$	ג. $5 \times 4 = 20$	ד. $7 \times 4 = 28$
$32 : 4 = \underline{\quad}$	$24 : \underline{\quad} = 6$	$20 : 4 = \underline{\quad}$	$28 : 4 = \underline{\quad}$
$32 : \underline{\quad} = 4$	$24 : 6 = \underline{\quad}$	$20 : \underline{\quad} = 4$	$28 : \underline{\quad} = 4$

7. התאימו תרגיל לכל שאלה ופתרו. הקיפו את התרגילים המתאימים לבעיה:

א. לחנות "צעצועון" הגיעו 3 ארגזי צעצועים. בכל ארגז היו 6 צעצועים. כמה צעצועים היו בכל הארגזים? (הקיפו שני תרגילים מתאימים).
 א. 3×6 ב. $3 + 6$ ג. $3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$ ד. $6 + 6 + 6$

ב. לחנות "צעצועון" הגיעו 36 צעצועים ב-6 ארגזים. בכל ארגז מספר שווה של צעצועים. כמה צעצועים היו בכל ארגז?
 א. $36 - 6$ ב. 36×6 ג. $36 + 6$ ד. $36 : 6$

ג. לחנות "צעצועון" הגיעו 24 צעצועים. בכל ארגז היו 4 צעצועים. בכמה ארגזים הגיעו הצעצועים?
 א. $24 + 4$ ב. $24 : 4$ ג. 24×4 ד. $24 - 4$

8. השלימו את החסר בכל שלישית מספרים:

א. $32 : 8 = 4$

$32 : \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$8 \times 4 = \underline{\quad}$

ב. $24 : 6 = 4$

$24 : \underline{\quad} = 6$

$4 \times 6 = \underline{\quad}$

ג. $30 : 6 = 5$

$30 : 5 = \underline{\quad}$

$5 \times 6 = \underline{\quad}$

ד. $42 : 6 = 7$

$42 : \underline{\quad} = 6$

$7 \times 6 = \underline{\quad}$

9. כמה צלעות יש בכל קבוצת מחמשים?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
מספר הצלעות	5	10								

10. נתרגל את כפולות ה-5. העזרו בטבלה שהשלמתם:

$4 \times 5 = \underline{\quad}$

$1 \times 5 = \underline{\quad}$

$3 \times 5 = \underline{\quad}$

$10 \times 5 = \underline{\quad}$

$7 \times 5 = \underline{\quad}$

$5 \times 5 = \underline{\quad}$

$11 \times 5 = \underline{\quad}$

$9 \times 5 = \underline{\quad}$

$8 \times 5 = \underline{\quad}$

$12 \times 5 = \underline{\quad}$

$6 \times 5 = \underline{\quad}$

$2 \times 5 = \underline{\quad}$

11. השלימו. אפשר להעזר במספרים שבטבלת המחמשים למעלה:

$\underline{\quad} \times 5 = 10$

$\underline{\quad} \times 5 = 30$ $\underline{\quad} \times 5 = 20$

$\underline{\quad} \times 5 = 25$

$\underline{\quad} \times 5 = 5$ $\underline{\quad} \times 5 = 45$

$\underline{\quad} \times 5 = 40$

$\underline{\quad} \times 5 = 15$ $\underline{\quad} \times 5 = 35$

דווח על דרכי הפתרון של השאלה שנתנה ביחידה 34.
מספר ילדים יספרו איך פתרו.

פתיחת
שיעור

רויתי קנטה 7 חבילות קלפים.
בכל חבילה היו 8 קלפים.
כמה קלפים יש לרויתי?

ילדים אחרים פתרו כן:

$$\begin{array}{ccccccc} 16 & 24 & 32 & 40 & 48 & 56 \\ \curvearrowright & \curvearrowright & \curvearrowright & \curvearrowright & \curvearrowright & \curvearrowright & \\ 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 56 \end{array}$$

רמי פתר:

$$\begin{aligned} 3 + 4 &= 7 \\ 3 \times 8 &= 24 \\ 4 \times 8 &= 32 \\ 24 + 32 &= 56 \end{aligned}$$

מאי פתרה:

$$\begin{array}{r} 7 \times 8 = \\ \swarrow \searrow \\ 5 \quad 2 \end{array}$$

ולכן:

דנה פתרה כן:

חמש פעמים 8	$5 \times 8 = 40$
ועוד שתי פעמים שמונה	$2 \times 8 = 16$

$$40 + 16 = 56 \quad \text{יחד 56}$$

1. נסו לפתור בדרך הפלוג בעזרת כפולות ה-5.

$$\begin{array}{r} 7 \times 6 = \\ 5 \quad 2 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 5 \times 6 &= 30 \\ 2 \times 6 &= 12 \\ 30 + 12 &= 42 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 6 \times 9 = \\ \quad \end{array}$$

$$\begin{aligned} _ \times _ &= _ \\ _ \times _ &= _ \\ _ + _ &= _ \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 7 \times 8 = \\ \quad \end{array}$$

$$\begin{aligned} _ \times _ &= _ \\ _ \times _ &= _ \\ _ + _ &= _ \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 7 \times 7 = \\ \quad \end{array}$$

$$\begin{aligned} _ \times _ &= _ \\ _ \times _ &= _ \\ _ + _ &= _ \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 8 \times 8 = \\ \quad \end{array}$$

$$\begin{aligned} _ \times _ &= _ \\ _ \times _ &= _ \\ _ + _ &= _ \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 7 \times 9 = \\ \quad \end{array}$$

$$\begin{aligned} _ \times _ &= _ \\ _ \times _ &= _ \\ _ + _ &= _ \end{aligned}$$

2. כמה צלעות יש בכל קבוצת משוואות?

	1	2	5	10	3	6	9	8	7	4
מספר הצלעות	6	12								

3. פתרו: העזרו בטבלה:

$4 \times 6 = _$	$1 \times 6 = _$	$3 \times 6 = _$
$10 \times 6 = _$	$7 \times 6 = _$	$5 \times 6 = _$
$11 \times 6 = _$	$9 \times 6 = _$	$8 \times 6 = _$
$12 \times 6 = _$	$6 \times 6 = _$	$2 \times 6 = _$

4. משחק הקביות

חמרים: שתי קביות (רגילות).

2 עפרונות צבעוניים. (כל ילד בוחר צבע).

מהלך המשחק:

כל אחד בתורו מטיל את שתי הקביות, כופל את המספרים המופיעים עליהן וכותב את המכפלה במקום מתאים בלוח. אם אין למשתתף מקום לרשם את המכפלה שקיבל, הוא מפסיד תור. לדגמה, אם הופיעו 3, 4 אפשר לכתב 12 באחת משתי המשבצות האדומות שבלוח. מנצח: מי שהצליח לכתב הכי הרבה מכפלות.

X	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

5. השלימו. אפשר להעזר במספרים שבטבלת המששים בעמוד הקדם:

_____ x 6 = 36 _____ x 6 = 30 _____ x 6 = 42

_____ x 6 = 24 _____ x 6 = 12 _____ x 6 = 54

_____ x 6 = 60 _____ x 6 = 18 _____ x 6 = 48

מדידות משקל

הציוד הנדרש לפרק הביאו לפתח סוגים שונים של מאזנים וסוגים שונים של מוצרים (כגון שקית סוכר, שקית אורז, קפסת שמורים, שקית אטריות).

המאזנים

המכשיר שבו אנו שוקלים נקרא מאזנים. יש סוגים שונים של מאזנים:

מאזני אדם

מאזנים אלקטרוניים

מאזני כפות

מאזני קפיץ

מאזני כפות: כאשר שתי כפות המאזנים מאזנות, פרוש הדבר שמנשקל שני החפצים שווה.

כאשר כף אחת של המאזנים נוטה כלפי מטה, פרוש הדבר שהחפץ שעליה הוא הכבד יותר.

כְּדִי לִקְבֹּעַ מִשְׁקָל שֶׁל חֲפָצִים מְשֻׁתְּמָשִׁים בִּיחִידוֹת מִשְׁקָל שֶׁל גֶּרָם (גר') וְשֶׁל קִילוֹגָרָם (ק"ג). הַקִּילוֹגָרָם נִקְבֶּעַ כִּיחִידַת מִדָּה עוֹלָמִית. יְחִידַת הַמִּדָּה הַמְּקוֹרֶית שֶׁל הַקִּילוֹגָרָם, שֶׁעַל פִּיהָ קִבְּעוּ אֶת גֹּדֶל הַקִּילוֹגָרָם בַּעוֹלָם, נִמְצְאָה בְּמִכּוֹן לִיד פָּרִיז, בִּירַת צֶרֶפֶת. כְּשֶׁהִמְצִיאוּ אֶת יְחִידַת הַמִּדָּה שֶׁל הַקִּילוֹגָרָם הִתְכַּוְּנוּ שֶׁהִיא תִּהְיֶה נְשׂוּה לְמִשְׁקָל שֶׁל לִיטֵר מַיִם.

בִּ-1 ק"ג יֵשׁ 1,000 גֵרָם.

כִּמְהָ גֵרָם יֵשׁ בַּחֲצִי ק"ג? _____

כִּמָּה גֵרִים יֵשׁ בְּרֵבֶּעַ ק"ג? _____

1. עֲבָדוֹ בְּזוּגוֹת.

הַבִּיאוּ מוֹצָרִים שׁוּנִים כְּגוֹן: קֶפְסָאוֹת שְׁמוּרִים, סֶכֶר, אֶרֶז, קֶמַח, קוֹרְנֶפֶלְקֶס.
בִּדְקוּ אֶת הַמִּשְׁקָל הַרְשׁוּם עַל כָּל אֶרֶיזָה.
רְשְׁמוּ בְּטַבְּלָה אֶת שֵׁם הַמוֹצָר וְאֶת הַמִּשְׁקָל שֵׁלוֹ.

[illegible]

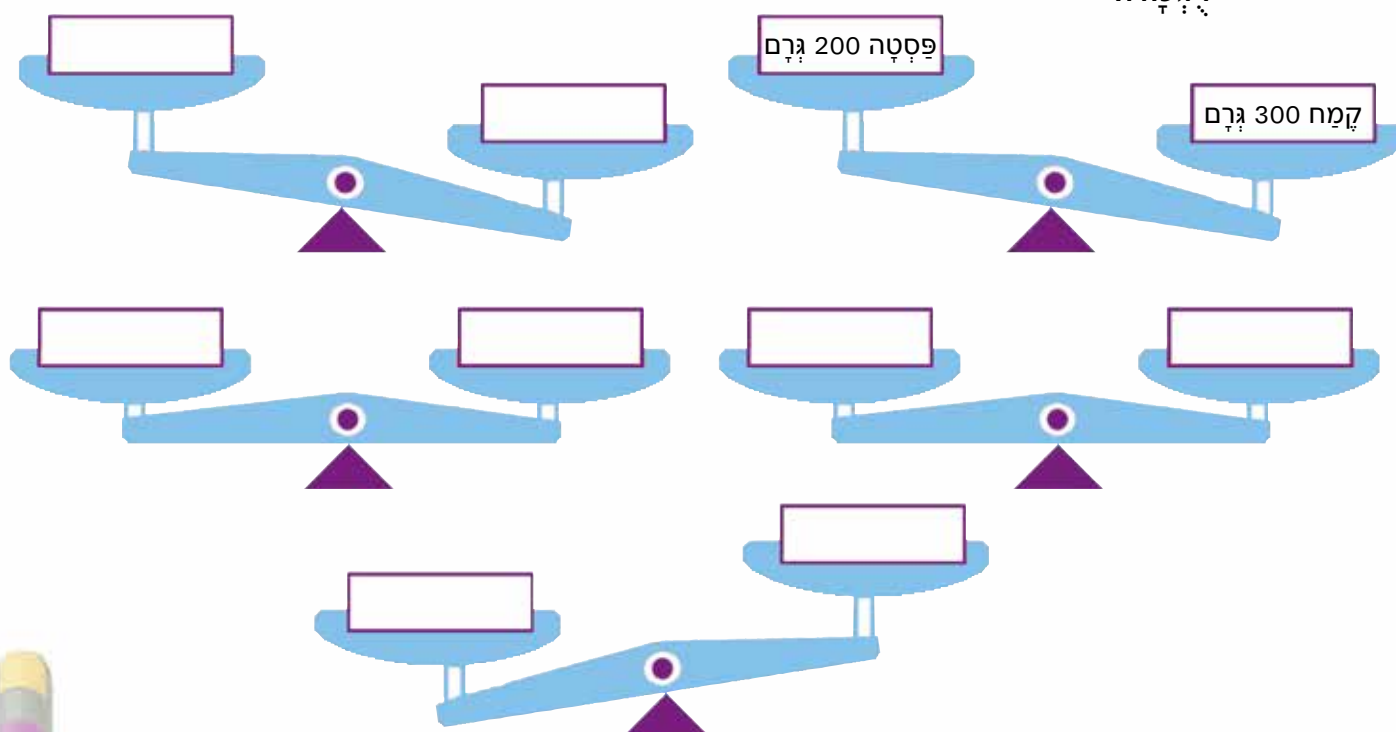
2. סִדְרוּ אֶת הַמוֹצְרִים מִהֶקֶל אֶל הַכֹּהֵן. רְשָׁמוֹ:

קל _____ פבר

3. עבודה בזוגות: קחו את הפריטים השונים שהיאתם, בחרו בכל פעם שני פריטים ורשמו את שם המוצר ואת משקלו באחד המאזנים המצירים.

דגמה:

4. רשמו במאזנים במקום המתאים את שמות הפריטים:
דני בדק ומצא:

א. שקית הספר כבדה יותר משקית האטריות.

ב. שקית האטריות קלה מקפסת המלפפונים.

ג. קפסת המלפפונים קלה משקית הספר.

ד. קפסת המלפפונים שווה למשקל קפסת התיירס.

מהו המוצר הכבד ביותר? _____

מהו המוצר הקל ביותר? _____

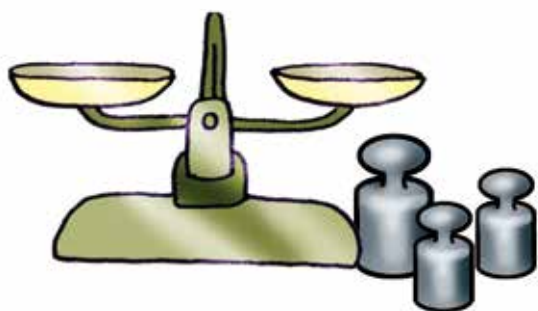

פֶּנֶת שִׁקְלָה

1. עבדו בזוגות או בשלשות בפֶּנֶת השִׁקְלָה. שקלו חפצים שונים ורשמו במחברת את משקלם.

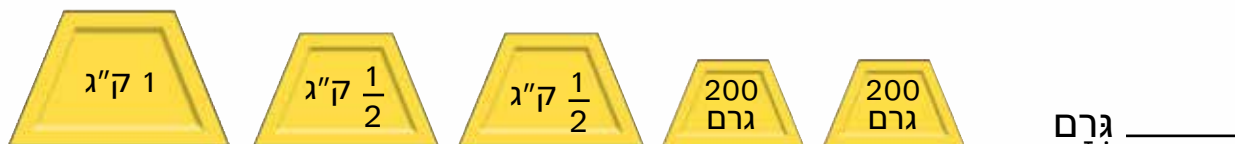
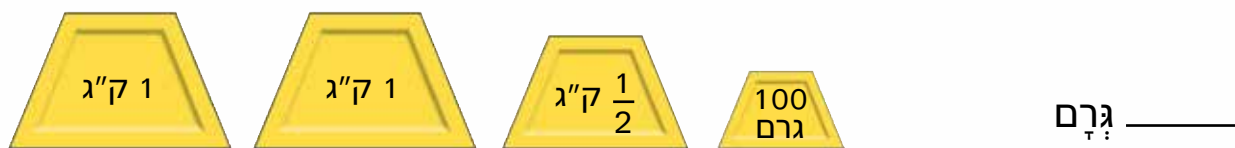
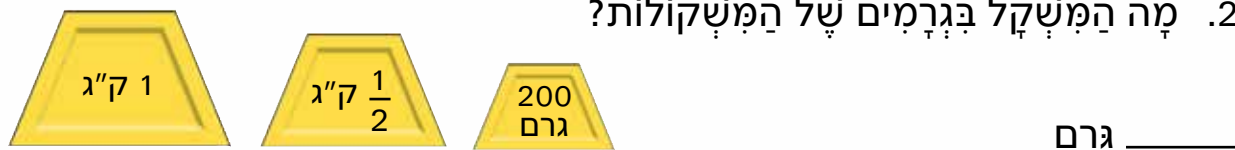
בתמונה גילי מתכת ששמשו בעבר כמשקולות כדי לאזן חפצים המונחים על אחת מכפות המאזניים.

לפניהם משקולות שונים:

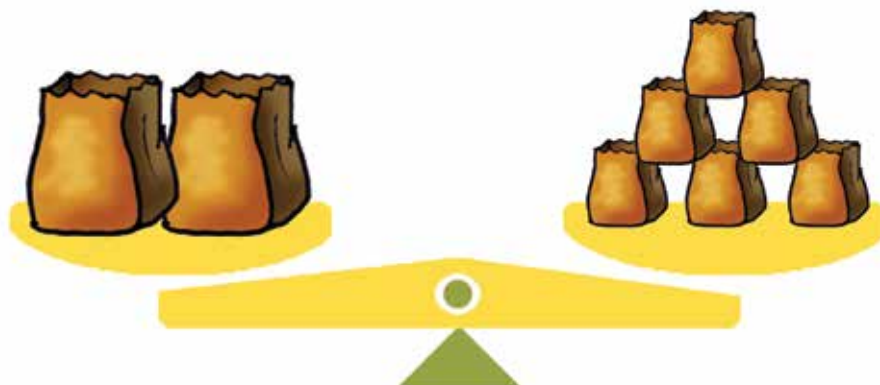
2. מה המשקל בגרמים של המשקולות?

3. נאֵזן אֶת הַמֵּאָזְנִים

בַּחֲנוּת לְפָצוּחִים אָרְזוּ שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת שֶׁמִּשְׁקָלן נִשְׁוֶה.
אָרְזוּ גַם שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלוֹת שֶׁמִּשְׁקָלן נִשְׁוֶה.

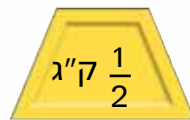
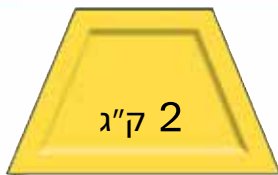
פְּתֹרוּ בַּמַּחְבֶּרֶת וְהַשְׁלִימוּ:

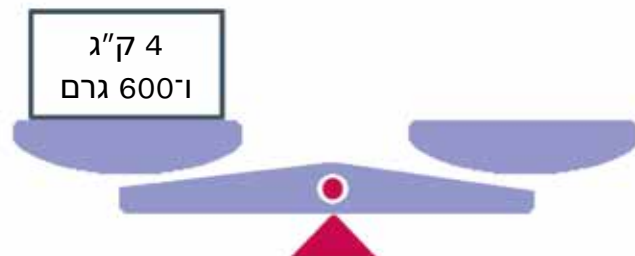
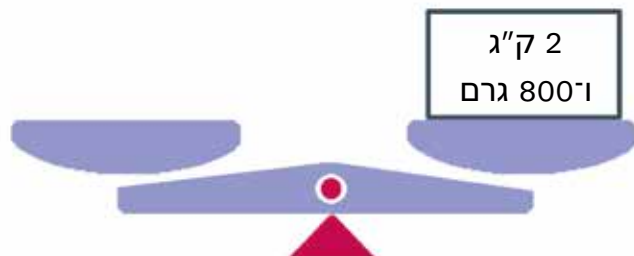
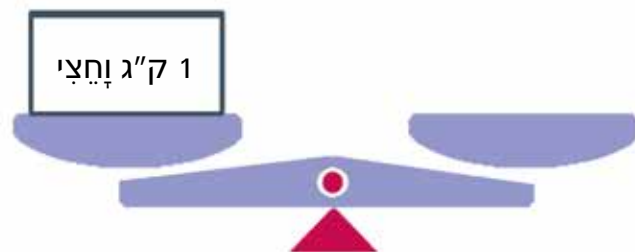
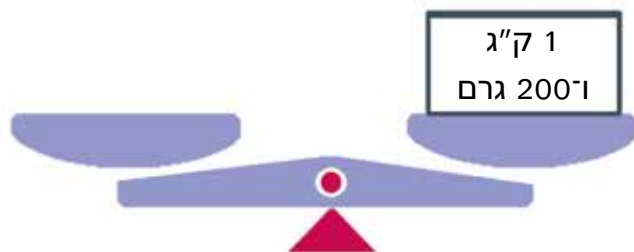
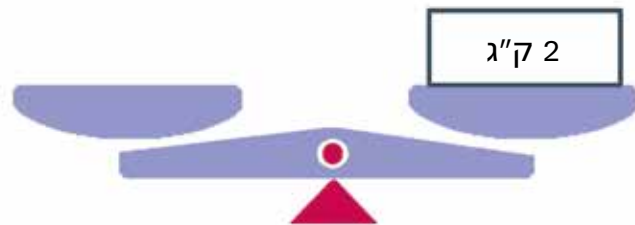
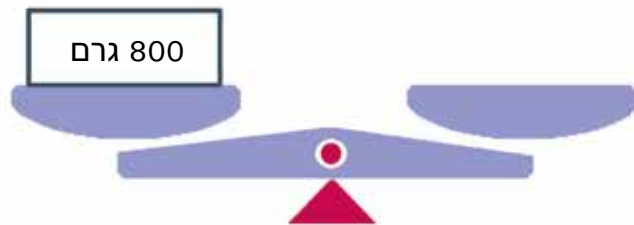
6 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת מֵאָזְנוֹת 2 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלוֹת.

- א. _____ שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת מֵאָזְנוֹת 1 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלָה.
- ב. 9 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת מֵאָזְנוֹת _____ שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלוֹת.
- ג. _____ שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת מֵאָזְנוֹת 8 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלוֹת.
- ד. _____ שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת מֵאָזְנוֹת 5 שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים גְּדוֹלוֹת.
- ה. כַּמָּה שְׁקִיּוֹת גִּרְעִינִים קְטָנוֹת צָרִיךְ לָשִׁים בְּצֵד יָמִין כְּדֵי לָאֵזן אֶת צֵד שְׁמָאל? _____

4. צירו את המשקולות שבעזרתן נאזן את המאזנים הבאים:
(העזרו במשקולות שלמעלה. אפשר לקחת יותר ממשקלת אחת
מכל סוג).

1,000 ק"ג הם 1 טון (טונה)

הידעתם?

משאיות גדולות שוקלות 3-4 טונות.
פיל אפריקני בוגר שוקל כ-7 טונות.

6. מה כבד יותר? כתבו: $>$, $=$, $<$

1,000 ק"ג _____ 1 טונה

4,000 ק"ג _____ 3 טונות

500 ק"ג _____ 2 טונות

4,000 ק"ג _____ 4 טונות

900 ק"ג _____ 1 טונה

5. כמה ק"ג?

1 טונה = _____ ק"ג

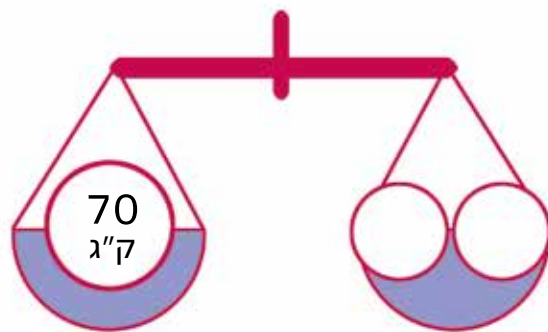
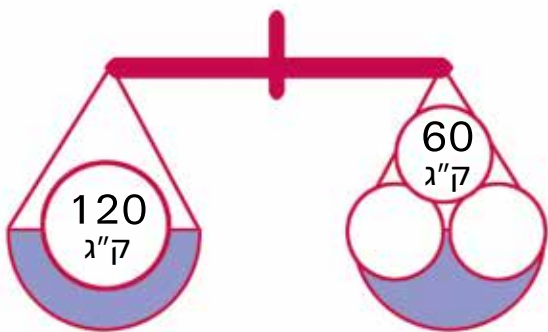
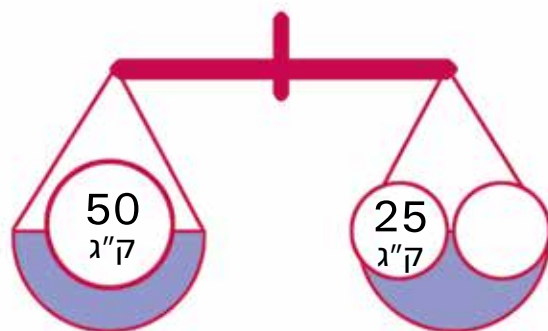
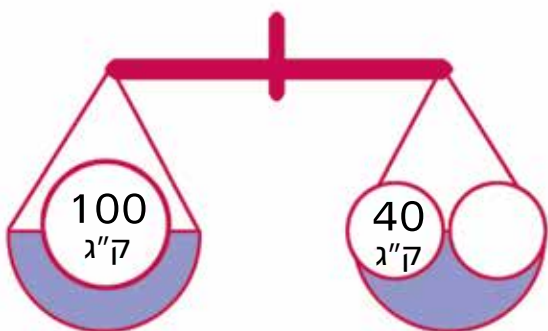
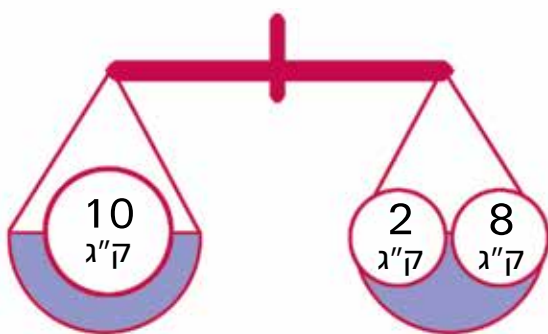
3 טונות = _____ ק"ג

5 טונות = _____ ק"ג

$\frac{1}{2}$ טונה = _____ ק"ג

8 טונות = _____ ק"ג

7. אִזְנוּ אֶת הַמֵּאֲזָנִים:

גִּימְטְרִיָּה בַּחֲנֻכָּה

1. על הסביבון מופיעות ארבע אותיות: **נ**, **ג**, **ה**, **פ**

שהן ראשי תיבות של "נס גדול היה פה".

רשמו את הערך המספרי של כל אחת מהאותיות:

א. מצאו את סכום האותיות _____

ב. אורית ועמית שחקו בסביבון.

ג. לאורית נפל הסביבון:

2 פעמים על האות **נ**

2 פעמים על האות **ג**

1 פעם על האות **פ**

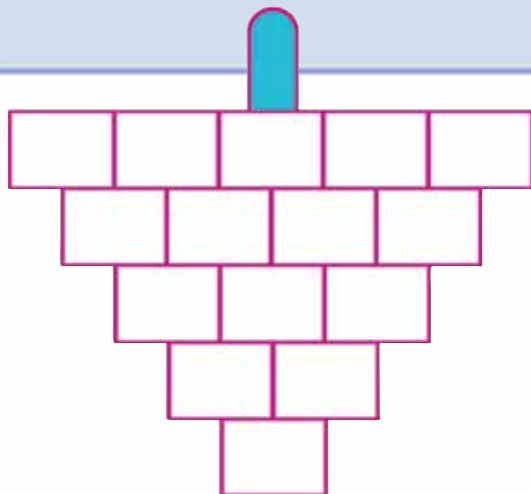
לעמית נפל הסביבון:

2 פעמים על האות **פ**

2 פעמים על האות **ה**

1 פעם על האות **ג**

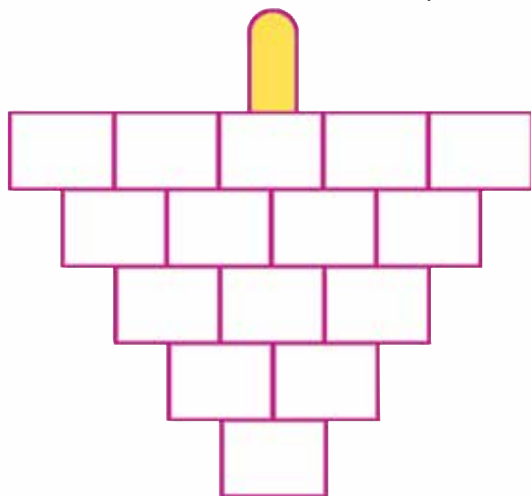
מי ניצח במשחק?

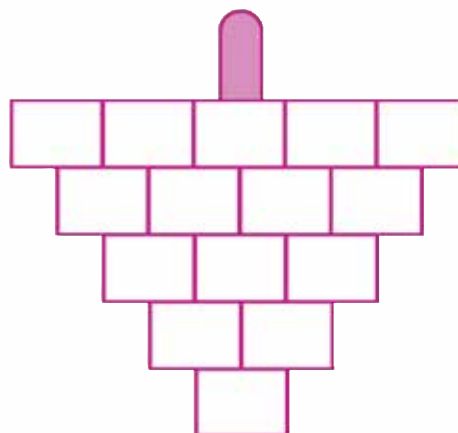
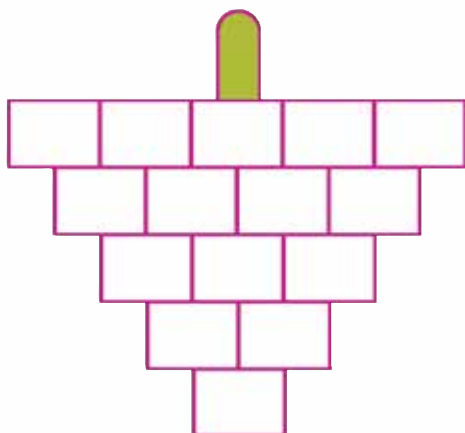
"סביבון סוב סוב"

א. שִׁבְצוּ אֶת הַמְסְפָּרִים 1,2,3,4,5 בְּסִבִּיבון בְּשׁוּרָה הָעֲלִינָה.
סִכּוּם כָּל 2 מְשַׁבְּצוֹת יִהְיֶה רָשׁוּם בְּמִשְׁבְּצַת שְׁמֵתִיחָתָן.
הַמְשִׁיכוּ וְהַשְׁלִימוּ אֶת מְשַׁבְּצוֹת הַסִּבִּיבון.

ב. שִׁנּוּ אֶת סֵדֶר הַמְסְפָּרִים בְּשׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה, וְהַשְׁלִימוּ אֶת הַסִּבִּיבון.
הֲאֵם קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ סִכּוּם? נִסּוּ עוֹד אֶפְשָׁרוּת.
ג. נִסּוּ לְהַגִּיעַ אֶל הַסִּכּוּם הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר. הַסְבִּירוּ כִּיצַד?
ד. נִסּוּ לְהַגִּיעַ אֶל הַסִּכּוּם הַקָּטָן בְּיוֹתֵר. הַסְבִּירוּ כִּיצַד?

גִּמְטְרִיָּה

לחנכה שמות שונים:

חג החנכה

חנכה חג האור

חג המכבים

חג האורים

א. מצאו וחשבו במחברת את הערך המספרי של כל אחד משמות החג.

ב. לאיזה שם יש הערך המספרי הגדול ביותר?

"סוב נסוב סוב נסוב..."

מספר המשתתפים: 2-3

חמרים דרושים: 2 סביבונים. על סביבון אחד הדביקו את המספרים:

2, 3, 4, 5 ועל הסביבון השני את המספרים: 6, 7, 8, 9.

לוח מהספר לכל משתתף.

20 פקקים או דסקיות.

מהלך המשחק:

סובבו את שני הסביבונים יחד. את 2 המספרים שקבלתם אפשר לחבר, לחסר, לכפל או לחלק. נסו לקבל תוצאה המופיעה על הלוח שלפניכם.

אם הצלחתם להגיע לתוצאה שעל הלוח, הניחו עליה חפץ.

מנצח: הראשון שהצליח לקבל את כל התוצאות הרשומות בלוח שלו

או הראשון שכסה שורה או טור בחפצים.

דגמה: דני סובב את 2 הסביבונים וקבל 3 ו-9. הוא כפל אותם וקבל

27. הוא שם חפץ על 27. אם יואב היה מקבל 3 ו-9 הוא היה יכול

לחסר אותם ולקבל 6 - מספר המופיע על הלוח.

מי שלא מצליח למצא תוצאה שישנה בלוח, התור עובר לילד השני.

6	3	12	14
18	11	4	24
45	5	2	10

מסת"ב 2 094 517 965

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

הכנה לדפוס: חלפי פתרונות דפוס מתקדמים בע"מ
הפקה במפעלי כנרת, זמורה, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' ההגנה 10, א"ת אור יהודה, 6022410

© כל הזכויות שמורות לכנרת בית הוצאה לאור 2010

אָרױן:
אָנף 1.50 מ',
רײַב 50 ס"מ
גײַב 1.80 מ'

אָנף 80 ס"מ
נײַה:
רײַב 70 ס"מ
גײַב 1.20 מ'

נײַה: אָנף 1.10 מ'
רײַב 70 ס"מ
גײַב 80 ס"מ

אָנף 1.90 מ' רײַב 80 ס"מ	קײַה:
-----------------------------	--

